

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęcone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmicki
wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 416

Poznań, poniedziałek dnia 12 września 1932

Rok XXVII

U szczytu sławy — tragiczny zgon

Tragiczna śmierć por. Żwirki i inż. Wigury w katastrofie lotniczej pod Cleszynem, w drodze do Pragi czeskiej

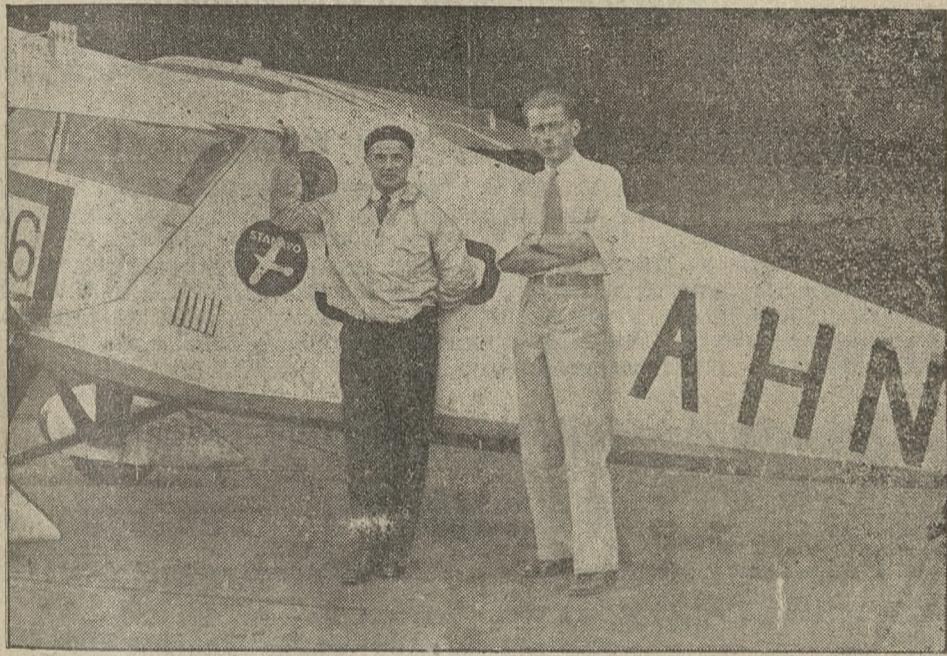
Przed zaledwie dwoma tygodniami dobijał szlakiem podniebnym na srebrnym swym ptaku jako zwycięzcy-triumfatorzy do celu potężnego lotu międzynarodowego, do stolicy Niemiec, gdzie dzięki czynowi ich bohaterskiemu zabrzmiała pieśń nasza „Jeszcze Polska

mocy, która niczem wydaje się tylu karłom.

Jest zarazem jakieś piękno w ich zgonie tragicznym, jakieś piękno straszne, ale piękno. U szczytu sławy... Otoczeni miłością nie najbliższych tylko, ale całego narodu... Wskażcie nam

dla dobra narodu, jak czynią to inni. Na rozważania te przyjdzie czas i zabiorą niewątpliwie głos czynniki fachowe. Żwirko i Wigura, nieodstępni towarzysze i przyjaciele, odeszli, zostawiając narodowi swemu w testamencie zdobytą sławę światową, a zarazem natchnienie, byśmy w dziedzinie lotnictwa nie usta-

rzysze i przyjaciele, odeszli, zostawiając narodowi swemu w testamencie zdobytą sławę światową, a zarazem natchnienie, byśmy w dziedzinie lotnictwa nie usta-

Lotnicy, por. Żwirko i inż. Wigura, na tle swej awionetki przed odlotem z Warszawy.

nie zginęła" w obecności 50-ciotysięcznej rzeszy niemieckiej.

A potem witaliśmy ich, przybywających z Berlina, entuzjastycznie w stolicy zachodnich ziem polskich, witaliśmy ich uczuciem najserdeczniejszym, na jakie stać Polaka, uczuciem najradośniejszym, uczuciem dziękczynienia i dumy narodowej, uczuciem, krzepiącym wolę czynu, świadomość, że trzeba silnie chcieć i trzeba umieć chcieć, a można przeciwnika zmóc. Potem nastąpiły bezprzykładne triumfy Żwirki i Wigury w Warszawie.

Dziś obaj nie żyją — ofiary huraganu, ofiary żywiołu. I piękny ich ptak srebrny strzaskany.

Bo takie jest życie lotnika, — bohaterskie a krótkie życie lotnika. Bo takie są jego wzloty czarowne i takie radości tych, co mu najbliżsi. A jednak lotnik przeżyć swych nie odda za cenę życia długiego, spokojnego, szarego, za cenę codzienności.

W katastrofie Żwirki i Wigury jest zgroza, dreszczem przejmująca, a zarazem jakieś niewysłowione piękno, choć lękiem ono zdejmuje zwykłego śmiertelnika. U szczytu sławy — tragiczny zgon...

Zgroza, dreszczem przejmująca, bo patrzy nam w oczy prawda naga, niemiłosierna, że jednak pyłem jesteśmy i igraszka w ręku żywiołu, jego kaprysu huraganowego. Żywioł stokroć, tysiącokrotnie potężniejszy od najmniejszego i najśmielszego człowieka — bohatera. A żywioł jest ze swej strony niczem wobec potęgi i majestatu Wszech-

potentatów tego świata, tak miłowanych, jak oni byli miłowani, wskażcie genjuszów, w których rodacy byłiby tak zapatrzeni, jak w nich! Piękno o tragicznym obliczu.

W tej chwili nie pora na czynienie chłodnych refleksyj, czy takich sił, jak Żwirko i Wigura, nie należało szczerzyć

Mundur śp. por. Żwirki, który wisiał w samolocie, a podczas katastrofy zawisł w takiej oto pozycji.

Na miejscu katastrofy. — Rozbite na drzazgi szczątki samolotu por. Żwirki i inż. Wigury RWD 6.

wali w wysiłkach, tylko parli coraz bardziej naprzód, naprzód i naprzód, bo tego wymaga nasze istnienie.

Cześć Zmarłym! A trud i energia ich życia niech będzie do życia i życia zwycięstw wezwaniem!

Śmierć bohaterских lotników

Wczoraj w godzinach południowych, gdy nadeszła tragiczna wiadomość o katastrofie, jakiej ulegli nasi znakomici lotnicy por. Żwirko i inż. Wigura, wydaliśmy dodatek nadzwyczajny, który publicznie formalnie rozchwytywała. Przytaczamy poniżej treść dodatku in extenso:

Warszawa, 11. 9. (Tel. wł.) Dziś w wczesnych godzinach rannych wystartował z lotniska Mokotowskiego na aparacie R. W. D. 6 por. Żwirko i inż. Wigura, udając się z wizytą do Aeroklubu czechosłowackiego w Pradze, gdzie odbywają się wielkie popisy lotnicze, w których bierze udział również czterech lotników polskich. Około godz. 8 rano por. Żwirko przelatywał nad Cieszynem i 14 km za miastem na drodze ku Morawskiej Ostrawie pod wsią Cierlicko Małe nastąpiła katastrofa. Z powodu szalejącej burzy aparat został strzaskany, przy-

czem obaj lotnicy ponieśli śmierć. Prawdopodobnie awionetka musiała spaść w korkociąg i por. Żwirko nie zdołał już aparatu wyrównać.

Na miejscu wypadku zjawiała się żandarmerja czeska, która zabezpieczyła zwłoki tragicznie zmarłych naszych bohaterских lotników oraz potrząskany aparat. Ze strony polskiej udali się do Cierlicka Małego starosta cieszynski p. Kucner oraz p. Wia-szyk, dowódca 4 p. strz. podh. Ze strony czeskiej pojechał starosta cieszynski p. Gela.

Bolesna wiadomość o tragicznej śmierci naszego bohatera przestworzy, który przed dwoma tygodniami opromienił sławą imię Polski, wywarła w całym kraju wstrząsające wrażenie. Dzień dzisiejszy, można śmiało powiedzieć, jest dniem żałoby całej Polski, która utraciła dwóch ze swych najlepszych synów.

Por. Żwirko przeczuwał tragedję — Mianowanie opiekunów synka

Warszawa, 12. 9. (Tel. wł.) — W uzupełnieniu szczegółów, dotyczących śp. Żwirki należy dodać, że wdowa wraz z panną Wigurzaną, studentką chemji, oraz kapitanem Komarem, wyjechała w niedzielę o godzinie 10.15 kurjerem do Cieszyna.

Widocznie śp. Żwirko przeczuwał tragedję, na co wskazuje niesłychanie dziwny szczegół. Oto w piątek mianował on swych przyjaciół kpt. Komara i por. Wituskiego z Bydgoszczy opiekunami małego Henrysia.

Na miejscu wstrząsającego wypadku — Szczątki płatowca i zwłoki bohaterских pilotów

Szczegóły katastrofy są następujące:

Wieś Cierlicko Dolne leży o 12 km od Cieszyna przy szosie, wiodącej do Morawskiej Ostrawy. Jest to wieś czysto polska, katolicka, rozbudowana rozległe, położona malowniczo wśród lasów i na wzgórzach. Na najwyższym wzniesieniu t. zw. Kościelcu wznosi się mały kościół. Katastrofa nastąpiła o podał przy małym lasku, tuż nad brzegiem.

Widocznie śp. Żwirko przeczuwał tragedję, na co wskazuje niesłychanie dziwny szczegół. Oto w piątek mianował on swych przyjaciół kpt. Komara i por. Wituskiego z Bydgoszczy opiekunami małego Henrysia.

Na miejscu wypadku znaleziono

Widocznie śp. Żwirko przeczuwał tragedję, na co wskazuje niesłychanie dziwny szczegół. Oto w piątek mianował on swych przyjaciół kpt. Komara i por. Wituskiego z Bydgoszczy opiekunami małego Henrysia.

Huragan nad Śląskiem Cieszynskim — Przebieg katastrofy według relacji naocznego świadka

Około godz. 8.10 rano rozszalała się na Śląsku Cieszynskim ogromna burza. W pobliskiej Wiośle wicher wyrwał drzewa z korzeniami, a w Cieszynie wiele drzew połamał. W chwili zerwania się burzy samolot Żwirki znajdował się nad miejscowością Błędowice, odległą o 6 km. od Cierlicka. Lotnicy postanowili zawrócić i uciec przez burzę, kierując się ku granicy polskiej.

znajdują się rowy a potem duże pole, odpowiednie do lądowania. Samolot opuszczał się nad lasem coraz niżej, a było to około 8.30 rano.

Drogą przechodził dzierżawca pobliskiego folwarku p. Frank, który dokładnie widział przebieg katastrofy. Twierdzi on, że lotnicy znajdowali się już na wysokości 25 m. nad końcem lasu, gdy nagle oderwało się prawe skrzydło, które wiatr poniosło dalej o 200 m. W chwilę potem przód samolotu uderzył o drzewo, łamiąc je zupełnie. Śmigło z motorem odleciało z kadłuba. Część kadłuba zahaczyła się o to samo drzewo, o które nastąpiło pierwsze uderzenie. Druga część padła na następne drzewo, miażdżąc się zupełnie.

Znajdowali się nad okolicą górzystą i lesistą na wysokości około 400 m. Szukając miejsca do lądowania, opuścili się na wysokość 200 m. Teren, który prawdopodobnie upatrzyli do lądowania, leży w pagórkowatej okolicy, porośniętej wysokopiennym lasem, gdzie ku południowo-wschodowi przechodzi zagajnik. Za zagajnikiem

Inż. Wigura jeszcze dawał znaki życia — Por. Żwirko poniósł śmierć na miejscu

Wedle zeznań okolicznych mieszkańców obaj lotnicy wypadli z aparatu w chwili, gdy kadłub uderzył o drzewo. Zwłoki leżały w odległości 12 m. od siebie i o jakie 3 i pół m. od resztek samolotu. Inż. Wigura upadł na plecy. Ma zmiażdżoną klatkę piersiową, strzaskaną czaszkę, obie nogi złamane. Prawa noga wisiała na ścięgnie. Gdy nadeszli pierwsi świadkowie, Wigura jeszcze żył, ale nie zdolawszy nic powiedzieć, wyzionął ducha. Koło miejsca, w którym go znaleziono, leżały porozrzucone papiery, a nieco dalej na krzaku jakoby go ktoś specjalnie położył — mundur por. Żwirki.

dopiero po 10 minutach znaleziono jego ciało w krzakach. Nie dawał już znaku życia.

Żwirko upadł głową naprzód. Twarz ma siną, zalaną krwią, z wielką raną na czole, kręgi szyi połamane, prawą nogę wyrwaną od golenia do pachwiny. O ile można się było zorientować z opowiadań świadków i ze sposobu rozłożenia szczątków samolotu, przyczyną katastrofy był wyłącznie wiatr, który w chwili, kiedy już lotnicy planowali ku ziemi i znajdowali się kilkanaście metrów nad drzewami, pchał samolot na drzewo. Fachowcy przypuszczają, że zaobserwowane przez świadków katastrofy oderwanie się prawego skrzydła musiało już nastąpić wskutek zahaczenia się tego skrzydła o wysokie drzewo.

Znalazłszy ciało Wigury i zorientowawszy się ze znalezionych papierów, że katastrofie musiał ulec i Żwirko, świadkowie rozpoczęli poszukiwania i

dopiero po 10 minutach znaleziono jego ciało w krzakach. Nie dawał już znaku życia.

Wieść o katastrofie rozniosła się lotem błyskawicy — Powszechna żałoba — Zamówienie z Anglii

Wieść o katastrofie dotarła do Cieszyna w 15 minut po wypadku. Natychmiast szereg aut ruszył na miejsce, gdzie już poczynali się gromadzić tłumy okolicznej ludności. O 10 przybyła czeska żandarmerja. o godz. 12 zaciągnięto posterunki wojskowe. Je-

dni z pierwszych przybyli na miejsce wypadku konsul polski w Mor. Ostrawie p. Ripa i starosta cieszynski p. Kucner.

Około godz. 11 ciała lotników przewieziono na wozie chłopskim, który ludność ubrała kwiatami, do pobl-

skiej kostnicy na Kościelcu. Przez cały dzień tłumne rzesze ze Śląska czeskiego i polskiego spieszyły do kostnicy. Dokoła słychać był rzewny płacz. O godz. 17 przybyła z Krakowa komisja lotnicza, złożona z por. Gaertnera i por. Stoya, do której przyłączyli się także kap. Bajan, przelatujący nad Cieszynem.

Na znak żałoby wywieszono w Bielsku i Cieszynie czarne chorągwie. W lokalach publicznych przerwano kon-

certy W Wilnie odwołano popisy lotnicze, a muzyka zesza z lotniska wśród dźwięków marsza szopenowskiego.

W wigilję tragicznej śmierci Wigury nadeszła z Londynu od jednej z wielkich firm, wytwarzających samoloty, oferta, proponująca masową produkcję samolotów R. W. D. 6, na którym odnieśli oni zwycięstwo, — dla Anglii. (w)

Pierwszy świadek — Co znaleziono w portfelu śp. Żwirki

Praga, 12. 9. (PAT.) Sprawozdawca Czechosłowackiej Agencji Tel. donosi z miejsca katastrofy por. Żwirki i inż. Wigury, że pierwszymi świadkami katastrofy byli pewien szofer, jadący szosą oraz wieśniak, zajęty przy sprzątanu siana.

O godz. 8.30 rano nad Cierlickiem samolot nagle zaczął spadać ku ziemi. Motor przestał działać, przypuszczalnie wylączony przez pilota. Samolot spadając uderzył w drzewo, które zostało strzaskane.

Gdy wieśniak nadbiegł na miejsce katastrofy, znalazł obu lotników strasznie zmasakrowanych. Natychmiast zawiadomił pobliski posterunek żandarmerji, poczem poinformowano konsulat polski w Mor. Ostrawie.

Mor. Ostrawa, 12. 9. (PAT.) W szczątkach samolotu znaleziono portfel inż. Wigury, zawierający jego dokumenty oraz 500 zł i 10 franków. W walizce por. Żwirki znajdował się jego mundur wojskowy, dokumenty, foto-

grafja żony i dziecka oraz 3 obrazki Matki Boskiej Ostrobramskiej. Przedmioty te złożone zostały na posterunku żandarmerji w Cierlicku Górnem.

Cieszyn, 12. 9. (PAT.) Komisja wojskowo-lekarska, która powróciła w niedzielę późnym wieczorem z miejsca katastrofy do Cieszyna i zbadała przyczyny katastrofy samolotu por. Żwirki, wyłoniła przypuszczenie, że por. Żwirko w ostatniej chwili wyskoczył z samolotu co potwierdza fakt, że zwłoki jego znaleziono w znacznej odległości od gruzów samolotu oraz od zwłok inż. Wigury. W poniedziałek udaje się na miejsce wypadku czechosłowacka komisja sądowo-lekarska, poczem nastąpi przewiezienie zwłok przez granicę do Cieszyna. Transport zwłok śp. por. Żwirki i inż. Wigury przeprowadzą władze czechosłowackie z honorami wojskowymi. Na znak żałoby wywieszono w Bielsku i Cieszynie czarne chorągwie. W lokalach publicznych przerwano koncerty.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek

Warszawa, 12. 9. (Tel. wł.) — Zwłoki ofiar katastrofy zostaną przewiezione do Warszawy we wtorek o godz. 11 w nocy z Cieszyna przez Katowice. Pogrzeb odbędzie się w czwartek. (w)

Wstrząsające wrażenie w Poznaniu

Wiadomość o tragicznym zgonie por. Żwirki i inż. Wigury wywołała w Poznaniu wstrząsające wrażenie. W kościele św. Wojciecha ksiądz po mszy św. od ołtarza zawiadomił wiernych o katastrofie, poczem odmówiono modlitwy za dusze zmarłych. Wieczorem w Teatrze Wielkim przed rozpoczęciem

pierwszego w sezonie koncertu symfonicznego wszedł na estradę wiceprezydent miasta p. dr. Kiedacz, oddając w kilku słowach hołd pamięci bohaterских lotników. Tłumnie zgromadzona publiczność wysłuchała stojąc przemówienia i marsza żałobnego Chopina.

Jak się dowiedzieli najbliżsi lotników o katastrofie

Pospieszny start — Bohaterski stoicyzm p. Żwirkowej

Nasz korespondent (w) pisze z Warszawy:

W sobotę zrana odleciała ekipa polska, która miała brać udział w uroczystościach w Pradze czeskiej. Żwirko w sobotę nie chciał odlecieć, zapowiedział jednak kolegom, że będzie w niedzielę o godz. 9.30 w Brnie Morawskim i z nimi już razem udadzą się do Pragi.

Zrana przed godziną 5 wstał, ubrał się pośpiesznie i natychmiast pojechał na lotnisko. Tam spotkał się ze swym przyjacielem inż. Wigurą. Udał się do hangaru Aeroklubu, poleciał mechaniczki wyprowadzić samolot i nie zgłosiwszy się w kierownictwie portu lotniczego, wystartował. Maj. Laguna ze zdumieniem dowiedział się o godz. 6.10 zrana o odlocie Żwirki — usłyszawszy warkot motoru. Był wstrząśnięty tem, gdyż komunikaty meteorologiczne zapowiadały trzy burze na trasie, jaką obaj mieli lecieć: chciał mu doradzić, by zatrzymał się w Katowicach lub Krakowie i tam przeczekał burzę. Los

zrządzł inaczej.

Państwo Żwirkowej mieszkali zawsze, podczas pobytu w Warszawie, u kapitanostwa Komarów. Tak było i teraz. P. Żwirkowa przyjechała z Dębli-na, gdzie został pod opieką piastunki ich dwuletni synek Henryś. Sama była u pp. Komarów. W niedzielę o godz. 10 wraz z p. Komarową udała się do kościoła Zbawiciela. Po nabożeństwie obie panie poszły do krawczyni, skąd wyszły około godz. 14. Miasto całe już wiedziało o katastrofie. Wobec spóźnionej pory obiadowej obie panie chciały wracać dorożką konną. Gdy do niej wsiadły, podbiegł do nich chłopak z dodatkami nadzwyczajnym, wywołując treść. P. Żwirkowa dowiedziawszy się o tragedji, wyszła z dorożki i zachowując bohatersko przytomność umysłu, wsiadła do samochodowej, poczem odjechała wraz z p. Komarową do jej mieszkania. W milczeniu zwarła się cała, przeżywając tragedję.

P. Wigurzaną zniosła przytomnie tragiczne doniesienie — Inż. Rogalski i inż. Drzewiecki nie chcieli dać wiary ponurym wieściom

Inż. Rogalski, jeden z przyjaciół i współkonstruktorów samolotu, dowiedział się o wypadku telefonicznie. Nie dawał temu wiary. Gdy się upewnił, zawiadomił o tem ogólnikowo p. Wandę Wigurzanę, siostrę inż. Stanisława Wigury, której po przygotowaniu powiadził później, iż obaj ponieśli śmierć. P. Wigurzaną zniosła wiadomość przytomnie, wyraziła jednak życzenie, by natychmiast pojechać do Cieszyna. Gdy o tym zamiarze dano znać p. Żwirkowej, ona również zdecydowała się pojechać nocnym kurjerem na miejsce katastrofy.

Trzeci z trójki konstruktorów inż. Drzewiecki jest ponadto wioślarem. Właśnie wyjechał nad Wisłę. Było już blisko południa. Gdy wysiadł z taksówki, usłyszał jakies opowiadania o katastrofie Żwirki koło... Miedzeszyna. Ponieważ Miedzeszyn jest o kilkanaście kilometrów od Warszawy, nie traktował tej wiadomości poważnie. Dopiero gdy dalej usłyszał rozmowę o tragicznym wypadku pod Cieszynem, poruszony pojechał natychmiast na lotnisko, gdzie dowiedział się o tragedji.

Ostatnie, nieziszczone już marzenia por. Żwirki

Żwirko w ostatnich czasach czuł się bardzo zmęczony. Męczyły go loty propagandowe, jakie odbywał, pragnął tylko odpoczynku. Niechętnie polecał do Wilna, niechętnie udawał się do

Pragi, niechętnie mówił o zapowiedzi przybycia do Poznania na 18 b. m. Natomiast marzył i podniecał się dwiema zapowiedziami: lotem wzwój i wyjeżdżenie na wypoczynek do Jugostawji.

Zwłoki śp. por. Żwirki na miejscu katastrofy.

Tem ostatniem cieszył się ogromnie, chciał bowiem poznać czar tego kraju i radował się, że będzie mógł odpocząć. W poniedziałek ma przybyć z Londynu specjalnie skonstruowany angielski silnik. Miał być przymontowany do samolotu, na którym Żwirko miał startować w środę, żeby pobić rekord wysokości. Liczył na pewniaka, że to uczyni...

ski silnik. Miał być przymontowany do samolotu, na którym Żwirko miał startować w środę, żeby pobić rekord wysokości. Liczył na pewniaka, że to uczyni...

Warszawa pod obuchem ponurej wieści

Nikt nie chciał zrazu wierzyć... — Powszechny smutek — Co zrobić z zebraną kwotą na zakup samolotu?

Piszą nam z Warszawy: Wiadomość o katastrofie nadeszła do stolicy około godz. 9 rana. Była jednak trzymana w tajemnicy: jakby nie dowierzano podobnej wieści, nie dopuszczano możliwości, aby to była prawda.

Po godz. 10 wieść poczęła przenikać do sfer dziennikarskich, a przez nie do publiczności. W godzinach południowych, kiedy publiczność wyszła z kościołów, mówiono o tem wszędzie: na ulicach, w kawiarniach, po domach. Niebawem ukazały się dodatki nadzwyczajne, natychmiast rozchwytywane.

Stolica posmutniała. Wieść dotarła wszędzie, wywołując wręcz przerażenie. Przecież nawet dwu tygodni nie ma, jak go witano tutaj entuzjastycznie. Słupy w całym mieście są oblepione fotografiami Żwirki, jako reklama zapowiedzi jego pamiątek. Przed witryną pewnego przedsiębiorstwa zdjęto właśnie wczoraj fotografię Żwirki: dzisiaj figuruje tam czarna podstawa na fotografje, jakby krepą obita.

Około godz. 6 rana w niedzielę ponad stolicą przeszła szalona wichura, zakończoną drobnym deszczem. Szcze-

gólnie dała się odczuć na przedmieściach południowo-zachodnich. To szczątki orkanu, w który przed godziną wpadli Żwirko i Wigura.

Poselstwo czeskosłowackie uwiadomiono prywatnie przed godz. 11. W zastępstwie nieobecnego pos. p. Girsy radca Smutny jako chargé d'affaires złożył na ręce min. Zaleskiego wyrazy współczucia.

W rozmowach zwracano uwagę, że wiadomość o skonie śp. Ludwika Idzikowskiego nadeszła również w niedzielę.

Z inicjatywy „Wieczoru Warszawskiego” zbierano na samolot dla Żwirki. Zebrano dotąd przeszło 28.000 zł. Niewiele zatem brakowało do potrzebnej kwoty 35.000 zł. Wobec tragicznej katastrofy przed organizatorami pięknej inicjatywy stanęło pytanie, co uczynić dalej z zebranymi pieniędzmi. Istnieje kilka projektów. Prawdopodobnie jednak, ponieważ emerytura wdowy po poruczniku jest bardzo ograniczona, zwycięży myśl oddania tego funduszu na wychowanie małego, dwuletniego sieroty, ogromnie kochanego przez ojca. Poza tem wysuwany jest projekt ufundowania samolotu imienia Żwirki i Wigury.

Życiorysy ś. p. por. Żwirki i inż. Wigury

Życiorys śp. Franciszka Żwirki

Franciszek Żwirko, por.-pil. 1 pułku lotniczego, urodził się na Wileńszczyźnie, w Świecianach, w 1895 r. Do szkół uczęszczał w Wilnie. Już na długo przed swem ostatniem zwycięstwem w Challenge był jedną z najpopularniejszych postaci w naszym lotnictwie sportowem. Stało to w związku z jego długoletnią pracą nad roz-

wojem naszego lotnictwa sportowego. Pracuje w niem już to jako organizator-instruktor, już to jako zawodnik w licznych zawodach lotniczych, osiągając zawsze pierwsze miejsce. We wszystkich zawodach brał sobie za towarzysza inż. Wigurę, z którym łączyły go serdeczne stosunki. Latał wyłącznie na samolotach typu R. W. D., których zalety por. Żwirko szczególnie sobie cenił.

Strzępki samolotu, znalezione w odległości kilkuset mtr. od miejsca wypadku

Por. Żwirko służył w lotnictwie od r. 1917. W czasie wojny powołany został do armji rosyjskiej, skąd po utworzeniu korpusu polskiego w Rosji, wstępuje w szeregi armji polskiej, w której pozostaje aż do chwili śmierci.

Szkołę Pilotów ukończył w roku 1923 w Bydgoszczy. Wyższą Szkołę Pilotażu w maju 1924 roku w Grudziądzu. Prace w lotnictwie sportowem rozpoczyna jako oficer łącznikowy przy Aeroklubie akademickim w Warszawie, zaskarbiając sobie ogólny szacunek i przywiązanie młodzieży akademickiej, garnącej się do lotnictwa.

Później pełni kolejno funkcje komendanta centrum Przystosowania Wojskowego Lotniczego w Łodzi i kierownika wyszkolenia pilotażu centrum Wyszkolenia Oficerów Lotnictwa w Dęblinie.

W r. 1929 dokonuje wraz z inż. Wigurą pięknego przelotu w około Europy na samolocie R. W. D. 2, później, mając zawsze za towarzysza inż. Wigurę, na samolotach R. W. D. zdobywa pierwsze nagrody w lotach „Południowo-Zachodniej Polski” 1929-1930 r., w trzecim krajowym konkursie samolotów turystycznych 1930 r., w czwartym krajowym konkursie samolotów turystycznych w r. 1931. W Challenge r. 1930 brał udział nie dokończony rajdu, gdyż na skutek defektu silnika musiał lądować w Hiszpanji. W Challenge 1932 r. po zaciętej walce ze współzawodnikami niemieckimi zajmuje pierwsze miejsce, zdobywając dla Polski puchar międzynarodowy.

Por. Żwirko projektował sobie w przyszłym tygodniu zaatakować międzynarodowy rekord wysokości kategorii samolotów lekkich, który przejęsłowo w r. 1929 należał do niego. Dokonując lotu po kraju oddawał nieocenione usługi lotnictwu sportowemu propagując je wśród najszerzszych mas społecznych. Niezwykle ujmujący swą skromnością, z jaką przyjął swe wielkie zwycięstwo w Challenge oraz swą pogodą ducha i prostotą por.

Żwirko podbijał sobie serca rodaków, dla których śmierć jego urasta do miary straty narodowej. Osierocił żonę i dwuletniego synka.

Życiorys inż. Stanisława Wigury

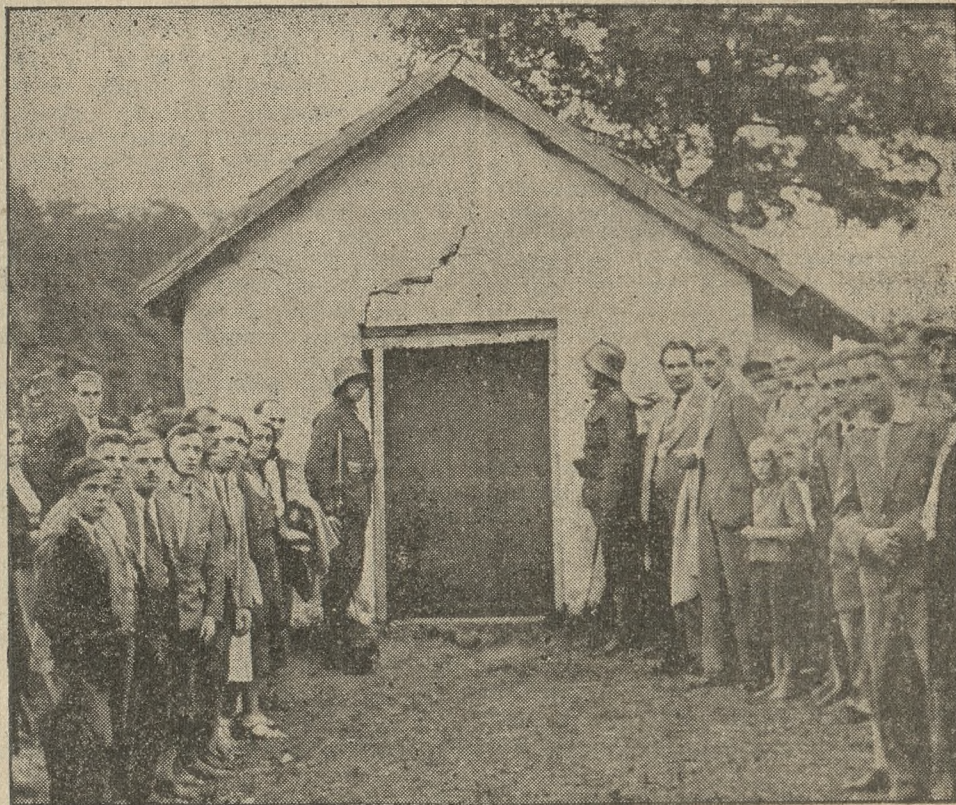
Śp. Stanisław Wigura urodzony w r. 1901 w Warszawie skończył szkołę im. Zamoyskiego w r. 1922. W r. 1920 przerywa naukę w szkole i wstępuje do 8 pułku artylerji polowej, biorąc udział w walkach przeciwko bolszewikom. Po ukończeniu szkół w r. 1922 wstępuje na Politechnikę warszawską, wydział mechaniczny, gdzie od pierwszej chwili zajmuje się konstrukcją samolotów. Przez rok 1924 pracuje nad budową samolotu konstrukcji Drzewieckiego.

W r. 1921 z Rogalskim konstruuje pierwszy typ samolotu R. Następnie od r. 1926 pracuje wespół z Rogalskim i Drzewieckim nad samolotami typu R. W. D. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. Śmierć odebrała śp. St. Wigurę od pracy nad konstrukcją samolotu R. W. D. 8.

Śp. St. Wigura brał udział w licznych meetingach i zawodach lotniczych wraz z por. Żwirko. M. in. bierze udział w trzecim i czwartym konkursie samolotów turystycznych, w locie południowo-zachodniej Polski w r. 1929 i 1930, w lotach tych wespół z por. Żwirko odnosi szereg wybitnych zwycięstw na aparatach konstrukcji R. W. D. osiągając pierwsze miejsce w tych konkurencjach.

Śp. inż. Wigura do ostatniej chwili pracował w warszawskiej sekcji lotniczej studentów - mechaników Politechniki Warszawskiej, poza tem był wykładowcą w szkole samochodowo-lotniczej. Przez pewien czas śp. inż. Wigura był asystentem na Politechnice Warszawskiej przy katedrze budowy płatowców.

Ostatnio śp. Stanisław Wigura brał udział w Challenge 1932 wraz z por. Żwirko na aparacie R. W. D. 6.

Kapliczka na wiejskim cmentarzu, gdzie zostały chwilowo złożone zwłoki tragicznie zmarłych lotników.

Przed dzisiejszem posiedzeniem Reichstagu

Ogromne zainteresowanie — Niewyjaśniona sytuacja w sprawie przyjęcia przedstawicieli frakcyj przez Hindenburga

Berlin, 12. 9. (Tel. wł.) Całe zainteresowanie w Berlinie skupia się na dzisiejszem, drugim posiedzeniu Reichstagu które się rozpoczyna o godzinie 15. Na porządku obrad jest jedynie wygłoszenie przez kanclerza Papena programu rządu.

W południe zbiera się rada ministrów, aby zaakceptować ostateczny tekst oświadczenia rządu. Nie ulega wątpliwości, że Papen w swem przemówieniu wspomni o rokowaniach pomiędzy hitlerowcami oraz centrum i że bronić będzie stanowiska prezydenta Hindenburga, który, jak wiadomo, nie chce się zgodzić na zmianę rządu.

Przed gmachem parlamentu już od wczesnego rana panuje niebywały ruch. Tłumy publiczności cisną się do wejścia, aby otrzymać karty wstępu na trybuny. Karty te już w sobotę były wyczerpane. Także i napływ posłów w godzinach rannych jest bar-

dzo liczny, gdyż w ciągu przedpołudnia poszczególne frakcje odbywają swe posiedzenia.

Według sobotniego postanowienia centrum i hitlerowców, dyskusja nad oświadczeniem rządu ma się rozpocząć we wtorek. Czy i w tym kierunku nie zajdzie jeszcze zmiana — trudno przewidzieć w chwili obecnej, gdyż zależne to jest od sprawy przyjęcia przewodniczących frakcyj przez prezydenta. W tej kwestji panuje zupełne zamieszanie.

Prezydent uprzednio zaprosił przewodniczących frakcyj na wtorek, lecz już w sobotę na życzenie partji zmienił ten termin na poniedziałek. W kilka godzin później zaproponowano przyjęcie w czwartek, co wywołało duże rozgoryczenie. Narazie pozostaje faktem, że termin przyjęcia przez Hindenburga przedstawicieli frakcyj nie jest jeszcze ostatecznie ustalony.

O co toczy się gra w Stresie?

Konferencja państw europejskich zwołana do miejscowości Stresa przewidziana była już w układzie lozańskim. Ma ona stanowić ogniwo pośrednie między Lozanną a światową konferencją gospodarczą, która prawdopodobnie odbędzie się w jesieni lub zimą w Londynie.

Na konferencji w Stresie stoją naprzeciwko sobie dwa obozy. Z jednej strony mamy państwa dłużnicze o charakterze przeważnie rolniczym, z drugiej zaś wielkie mocarstwa zachodnio-europejskie: Francję, Anglię, Włochy a ponadto Niemcy. Mocarstwa te w stosunku do państw Europy środkowo-wschodniej i południowej zajmują stanowisko wierzyciela i odbiorcy głównego ich artykułu eksportowego — ziemiopłodów.

Konferencje w Stresie poprzedziły obrady rolniczych państw środkowo-i południowo-europejskich w Warszawie, podczas których sformułowano program naprawy sytuacji gospodarczo-finansowej tych państw. Dotychczasowe próby rozwiązania problemu wypłacalności i podniesienia siły nabywczej krajów rolniczych Europy nie doprowadziły do rezultatu wobec rozbieżności poglądów na tę sprawę wśród wielkich mocarstw.

Przez pewien czas ośrodkiem powszechnego zainteresowania był t. zw. plan Tardieu'ego, wiele inicjatywy okazały w tej sprawie również czynniki — wprawdzie nieoficjalne — węgierskie i czeskie. Osobny rozdział stanowią wysiłki Polski, która od kilkunastu miesięcy pracuje nad znalezieniem wspólnej platformy dla pogodzenia rozbieżnych w szeregu punktów interesów państw środkowo-wschodniej i południowej Europy i wytworzenia zwartego bloku krajów rolniczych, z którego głosem będzie się musiał liczyć zachód przemysłowy Europy.

Na konferencji w Stresie stanowisko krajów rolniczych a równocześnie dłużniczych przedstawił delegat Polski, dr. Adam Rose. Postulaty przez niego wysunięte a uzgodnione poprzednio na konferencji warszawskiej zmierzają: 1) do uzyskania preferencji celnych dla wywozu ziemiopłodów z wymienionych państw do czasu zniesienia ograniczeń przywozowych; 2) do podniesienia cen ziemiopłodów drogą uporządkowania rynków zbożowych; 3) do uzyskania pomocy finansowej państw wierzycielskich w formie gwarantowanych przez te państwa pożyczek.

Czy postulaty te choć w części będą uwzględnione przez wielkie mocarstwa, przyszłość najbliższa okaże. Już obecnie jednak zarysowują się poważne rozbieżności w stanowisku poszczególnych mocarstw. Wysuwane są trzy koncepcje.

Najbardziej szczegółowy jest projekt francuski, który chce osiągnąć podniesienie cen pszenicy, jęczmienia i kukurydzy drogą zawarcia układu

wielostronnego. Wzajemnie za to państwa rolnicze miałyby poczynić pewne koncesje z zakresu importu przemysłowego.

Projekt włoski różni się od francuskiego tem, że chce oprócz preferencji dla importu, zbocze na układach dwustronnych a pozatem przewiduje stosowanie premii eksportowych.

Wreszcie projekt niemiecki określa umowem preferencyjnym węższe granice terytorjalne, dzieląc kontrahentów na dwie grupy: a) państw kupujących, mianowicie Niemcy, Francję, Włochy, Austrię i Czechosłowację i b) państw sprzedających — Rumunię, Węgry, Jugosławię i Bułgarię. Te ostatnie państwa miałyby zapewnić preferencje na pszenicę, kukurydzę i jęczmień pastewny, na podstawie układów dwustronnych, w czem propozycje niemieckie pokrywają się z projektem włoskim.

Polityka niemiecka pragnie więc odsunąć zarówno Polskę, jak Czechosłowację od ewentualnych korzyści, jakie wynikłyby ze stosowania zasady preferencji celnych. To też w kołach polskich, jak i czeskosłowackich projekt niemiecki spotyka się z energicznym protestem.

Jeżeli zakres i sposób wprowadzenia w życie systemu preferencyjnego wywołał tyle sprzecznych opinii, których pogodzenie będzie wobec rywalizacji politycznej francusko-włoskiej dość trudne, to bardziej jednolite jest, jak się zdaje, stanowisko mocarstw w dziedzinie finansowej. Przewodniczącą delegacji francuskiej (który jest równocześnie przewodniczącym całej konferencji), b. min. Bonnet oświadczył bez ogródek, że o udzieleniu dalszych pożyczek zadłużonym wysoko państwom rolniczym mowy być nie może.

Ze strony Anglii, Włoch i Niemiec również kraje rolnicze nie mogą spodziewać się poważniejszej pomocy finansowej. Co najwyżej przeprowadzone będą pewne ułatwienia w spłacie dawnych kredytów; nastąpi może usankcjonowanie formalne obecnego stanu faktycznego, polegającego na czasowym wstrzymaniu płatności zagranicznych.

Optymizm, który cechował prace konferencji w pierwszym jej stadium, ustępuje miejsca nastrojowi bezradności wobec ogromu nierozwiązalnych niemal zadań. Państwa zachodnio-europejskie są wszakże również osłabione kryzysem i nie są skłonne do świadczenia ofiar na rzecz państw rolniczych stojących w przededniu katastrofy.

Ewentualny kompromis między żądaniami państw agrarnych a stanowiskiem mocarstw, o ile wogóle dojdzie do skutku, będzie miał charakter tymczasowego załatwienia najpilniejszych zagadnień, ale wątpliwe należy, czy zdoła on pchnąć państwa rolnicze na tory trwałego uzdrowienia ich sytuacji gospodarczej i finansowej.

się penetracja wielkich browarów w najodleglejsze okolice, zdobywając tam rynki będące poprzednio w posiadaniu browarów lokalnych, małych i średnich. Te browary kolei, czując zagrożenie swojego bytu, zmuszone były chwycić się tychsamych sposobów zdobywania odbiorców, co browary wielkie, aby nie utracić ilości produkowanych hektolitrow pwa.

Rozpoczął się między wszystkimi browarami t. zw. wyścig hektolitrowy. Browary w miarę możliwości, zasobów i początkowo rozsądnej a wreszcie zupełnie chaotycznej kalkulacji, kaptowały sobie odbiorców (restauratorów) wprost nieograniczonym kredytem, pożyczkami gotówkowymi, dostarczaniem całych, często luksusowych, urządzonych lokali i całym szeregiem różnorodniejszych świadczeń. Według obliczeń browarów, umieściły one w ten sposób wśród swoich odbiorców około 80 milionów złotych, nie mając obecnie żadnych widoków na ich odzyskanie.

Na szczególną uwagę zasługuje tu ta okoliczność, że konsument na tym stanie nic nie zyskuje. Browary przy średnim zysku brutto 5—6 gr. sprzedają piwo przeciętnie po 70 gr. za litr, a przeciętna jego cena w sprzedaży wynosi 1 zł. 40 gr., czyli zysk brutto restauratora wynosi 100 proc. Trzeba przytem uwzględnić, że wiele browa-

rów, licząc na późniejsze odbicie strat, sprzedaje piwo jeszcze taniej, nawet po 50 gr. i niżej.

Ten stan rzeczy spowodował browary do podjęcia wspólnej akcji, umożliwiającej im wyjście z impasu, w jakim się znalazły. Rozpoczęto pertraktacje z kapitałem zagranicznym, który zobowiązał się, składając tytułem kaucji jeden milion dolarów, finansować sprzedaż piwa w kraju i gwarantując browarom pewne ściśle określone minimum produkcji (kontyngent). Mimo wysokiego stosunkowo zarobku obliczonego na około dwa miliony złotych rocznie, jakoby miał z tego układu przyspaść kapitałowi zagranicznemu, rzecz cała nie była zasadniczo źle pomysłana. Umowa gwarantująca browarom kontyngent sprzedaży piwa, uwalniała je od konieczności niezdrowej konkurencji i pozwalała im na rozsądną kalkulację cen oraz wyzwoływałyby browary z pod zależności od odbiorcy. Wprowadzając zasadniczo sprzedaż tylko gotówkową, uwolniłyby browary od strat na odbiorcach, a tem samem pozwoliłyby na obniżenie cen sprzedanych nieobciążonych kalkulacją tych strat. Niestety układ ten nie doszedł do skutku przez odstąpienie od niego w ostatniej niemal chwili jednego z największych browarów.

Po tej nieudanej próbie uregulowania stosunków w przemyśle piwowarskim, wyszedł z łona pięciu wielkich browarów, obejmujących 48 proc. produkcji, projekt przedłożony rządowi, a mający na celu uregulowanie stosunków w przemyśle piwowarskim drogą poddania go przymusowej organizacji, która miałaby powstać na życzenie browarów reprezentujących 50 proc. produkcji, czyli na życzenie owych pięciu wielkich browarów. Organizacja ta stworzona byłaby na podstawie ustawy względnie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, wydanego z mocą ustawy. Projektodawcy przedłożyli nawet rządowi bardzo lapidarny projekt owego rozporządzenia, składającego się z dwóch zasadniczych artykułów, z których wynika, że powołana do życia organizacja p. n. Biuro Kontroli Browarów obejmowałaby przymusowo wszystkie browary.

O ile poprzednie układy wywołały w kołach zainteresowanych, głównie w kołach restauratorów duży niepokój, to drugi projekt zaniepokoił już szersze warstwy społeczeństwa, które nie bez pewnej racji upatrują w nim dążenia do stworzenia jeszcze jednego kartelu. Największy jednak niepokój wywołał projekt wśród średnich i małych browarów, które widzą w nim zupełnie słuszną drogę do monopolu lub dyktatury wielkich browarów w całym przemyśle piwowarskim.

Jeżeli uwzględnimy, że według dalszych zamiarów projektodawców, kierownictwo „organizacji” zależne ma być od ogólnego zebrania browarów, w którym browary te decydować będą tylko w stosunku do swojego kontyngentu, to jasnym jest dla każdego, że pięć wielkich browarów, mających 48 proc. tego kontyngentu przy pomocy jeszcze jednego lub najwyżej dwóch skaptowanych średnich browarów, posiadających w Biurze Kontroli niepodzielnie dyktaturę, prowadzącą je w krótkim czasie do monopolu w tym przemyśle.

INŻ. Z. OSTROWSKI.

Poznań.

Dziś odczyt francuski o obecnym stanie Alzacji

Prof. Roger Dumon, naczelny redaktor pisma alzackiego „Le Rhin Français”, wygłosi dzisiaj odczyt p. t. „L'état actuel de l'Alsace”. Odczyt wygłoszony będzie o godz. 20 w sali 18 Collegium Minus uniwersytetu poznańskiego. Wstęp wolny.

Rzemiosło bydgoskie się broni

Wobec zamierzonej likwidacji Izby Rzemieślniczej

Przedstawiciele rzemiosła bydgoskiego odbyli w tych dniach w Izbie Rzem. wspólne posiedzenie celem omówienia obecnej sytuacji i zastanowienia

się nad sposobami obrony wobec zagrażających mu nowych ciosów. Zebraniu przewodniczył p. Budziński, protokół spisywał p. Mikołajewski, a jako ławnicy zasiadali pp. Modlibowski i Kurdelski. Referat p. t. „Wspólna obrona rzemiosła” wygłosił p. Lewandowicz.

Nowy cios zagraża rzemiosłu bydgoskiemu wskutek zamierzonej likwidacji tamtejszej Izby Rzemieślniczej. Jak wynikało z wywodów, poczynionych na temże zebraniu przez prezesa Izby Rzemieślniczej p. Grzeszkowiaka, który informował się w tej kwestji w Warszawie — z dniem 1 stycznia 1933 w drodze dekretu p. Prezydenta ma rzekomo nastąpić zmiana granic województw poznańskiego, pomorskiego i warszawskiego. Przy tej okazji mają też być skasowane dwie Izby Rzemieślnicze, grudzka i włocławska, a natomiast co do bydgoskiej, to istnieje zamiar przeniesienia jej do Torunia jako siedziby władz wojewódzkich.

Po dłuższej dyskusji zebrani postanowili wszcząć energiczną akcję obronną przeciwko pozabawieniu Bydgoszczy Izby Rzemieślniczej. W tym celu zostaje zwołane na środę, 14 bm., wielkie zebranie rzemieślnicze celem wystosowania do władz odpowiedniego memorjału.

Znakomite wyniki akcji oświatowej S. M. P.

Już nieraz czytaliśmy o świetnych wynikach, jakie osiąga Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w dziedzinie szerzenia pozaszkolnej oświaty rolniczej metodą konkursów przysposobienia rolniczego. Przez 4 lata osiągały S. M. P. najlepsze wyniki, zarówno ilościowo, jak i jakościowo, spośród organizacji młodzieży pozaszkolnej, zajmujących się temi zagadnieniami.

Również i w r. 1932, jak wynika z cyfr podanych w czasopiśmie „Współpraca” oraz z odnośnych statystyk S. M. P., kroczą Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej na czele akcji przysposobienia rolniczego. Na 7.822 zespołów konkursowych, przeprowadzanych w roku bieżącym na terenie całej Polski posiadają S. M. P. 3.283 zespoły z 28.872 uczestnikami, t. j. 43,25 proc. z ogólnej cyfry. Konkursy przysp. roln. przeprowadza S. M. P. na 27 tematów uprawowych i hodowlanych z najżywniejszych dziedzin rolnictwa. Akcją zaś przysp. roln. obejmują S. M. P. cały teren Rzeczypospolitej, jako ogólnokrajowa i największa organizacja młodzieży pozaszkolnej i młodzieży wiejskiej.

Prace S. M. P. w konkursach rolniczych posiadają szczególniejsze znaczenie, gdyż oparte są na czynniku społecznym i są racjonalnie ujęte. Nic dziwnego, że obecnie na metodach S. M. P. wzorują się inni i że na nich właśnie opiera się opracowywany plan prac dla wszystkich. W dniu 23 czerwca rb. odbyła się w Warszawie konferencja wojewódzkich inspektorów przysp. rol. z całej Polski, na której ustalono ramowy plan pracy dla konkursów na rok 1933. Do wytycznych tego planu włączono trzyletni, w formie trzech stopni sprawności rolniczej, system, wprowadzony w S. M. P. w roku bieżącym na mocy uchwały Rady Naczelnej z r. 1931. Przyjęto dalej stosowaną w S. M. P. od r. 1928 koncepcję t. zw. lokalnych komitetów i sądów konkursowych, złożonych z czynników społecznych i opiekujących się pracami danego zespołu młodzieży.

Fakty powyższe dobitnie świadczą o wysokowartościowych pracach w S. M. P. i stanowią sprawdzian tezy tej organizacji i jej użyteczności dla społeczeństwa i państwa. Spodziewać się przeto należy, że pracą S. M. P. w dziedzinie przysposobienia rolniczego zainteresuje się całe katolickie społeczeństwo, zwłaszcza sfery rolnicze, i udzieli tym pracom jak najwydatniejszego poparcia i opieki.

Śmiertelny finał zabawy

Ke p n o, 12. 9. (PAT.) We wsi Krzętów gm. Maluszyn w pow. wieluńskim 6-letni Czesław Gałkowski, bawiąc się ze swym rówieśnikiem Kazimierzem Kłosowskim uderzył go kamieniem w czoło tak nieszczęśliwie, że Kłosowski po kilku godzinach zmarł.

Kartel czy dyktatura piwna

Walka pięciu wielkich browarów z średnimi i małymi

Poniższy artykuł inż. Z. Ostrowskiego odzwierciadla poglądy zrzeszonych na terenie Polski zachodniej średnich i małych placówek przemysłu browarniczego, zagrożonych zachłannością pięciu największych browarów w Polsce, a mianowicie browarów w Żywcu, Okocimie, Tychach, Lwowie i browaru warszawskiego Haberbusch i Schiele. Projekt rozwiązania istniejących w przemyśle piwowarskim trudności przedstawi autor w drugim z kolei artykule, który niebawem ogłosimy. Udzielamy głosu autorowi:

Piwowarstwo jest jedyny prawdopodobnie przemysł w Polsce, który w dobie powojennej nie osiągnął choćby w przybliżeniu tej produkcji, na jaką był i jest urządzony i przygotowany. Dość powiedzieć, że z czynnych przed wojną na obszarze Polski około 400 browarów pozostało w tej chwili czynnych 175, a produkcja ich w miarę spadku konsumcji wynosi zaledwie 36 proc. przedwojennej.

Lecz nie w tem leży główne zło. W ogólnej ilości browarów jest pięć wielkich, które razem produkują 48 proc. piwa i nie mogąc, rzecz prosta, zbyć go na rynku lokalnym, muszą szukać zbytu na dalszeodległości. Przy zaangażowaniu wszystkich rozporządzalnych środków płatniczych rozpoczęła

Stronnictwo Narodowe

Kolo Jeżyce

Zebranie plenarne, pierwsze powakacyjne, odbędzie się w środę, 14-go b. m. o godz. 20 w lokalu p. Tomikowskiego. Na porządku obrad referat p. t. „O popieraniu wytwórczości krajowej”. Członków zarządu prosi się o przybycie o godz. 19.30.

O liczny udział prosi

ZARZĄD.

Francja daje odprawę Niemcom

Odpowiedź rządu francuskiego na ostatnie żądania niemieckie w sprawie zbrojeń

Paryż, 12. 9. (PAT). Odpowiedź rządu francuskiego doręczona rządowi niemieckiemu przez ambasadora francuskiego w Berlinie zaznacza m. in., że Francja nie może przyjąć żadnej nowej konwencji rozbrojeniowej, która miałaby zastąpić piątą część traktatu wersalskiego.

Nowa konwencja może rozszerzyć lub zmodyfikować wszystkie poprzednie, jak to się stało np. z traktatem waszyngtońskim zmodyfikowanym przez decyzję genewską. Z tego jednak nie wynika, w żadnym wypadku, aby można było anulować całą część traktatu i zastąpić ją czymś zupełnie nowym. Zresztą, aby postąpić w ten sposób musiałoby się naruszyć postanowienia art. 19 paktu Ligi Narodów, który przewiduje, że wszelkie zmiany w istniejących traktatach mogą być dokonane wyłącznie przez jednomyślną uchwałę zgromadzenia Ligi.

Francja nie odrzuca formalnie żądania niemieckiego co do prowadzenia rozmów bezpośrednich, uważa jednak, że wszelkie rozmowy powinny

być prowadzone pod egidą i w ramach wskazanych przez radę Ligi Narodów. Według art. 164 traktatu wersalskiego, ustalającego szczegółowo zakres zbrojeń Rzeszy, każde żądanie ewentualnych zmian musi być poddane rozpatrzeniu rady Ligi Narodów.

Francja uznaje, że Niemcy mają prawo żądać redukcji zbrojeń ze strony wszystkich innych mocarstw, lecz jedynie opierając się na postanowieniach art. 8 paktu Ligi tj. uwzględniając bezpieczeństwo kraju położenie geograficzne. O ile Rzesza niemiecka jest zdania, że rozbrojenie, dokonane w tych warunkach nie jest jeszcze dostateczne, może wystąpić z dowodami, że warunki bezpieczeństwa dla innych mocarstw istotnie się polepszyły.

Według informacji kół dobrze poinformowanych o ile w odpowiedzi na notę francuską Niemcy zażądają zwołania konferencji mocarstw, to w takiej konferencji Francja wzięłaby udział tylko wówczas o ileby wszystkie zaproszone zainteresowane mocarstwa.

Sukcesy jeźdźców polskich w Rydze

Ryga, 12. 9. (PAT). W niedzielę rozegrano konkurs o nagrodę armii lotewskiej. Startowało 24 zawodników. Pierwsze miejsce zdołał por. Rojewicz na koniu „The Hoop“ 4 p. kar., 2) por. Reiman (Est.) 8 p. kar., 3) por. Inenberg (Lot.) podzielił się tem miejscem z por. Ozobsem (Lot.), obaj po 12 p., piąte miejsce zajął Radschun (Niemcy), szóste mjr. Trenkwald.

W konkursie o nagrodę dowództwa armii (potęgi skoku) startowało 47 za-

wodników. W trzecim parcours wszyscy jeźdźcy odpadli z wyjątkiem kpt. Sałęgi (Polska) por. armii lotewskiej Zilla-Zillapsa i kpt. Upitisa. W rozgrywce o pierwsze miejsce zwyciężył kpt. Sałęga, przechodząc po raz czwarty parcours bez błędów. Oficerowie lotewscy podzieliли się 2 i 3 miejscem. O 4 i 5 miejsce wywalczyła się ostra walka między kpt. Sałęgą na koniu „Nelli“ a oficerem niemieckim. Zwyciężył po rozgrywce kpt. Sałęga.

W osmnastą rocznicę bitwy nad Marną

Paryż, 12. 9. (PAT). Uroczystość 18 rocznicy nad Marną miała charakter podniosły dzięki odsłonięciu wspólnego pomnika, który ambasador amerykański Edge i gen. Pershing ofiarowali Francji imieniem Stanów Zjednoczonych. W uroczystości wzięli udział prezydent Lebrun, marszałek Pétain, b. premier Milerand, min. wojny Boncour, attaches ambasad państw sprzymierzonych i wiele innych osób.

Przemówienie wygłosił premier Herriot, który wypowiedział Ameryce za jej dar i wyraził życzenie, by współpraca francusko - amerykańska trwała nadal dla umocnienia pokoju światowego. Złożywszy wyrazy uznania wysiłkom amerykańskich mężów stanu w tej dziedzinie, mówca podkreślił w odpowiedzi na pewne kampanje, zmierzające do przedstawienia Fran-

cji w ujemnym świetle wszystkie występstwa i ofiary, jakie Francja poniosła dla sprawy pokoju. Pragniemy — mówił Herriot — aby na naszej ziemi wszędzie wpajano ideę pokoju i wystrzegamy się, by nierozsądnymi manifestacjami nie obudziły tych sił, których powściągnąć nie można, gdy pozwolą im się rozpętać. Herriot przypomniał chwile w r. 1914, gdy solennosć układów okazała się bezsilną i niemogła obronić krajów najbardziej spokojnych.

W zakończeniu mówca wskazał na niepokój, który ogarnia Francję na wiadomość o pewnych niebezpiecznych manifestacjach. Niepokój ten jednak — mówił premier — pozostawia nam dosyć pogody, aby zwrócić się z apelem do zgody do tych właśnie, którzy nas zwalcza.

„Polska a problem niemiecki“

Morawska Ostrawa, 12. 9. (PAT). Tutejsze „Ceske Slovo“ ogłasza na naczelnym miejscu artykuł pt. „Polska a problem niemiecki“, w którym omawia stosunek odrodzonego państwa polskiego do Niemiec powojennych, podkreślając agresywność polityki niemieckiej w stosunku do Polski i roztropność, jaka cechuje politykę polską. Polityka polska wykazała, — pisze dziennik — że umie zachować równowagę i spokój, aczkolwiek ostatnie napaści niemieckie i bajki o ata-

kach Polski na Gdańsk i Prusy Wsch. wymagały ze strony polskiej dużo cierpliwości. Cel, który Niemcy pragnęliby osiągnąć w ten sposób, jest przejrzysty, chodzi im o przedstawienie granicy polsko - niemieckiej jako źródła niepokoju, aby usprawiedliwić ich ewentualny atak.

Polska wykazała, że chce pokoju, lecz z drugiej strony, że gotowa jest bronić swych granic zachodnich i swych praw na Bałtyku.

Burza z wichurą

Gdynia, 12. 9. (Tel. wł.) Dzisiejszej nocy szalała na wybrzeżu straszna burza, która w Helu wyrządziła szkody w porcie i wyrzuciła na brzeg lwowską żaglówkę „Tajój“, a w Gdyni zalała wnętrza holownika przewozowego „Maryska“. Poza tem zostały uszkodzone liczne przewody telefoniczne i telegraficzne.

Toruń, 12. 9. (Tel. wł.) W nocy na poniedziałek 12 bm. nad Toruniem szalała silna wichura, która wyrządziła duże szkody w plantacjach miejskich i uszkodziła dużo połączeń telefonicznych miejscowych i międzymiastowych. (wd)

Jeden z wielu...

Toruń, 12. 9. (Tel. wł.) Znany w szerokich kołach kulturalnych Torunia prof. Adam Münnich, nauczyciel-polonista przy gimnazjum męskim w Toruniu, przeniesiony został w stan nieczynny.

Prof. Münnich dał się poznać na gruncie toruńskim przez 12 lat pracy jako wytrawny pedagog, tudzież literat i publicysta, zasłużony na polu popularyzacji wiadomości o Pomorzu. Wiadomość o tem przedczesnym przeniesieniu w stan nieczynny wywołała w szerokich kołach inteligencji toruńskiej szczyry żal.

Przygoda „latającej rodziny“

Kopenhaga, 12. 9. (Tel. wł.) Do Kopenhagi nadeszła dziś wiadomość, że „latająca rodzina“ Hutchison lądowała przymusowo na morzu w pobliżu wschodniego wybrzeża Grenlandji. Z ratunkiem pospieszył angielski statek rybacki.

Śmierć rowerzysty

Toruń, 12. 9. (Tel. wł.) Wczoraj po południu ul. Strzelecką w Chojnicach jechał rowerzysta Franciszek

Albrecht z Upitki w pow. chojnickim. W pobliżu sądu okręgowego złamały się widelki przy przednim kole i rowerzysta upadł na bruk, uderzając głową o kamienie tak silnie, że przewieziony w stanie nieprzytomnym do zakładu św. Boromeusza, zmarł w kilku minutach po wypadku. Lekarz stwierdził pęknięcie czaszki. (wd).

Ujęcie przemytnika

Kępno, 12. 9. (PAT). Od kilku miesięcy straż graniczna zaobserwowała pojawienie się wielkiej ilości przemyconej sacharyny i kart do gry w powiatach kaliskim i wieluńskim.

Droga wywiadów ustalono, że pewien mieszkaniec wsi Siennice w pow. wieluńskim trudni się zawodowo przemytnictwem. W czasie rewizji u owego osobnika, którego nazwisko ze względu na śledztwo trzymane jest w tajemnicy, znaleziono znaczne ilości przemyconego towaru. Przemytnika aresztowano, a towar skonfiskowano.

Zabity przez straż graniczną

Kępno, 12. 9. (PAT). Mieszkaniec wsi Wygedów w pow. wieluńskim, Józef Mysiura usiłował nielegalnie przekroczyć granicę celem odwiedzenia swych krewnych w Niemczech. Został jednak dostrzeżony przez straż graniczną niemiecką, która dała kilka strzałów, kładąc go trupem na miejscu.

Groźny pożar

Kępno, 12. 9. (PAT.) Z Wielunia donoszą, że w majątku Lipie w czasie młócenia zboża wybuchł pożar, który strawił olbrzymich rozmiarów stodołę wraz z tegoroczną zbiorami. Pożar przerzucił się na zabudowania rolnika Antoniego Michalaka, które spłonęły doszczętnie. Straty obliczają na ca. 80.000 zł.

Huragan nad La Manche

London, 12. 9. (PAT.) Szalejąca burza i wiatr południowo-wschodni na kanale La Manche uszkodził kilka statków. Dwa galery przyholowano do Ramsgate w bardzo złym stanie i z załogą zupełnie wyczerpaną wypompowywaniem wody w ciągu wielu godzin. Panuje tu zaniepokojenie o los 4-masztowca fiński, który przewoził zboże z Australji do Londynu i wypłynął na morze w przeszłym tygodniu.

Chińska misja oświatowa

W dniu dzisiejszym o godz. 14 przybyła z Warszawy do Poznania misja chińska, składająca się ze 6 osób, a mianowicie b. ministra oświaty i 5 profesorów uniwersytetu. Misję przywodził delegat rządu polskiego p. dr. Truchim, a powitał ją na dworcu w otoczeniu wyższych urzędników kuratorium szkolnego p. kurator dr. Pollak.

Przepowiednia pogody na wtorek: Nadal pogoda zmienna i dość chłodno, lecz stopniowo postępująco uspokojenie.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 12. 9. 1932 r.
Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocna. Kursy w dalszym ciągu wyżkowały, przyczem odczuwano nadal brak materiału.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% Poż. Konwers. 41% oraz za 4% Premj. dol. 48, pozatem poszukiwano 3% Poż. bud. po 38,— bez obrotów. Z papierów lokacyjnych P. Z. K. wykazały dalszą wyżkę 8% listy dol. stare, notując 60% w piąciu, zaś 8% listy dol. amort. handlowano w transakcjach po 52,— oraz 4% listy zast. konwert. po 28—28½. W końcu poszukiwano 6% listy żytnie po 12¼ przy większym braku materiału, przyczem do notowania nie doszło.

Akcje bankowe wzgl. przemysłowe bez notowania.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej. Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)
5% Pożyczka konwersyjna 41% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziem. Kredyt. 60% P.
8% listy dol. w zlocie amort. P. Z. K. 52% +.
4% listy zast. konw. Pozn. Ziem. Kredyt. 28—28½% +.
(Kurs w złotych)
4% pożycz. prem. dol. a. III. 5 dol. 48.— P.
Tendencja mocna.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.905 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.92 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100

mark. niem. w dewizach 211.50 zł., gotówka 209.50 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 173.16 do 173.42 zł., gotówka 172.82 zł.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 12. 9. 1932 r.
Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg:

Ceny transakcyjne	
Zyto 210 tonn par. Poznań	16,50
Usposobienie spokojne.	
Ceny orientacyjne	
Zyto nowe, zdrowe, suche	15,95— 16,25
Usposobienie spokojne.	
Pszenica nowa zdrowa sucha	25,75— 26,75
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 64—66 kg	16,00— 16,50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 68 kg	16,50— 17,50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień browarowy	19,50— 20,50
Usposobienie spokojne.	
Owies	12,50— 13,00
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia 65% wł work.	25,50— 26,50
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszenna 65% wł work.	40,50— 42,50
Usposobienie stałe.	
Otręby żytnie	8,75— 9,00
Otręby pszenne	9,00— 10,00
Otręby pszenne (grube)	10,00— 11,00
Rzepak	34,00— 35,00
Rzepak zimowy	34,00— 36,00
Gorzycza	32,00— 33,00
Groch Victoria	20,00— 24,00
Groch Folgera	28,00— 30,00
Koniczyna biała	140,00—175,00
Mak niebieski	60,00— 67,50
Ogólne usposobienie spokojne.	

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 570 tonn, pszenicy 335 tonn, jęczmienia 120 tonn, owsa 15 tonn, maki żytniej 45 tonn, otręb żytnich 15 tonn, maku niebieskiego 30 tonn.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 12. 9. 1932 r.

	Dewizy:		
	trans.	sprzed.	kup.
Belgia	123,70	124,01	123,39
Holandja	358,50	359,40	357,60
London	31,06	31,22	30,92
Nowy Jork			
kabel	8,925	8,945	8,905
Paryż	34,95	35,04	34,86
Szwajcaria	172,35	172,78	171,92
Berlin	212,00		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% pożycz. bud.	37,50
5% pożycz. konw.	41,00
4% pożycz. dolarowa	48,00— 48,60
6% pożycz. dol.	54,50— 55,00
7% pożycz. stabil.	52,25— 52,88
w odcinkach po 100	57,50—57,09

Tendencja słabsza.

Akcje w złotych:

Bank Polski	86,00— 84,75
Lilpop	14,25— 13,75
Ostrowieckie s. B.	30,00
W. T. F. Cukru	21,25— 19,50
Starachowice	10,00

Tendencja słabsza.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg reszta za 100 kg.

Berlin, 12. 9. 1932 r.

Pszenica march. 76 kg	206,00—208,00
Tendencja słaba.	
Pszenica past.	195,00—197,00
Tendencja słaba.	
Pszonica jara 80—81 kg.	210,00—212,00
Tendencja słaba.	
Zyto march.	161,00—163,00
Tendencja słaba.	
Zyto z okolic Warty i Noteci cif Berlin sp. 72—73 kg	172,00
Tendencja słaba.	
Zyto mecklemb. 72—73 kg. cif Berlin sp.	171,50
Tendencja słaba.	
Jęczmień browarowy	174,00—184,00
Tendencja spokojniejsza.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	167,00—173,00
Tendencja spokojniejsza.	
Owiec march.	136,00—141,00
Tendencja spokojna.	
Mąka pszenna	24,75— 30,00
Tendencja słabsza.	
Mąka żytnia	21,75— 24,00
Tendencja słabsza.	
Otręby pszenne	10,00— 10,40
Tendencja stała.	
Otręby żytnie	8,40— 8,90
Tendencja mocniejsza.	
Groch Victoria	21,00— 24,00
Groch pastewny	14,00— 17,00
Wyka	17,00— 20,00
Kuchy lniane	10,60— 10,70
Kuchy z orzecha ziemnego	11,70
Kuchy mielone (maczka)	11,90
Wytłoki suche	9,20— 9,50
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg	11,20— 11,40
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin	12,00— 12,20
Ziemniaki odenwald. nieb.	1,30— 1,40
Ziemniaki jad. żółte okrągłe	1,40— 1,60
Ziemniaki jad. żółte, długie	1,70— 1,90
Ziemniaki fabryczne w fg za fun.	8—
Ogólna tendencja słabsza	

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Nad Poznaniem hulała niezwykła wichura

Znaczne szkody w parkach i ogrodach — Straż pożarna miała pracowitą niedzielę

Wczoraj około godz. 11 wieczorem, po ulewnym deszczu, przeszedł nad Poznaniem silny huragan, który w krótkim czasie wyrządził bardzo znaczne szkody w parkach miejskich, plantacjach i ogrodach łamiąc duże gałęzie, młode drzewka i konary starszych drzew. W wielu wypadkach szalejąca wichura powywracała z korzeniami piękne okazy drzew.

Skutki wichury odczuł bardzo dotkliwie „Park Wilsona”, który przedstawiał dziś rano stan godny pożalowania, oraz zakład hodowli roślin na Górczynie, gdzie zniszczone zostały liczne inspekta i rośliny; szkody w zakładzie są bardzo znaczne. W Dębnie wichura zasiała drogę gałęziami i wyrwanymi z korzeni dębami. W zakładzie ogrodniczym p. Tomiaka (ul. Grudzień) uległy zniszczeniu kwiaty i 20 okien inspektowych. Na Szelągu, w zakładzie ogrodniczym p. Netzla huragan poczynił niemiłe szkody. Huragan pohulał sobie również w naszych sadach, strząsając z drzew

wszystkie owoce, a w wielu wypadkach gałęzie wraz z owocami. Wichura nacierała z taką siłą, że zniszczone zostały niektóre szyby okien wystawowych, m. in. szyby okna wystawowego drogerji „Uniwersum” przy ul. Franc. Ratajczaka.

Straż pożarna wzywana była kilkakrotnie. I tak przy ul. Przemysłowej i J. Wujka trzeba było usunąć koronę wielkiego drzewa, która zatarasowała ulicę; przy ul. Kościelnej na placu runął stary dąb, który pozrywał przewody elektryczne. Chcąc uniknąć niebezpieczeństwa, straż ucięła przewody i następnie usunęła dąb. Na ul. Marsz. Focha obalono się drzewo, które straż również usunęła.

Poza tem wichura zniszczyła parkany, godła i t. d. Dyrekcja Ogrodów Miejskich szczególnie znaczne poniosła straty. Samych słupków, do których przymocowane były młode drzewka zniszczonych zostało przeszło 300. (z)

Cyrk Staniewskich

Po sobotniej premjerze

W sobotę odbyła się premjera w cyrku Staniewskich, którego I. oddział zjechał do Poznania, na kilkodniowe występy. Wypełniony a raczej przepełniony po brzegi cyrk, świadcząc o tem, że tego rodzaju imprezy cieszą się w Poznaniu wielkiem powodzeniem i, że zawsze liczyć mogą na poparcie. Opinia, jaką się cyrk Staniewskich cieszy w Poznaniu i tym razem nie została zachwiana, gdyż publiczność opuszczając cyrk po 3-godzinnem przedstawieniu, wychodziła z uczuciem zadowolenia, spędziwszy kilka beztrudnych godzin.

Program obejmuje wszystko czego wymagać można od wysokopostawionego cyrku. Wspaniałe tresury zwierząt, popisy akrobatyczno-gymnastyczne egzotycznych artystów, popisy muzyczne i t. d. składają się na miły i doborowy program. Trudno opisywać poszczególne punkty programu; najlepiej poradzić wszystkim, by sami poszli i sami się przekonali.

KALENDARZYK

Poniedziałek, 12 września.

Słońce: wschód 5,21; — zachód 18,16; — długość dnia 12 godz. 55 min.

Księżyc: wschód 17,40; — zachód 2,01; — przed pełnią.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Poniedziałek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza wysoka plus 13 st. Cels. Pochmurno. Wiatr południowo-zachodni. Ciśnienie atmosferyczne niskie 744 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 22 st. Cels., najniższa plus 12 st. C. Ilość opadu 3 mm.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: wczoraj — 0,04 m; dziś — 0,08 m.

Kal. rzek.: Gwidon; jutro Aureljusz.

Kal. słow.: Radzimir; jutro Chronisław.

Zebrania

Dzisiaj o 19,15 Sodalicja Pań Zawodu Kupieckiego w czytelni sodal. Św. Marcina 69;

o 19,30 Stow. Paniów Św. Teresy (Fara) w Domu Król. Jadwigi;

o 19,30 Zw. Zaw. Prac. Przemysłu Odzieżowego u p. Jezierskiego, ulica Wroniecka 18;

o 20 Stow. Młodzieży „Orzeł” (Jeżyce) w salce parafji;

o 20 Tow. Młodych Przemysłowców w Domu Rzemieślniczym;

— Tow. Czeladzi Szewskiej w „Ulu” u p. Ograbowiczowej, Ślusarska 6;

Nocna służba aptek

Sródmieście: Apteka Czerwona, Stary Rynek 37. — Apteka Zielona, ulica Wrocławska 31. — Apteka im. Marcinkowskiego, Al. Marcinkowskiego nr 10. — Apteka 27 Grudnia, ulica 27 Grudnia 18.

Wilda: Apteka „Fortuna”, Górna Wilda 96. — Apteka przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3.

Jeżyce: Apteka Mickiewicza, ul. Mickiewicza 22. — Apteka pod Opactwem, ul. Dąbrowskiego 76.

Lazarz: Apteka Łazarska, ul. Małeckiego 9.

W innych dzielnicach apteki tam się znajdują.

OSOBISTE

— **P. Raymond Cartier, redaktor L'Echo de Paris,** przybył do Poznania i odwiedził dziś redakcję naszego pisma.

— **Z Uniwersytetu Poznańskiego.** Dyplom inżyniera rolnictwa uzyskał pp. Feliks Edmund Konrad Juszczyk z Poznania i Jerzy Jan Szewmin z Będzina w woj. kieleckim.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Posiedzenie rady miejskiej** odbędzie się w środę, dnia 14 bm. o godz. 18 min. 30. Porządek obrad: Różne wybory i sprawy personalne, zmiana par. 4 uchwały korporacji miejskich w przedmiocie zaopatrzenia rzemieślników i robotników, sprawa zorganizowania Komunalnego Związku Kredytowego w Poznaniu na zasadach związku międzykomunalnego, sprawa przepisów o wznoszeniu i naprawie budynków nieogrzewanych w mieście Poznaniu, sprawy linii wytycznych, ustalenie klas zabudowy dla terenów między ul. Wspólna, Rolna, Bluszczowa i Górna Wilda, ustanowienie norm jednostkowych dla pobierania opłat za zwózkę śmieci, zatwierdzenie bilansów spalarni śmieci, młeczarni miejskiej, targów poznańskich, elekrowni, gazowni, wodociągów, rzeźni i targowiska.

WYCHOWANIE, KURSY

— **Kurs pogotowia sanitarnego.** Zarząd Okręgu Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża w Poznaniu urządził z dn. 15 października rb. kurs dla siostr pogotowia sanitarnego Polskiego Czerwonego Krzyża. — Zgłoszenia przyjmuje się do dnia 30 września rb. w biurze Okręgu Wielkop. (P. C. K.) Sekcja Siostr ul. Wally Zygmunta Augusta nr 2, I piętro, tel. 31-09 od godziny 11 do 2 po poł. Szczegóły przyjęcia na kurs — jak warunki, opłaty, oraz czas trwania kursu zostaną omówione przy składaniu podań.

— **Koło Położnych w Poznaniu** urządzi kurs ratownictwa przeciwgazowego. Początek kursu jutro, we wtorek, o godz. 5 po południu w klinice na ul. Polnej. Pożądany jest udział wszystkich koleżanek i punktualne przybycie.

— **Kurs spawania i cięcia metalu.** Poznańskie Tow. Kursów Technicznych, w porozumieniu ze Stow. dla Rozwoju Spawania i Cięcia Metali w Polsce, urządzi kurs spawania i cięcia metalu przy Państwowej Wyższej Szkole Budowy Maszyn i Elektrotechniki w Poznaniu, ul. Bergera 5, w czasie od 4 do 31 października włącznie. Bliższe wiadomości w kancelarji Szkoły, Poznań, ul. Bergera nr 5, od godz. 17,30 do 19 codziennie z wyjątkiem sobót i świąt.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Na Jasną Górę.** Chcąc wziąć udział w wycieczce Polskiego Tow. Krajoznawczego do Częstochowy i okolic w czasie od 17 do 20 września, przypomina się niniejszem, iż termin zgłoszeń na wycieczkę upływa z dniem 15 września. Po tym terminie żadnych zgłoszeń przyjmować się nie będzie. Całkowite koszty wycieczki wynoszą w kl. II — złotych 70,90, w kl. III — złotych 60. Lista zgłoszeń wyłożona w Polskiem Biurze Podróży „Orbis”, pl. Wolności 9, tel. 52-18.

— **Strajk robotników rolnych.** W Runowie pow. śremskiego w Zakładzie kórnickim, powstał w sobotę strajk robotników rolnych. Strajkujący domagali się wypłaty zaległych należności. Celem zażegnania zatargu przybyli do Runowa przedstawiciele Inspekcji Pracy i przedstawiciele organizacji robotniczych. (we)

— **Bacznosc Powstańcy i Wojacy im. Andrzejewskiego, Lazarz-Górczyn.** Ostatnie zebranie uchwaliło brać udział pod nowym sztandarem w pielgrzymce do

Częstochowy, którą organizuje parafia Św. Krzyża w Górczynie. Wyjazd z Poznania w sobotę 17 bm. rano, przyjazd z Częstochowy w poniedziałek 19 bm. wieczorem. Koszt podróży w obie strony, włącznie z wpisowem zł 13,80. Członków bratnich towarzyszy, którzyby pragnęli przylączyć się pod nasz sztandar, lub stanąć z własnym sztandarem w dostatecznej liczbie, przyjmujemy chętnie i prosimy zgłosić się do środy 14 bm. do prezesa druha J. Tyłczyńskiego, ul. Emilji Szczanieckiej 1, tl. 64-77 lub bezpośrednio do ks. prob. Skórnickiego, ul. Marszałka Focha 177. Mundur, czapki i odznaki obowiązkowo.

KRONIKA MIEJSCOWA

— *** Z targu.** W dniu 12 bm. na placu Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3,00—3,20 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3,20—3,60 zł; 1 kg. twarogu 0,70—1,00 zł; za litr śmietany 1,20—1,60 zł; mleka pełnego 20 groszy; za mendel jaj 1,20—1,30 zł.

— **Za mięso:** 1 kg. słoniny świeżej 1,80—2,00 zł; słoniny wędzonej 2,20—2,40 zł; wieprzowiny 1,40—2,00 zł; wołowiny 1,40 do 2,00 zł; cielęciny 1,20—1,80 zł; skopowiny 1,40—2,20 zł; koziny 0,80—1,20 zł; smalec 2,40—2,80 zł.

— **Za drób i dziczyznę:** kura 2,50—4,00 zł; perlica 3,00—3,50 zł; indyk 3,00 zł; para kurcząt 2,00—3,50 zł; kaczka 1,80—4,00 zł; gęś 6,50—10,00 zł; para gołębi 1,00—1,10 zł; królik 1,30—1,60 zł; bażant 4,50 zł.

— **Za ryby:** 1 kg. szczupaka 2,80—3,20 zł; okonia 1,20—1,60 zł; lina 2,60—2,80 zł; karasia 2,00—2,40 zł; sandacza 4,00—4,60 zł; za 1 kg. węgorza 3,40—3,60 zł; suma 3,60 do 4,00 zł; mietusa 3,00—3,20 zł; leszcza 2,40 zł; białych ryb 2,00 zł. Za ryby śniecie płacono 60—70 gr; mniej. Za mendel raków płacono 0,50—3,00 zł.

— **Za jarzyny:** 1 kg. ziemniaków 6—8 gr; pepek marchewki 5—10 gr; kalarepy 10 gr; 1 kg. szpinaku 40 gr; szcawiu 10—20 gr; kapusty 20—40 gr; seleru 30 gr; 1 pepek pietruszki 10 gr; 1 kg. jarmużu 30—40 gr; 1 pepek cebuli 5 gr; za kalafior 0,10—0,60 zł; główkę sałaty 3—5 gr; 1 mdl. ogórków 15—25 gr; 1 kg. bobu 30—50 gr; groszku w strączku 20—80 gr; pepek rzodkiewek 10 gr; 1 kg. rabarberu 20—30 gr; 1 kg. fasoli żółtej 30—50 gr; zielonej 15—30 gr; pomidorów 15—20 gr.

— **Za owoce:** 1 kg. owoców suszonych

Dla oczyszczenia krwi pić rano przez kilka dni z rządu szklankę naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa”. Żądać w aptekach i drogerjach. nw 5346

0,80 do 2,00 złotych; za 1 kg. jabłek 0,40—1,00 zł; gruszek 0,40—1,00 zł; 1 kg. borówek 1,40—1,60 zł; 1 kg. śliwek 0,20—1,00 zł; winogron 1,20—2,00 zł.

— **Za grzyby** 1 kg. grzybów suszonych 4,00—8,00 zł; kurków (lisiczek) 60—80 gr; borowików 2,00—3,20 zł; maślaków 60 gr; pieczarek 0,60—0,70 gr; innych grzybów 50—80 gr.

Targ słaby. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— *** Pod rowerem.** Dnia 10 bm. o godzinie 10,50 przejechany został przez rowerzystę niestwierdzonego nazwiska p. Antoni Kędziora, zam. przy Drodze Urbanowskiej 1. Kędziora odniósł obrażenia twarzy. Doraźnej pomocy udzielił mu szpital miejski. (z)

— *** Krwawy epilog kłótni.** Między robotnikami na Ławicy powstała wczoraj kłótnia, w wyniku której roznamietniony 19-letni młodzik Józef Siwczak pokaleczył nożem swego przeciwnika Franciszka Banysa. Ranny Banys, popadłszy wprost w szal, rzucił się na Siwczaka, którego tak zbil, że ten zemknął. Przywołane pogotowie opatrzyło obu krewkich robotników. (z)

— *** Zderzenie samochodów.** W niedzielę w nocy na W. Garbarach, róg ul. Wodnej, zderzył się samochód P Z 40 851 z samochodem P Z 44 346. Szofer tego ostatniego samochodu po wypadku zgasił tylne światło i zbiegł. Samochód P Z 40 851 jest poważnie uszkodzony. Dochodzenia w toku. (z)

KRONIKA POLICYJNA

— *** Czyja to własność?** W komisariacie VII znajduje się opona samochodu ciężarowego (nowa), którą właściciel może odebrać. Oponę tę znaleziono 9 bm. przy ul. Dąbrowskiego. — W wydziale śledczym pokój 78 znajduje się szereg przedmiotów, pochodzących z kradzieży m. in. materiały męskie koloru brązowego w niebieskie kratki i inne materiały, trzy kawałki inleku czerwonego, płótno, skarpetki, pończochy, bluzki, fartuchy. (z)

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— *** Chodzież.** (Strajk w fabryce.) W dniu 6 bm. zastrajkowali wszyscy robotnicy tutejszej fabryki porcelany, będącej oddziałem spółki akcyjnej „Chmielów”. — Powodem porzucenia pracy jest zamiar zarządu fabryki obniżenia zarobków pewnej części robotników. Strajkuje około 200 robotników, a niezbędne prace wykonuje personel techniczny i urzędniczy. (sm.)

— *** Grodzisk.** (Kradzieże.) W nocy na 3 bm. około godz. 2 wlał się wybijając szybę w oknie, wlamywaniec recydywista Marcin Lemański, który niedawno opuścił więzienie, do piekarni p. Wł. Kandulskiego przy Nowym Ryńku, gdzie skradł kilka bochenków chleba i większą ilość jaj. Przychwycony przez stróża nocnego Drygasa, zdołał mu zbiec, został jednak nazajutrz przez policję aresztowany. Tej samej nocy niewysledzeni złodzieje skradli z chlewa Franciszki Koziłowej przy ul. Żwirowej świnie w wadze około 75 kg., którą zaraz w chlewie ubili. Przejorni złodziejaskowie zatłuli się nasamprzód z psem, którego również uśmiercili. — Dnia następnego okradziono w Ptaszkowie sadowego Jana Lesikowskiego, zabierając mu za przeszło 100 zł owoc. Sprawcami kradzieży byli robotnicy domajalni, których następnie policja wykryła.

— (Z Urzędu Stanu Cywilnego.) W miesiącu lipcu zgłoszonych zostało 34 urodzeń, z czego 19 męskich i 15 żeńskich oraz 16 zgonów, w tem 10 męskich i 6 żeńskich. Zawartych zostało 3 związków małżeńskich.

— (Pokoście jarmarczne.) Ostatni jarmark ogólny, który się odbył 6 bm., był jak na obecne ciężkie czasy dosyć ożywiony. Tranzakcyj nie zawarto zbyt wiele z powodu ogólnego braku gotówki. Składy miejscowych kupców były mało odwiedzone, natomiast gwaro było w składach żydowskich a jeszcze bardziej przed straganami przyjezdnych żydowskich tandeciarzy, którzy pocierając ręce,

jawnie kpili z naiwnego ludu wiejskiego, a niemniej z mieszkańców miasta, rzekomo tanio kupujących żydowską tandetę. Było również kilka bijatyk, kilku ludzi aresztowano.

— *** Kepno.** (Stan bezrobocia.) W Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy w Kepnie zarejestrowanych jest ogółem 1982 bezrobotnych. — Liczba bezrobotnych zmniejszyła się w dniach ostatnich o 53 osoby. Zasitek z Państwowego Funduszu Bezrobocia pobiera 57 pracowników fizycznych i 37 umysłowych.

— (Osobiste.) Zastużony pedagog, p. Józef Scherwentke, kierownik szkoły powszechnej w Siemianicach, pow. keepińskiego, przeszedł z końcem roku szkolnego na emeryturę. P. Scherwentke cieszył się wśród nauczycielstwa i miejscowej ludności szacunkiem, oraz uznaniem władz przełożonych, jako wzorowy wychowawca i obywatel. P. Sch. brał również czynny udział na polu społecznym i był swego czasu członkiem zarządu Banku Ludowego w Siemianicach.

— (Wybory.) Dnia 5 bm. pod przewodnictwem inspektora samorządu p. Rądomyskiego, odbyły się w gminie Chotyńni wybory wójta. Jako kandydatów wysunięto pp. Antoniego Dure, Stanisława Bielawskiego, Ignacego Błacha z Chotyńni, oraz Stanisława Maczkę z Miesleszyna. Pierwszy, Antoni Dura, który pełnił tymczasowo obowiązki wójta, otrzymał 128 głosów i został temsamem wybranym wójtem. Zastępcą wójta został p. St. Bielawski, który otrzymał 28 głosów. Udział ludności w głosowaniu był bardzo nieliczny. (ek)

— *** Krotoszyn.** (Z „Sokoła.”) W niedzielę, 11 bm. obchodził Tow. gimn. „Sokol” 35-lecie swego istnienia. Na pomyslność gniazda odprawił się msza św. w kościele farnym, poczem będzie pochód przez miasto i defilada oraz akademja w sali strzelnicy. Po obiedzie będą ćwiczenia w ogrodzie, a wieczorem zabawa w salach. (ek)

KRATKI SĄDOWE

Echa rozruchów bezrobotnych w Chojnicach

Toruń, 10 września. Dnia 9 bm., znalazła swój epilog w sądzie apelacyjnym w Toruniu, sprawa o rozruchy bezrobotnych, jakie miały miejsce w styczniu rb. W sprawie tej pociągnięto do odpowiedzialności karnej 24 osoby.

W pierwszej instancji sąd okręgowy w Chojnicach skazał oskarżonych Peplińskiego, Szyca, Wróblewską na rok więzie-

nia, Nadolnego, Brata, Laskowskiego, Kula, Loka i Elżbietę Schmidt na 6 miesięcy więzienia, wreszcie Przygockiego, Le-wandowską i Annę Lokurandównę na 3 miesiące. Pozostałych 12 oskarżonych uwolniono.

Skazani wnieśli apelację, przyczem sąd apelacyjny wyrok zaskarżony zatwierdził, zawieszając wszystkim oskarżonym wykonanie kary na przeciąg 3 lat.

Jarocin. (Zgon weterana.) W Ślawoszewie pow. jarociński zmarł uczestnik powstania 1863 r., Wojciech Rybczyński. Zmarły liczył około 90 lat.

Szubin. (Ciężki uraz ciała.) W dniu 31 sierpnia na drodze polnej Keynia-Malice został napadnięty rolnik Molenda Jan z Malic pow. szubińskiego, przez trzech osobników, którzy go pobili i zadali mu nożem kilka ran niebezpiecznych w głowę i plecy. W toku dochodzeń ustalono, że sprawcami pobicia są bracia Gąsiorowcy Franciszek i Władysław, oraz Napieralski Stanisław, wszyscy z Keyni. Bójka między wyżej wymienionymi powstała na tle porachunków osobistych. Akta przeprowadzonych dochodzeń skierowane do sądu grodzkiego w Keyni. (z)

Lwówek. (Z życia S. M. P.) W ubiegłą niedzielę Stowarzyszenie Młodych Polek w Zębowie urządziło mimo niezbyt pewnej pogody zabawę, która stała się poniekąd zlotem S. M. P. Przeszło 250 druhen i druhów parafii lwóweckiej kroczyło karnie pod sztandarem w tak dźwiękową orkiestrę w pochodzie na miejsce zabawy. Popisy udały się znakomicie. Na czołgu wybiły się drużyny z Bolewic z przełicznymi „tańcem motylków” i drużyny z Zębowa z krakowiakiem w strojach krakowskich. Poza tem zabawę uświetniły występy miejscowego Koła Śpiewaczego, druhen z Komorowa i druhów ze Lwówka. Bardzo dodatnio od innych zabaw wyróżniała się ta zabawa i tem, że tańczono przeważnie tańce swojskie i narodowe. Duszą imprezy był miejscowy proboszcz, ks. dziekan Laskowski, którego też witano i żegnano z wielkim entuzjazmem. — Głęboko do duszy wszystkich zapadły jego słowa zachęty do wytrwania w służbie ideałom religijnym i narodowym wygłoszone na końcu poloneza.

Leszno. (Samobójstwo.) W hotelu „Bristol” próbowała popełnić samobójstwo przez zażycie większej dawki narkotyku pomocnica aptekarska Pelagia Kaczorowska z Kościana. W stanie prawie beznadziejnym przewieziono desperatkę do szpitala św. Józefa. Nieszczęśliwa liczy około 20 lat.

Kradzież. W ub. nocy skradziono z ogrodu p. J. Parzysza większą ilość roślin ozdobnych. Straty oblicza się na 200 zł. Złodzieje uszli niepoznani.

Cuda natury. Przed kilku dniami zakwitły w Lesznie niektóre jabłonie powtórnie. Obecnie znów widać kwitnące akacje.

Ze stawku przy placu Kościuszki wydołyto olbrzymiego raka, 30 cm długiego o nożycach 10 cm długości. Wiek tego olbrzymia obliczają na 70—80 lat.

Wizytacja dekanatu. W ub. tygodniu rozpoczął J. E. ks. biskup Dymek wizytację naszego dekanatu. Rozpoczął od siedziby Osieczny, gdzie doznał nader serdecznego przyjęcia. Wizytacja potrwa około 2 tygodnie. W Lesznie będzie ks. Biskup od 8—12 bm.

Apel powstańców. W ub. niedzielę odbył się apel VIII okręgu Tow. Powst. i Wojaków w Lesznie, na który przybył też prezes Związku p. dr. Celichowski z Poznania. Apel udał się mimo niezwykłego gorąca nadzwyczajnie i wykazał ponownie tężyźnię Tow. Powstańców i Wojaków. (s)

Oborniki. (Pożar.) W dniu 6 bm. o godz. 17.50 wybuchł pożar w zagrodzie rolnika Jakóba Knopczyńskiego w Wargowie II. Spaliła się doszczętnie szopa kryta słomą, z narzędziami rolniczymi. Straty wynoszą około 3000 złotych. Pogorzeliec jest ubezpieczony na 250 zł. Przyczyny pożaru nie stwierdzono. Przy akcji ratowniczej spisały się dzielnie sikawki z Wargowa dom. i Zielątkowa, dzięki którym uratowano oddalone o 8 mtr od miejsca pożaru stodołę i chlew kryte słomą.

Zmiana właściciela. Nieruchomość położona w Obornikach, dotychczasowa własność p. Stoińskiej, przeszła drogą kupna na mistrza rzeźnickiego p. Praela.

Kradzież. W nocy na 7 bm. włamali się niewysledzeni złoczyńcy do mieszkania p. Rotholza w Obornikach i skradli 140 dolarów, 400 marek niem. i 400 zł oraz złoty zegarek. Dochodzenia w toku. (Kko.)

Odołanów. (Kwitną bzy i wiśnie.) W ogrodzie p. Krawca w Odołanowie wyrosła duża odnoga kwitnącego bzu, na której znajdował się także duży bukiet dojrzałego owocu — jagód. W Czekanowie u gospodarza Potasznika zakwitła po raz drugi wiśnia. (ck)

Nowomiasto n. Wartą. (Ze Spółki Łowieckiej.) Na ostatnim odbytym walcem zebraniu miejscowej Spółki Łowieckiej uchwalono udzielić miejscowej Konferencji Pań św. Wincentego 100 zł na urządzenie gwiazdki dla biednych miejscowych. Równocześnie uchwalono wysto-

sować petycję do posłów na Sejm, w celu zmiany art. 55 prawa łowieckiego w tym względzie, ażeby także szkody wyrządzone w uprawach i plonach rolnych przez dzikie króliki, zające i bażanty były przez właścicieli odnośnych obwodów wynagradzane.

Rogoźno. (Z rady miejskiej.) Ostatnie zebranie Rady miejskiej, którego porządek obrad zawierał około 20 spraw, przeważnie uchwał dot. pobierania dodatków komunalnych do podatków państwowych, trwało zaledwie dwie godziny. Najpierw wyraziła Rada swą zgodę na przekształcenie Kom. Związku Kred. w Poznaniu, którego członkiem jest miasto Rogoźno, na Związek międzykomunalny. Sprawozdanie rachunkowe za rok 1931-32 Rada przyjęła i udzieliła swego pokwitowania. Do uchwały Magistratu o nadaniu nazwy nowo się budującej ulicy przy dworcu „ulica Działkowska”, zebranie się przychyliło. Postanowiono nabyć elektryczny zegar na ratusz i pracę powierzyć miejscowemu zegarmistrzowi. Na rok 1933-34 uchwalono następujące stawki dodatków komunalnych do opłat od patentów na wyrób wódek w wysokości 100 proc. opłaty państwowej, od patentów na sprzedaż wódek w wysokości 20 proc. Od świadectw przemysłowych pobierać się będzie 20 proc. Dodatek do podatku gruntowego wynosić będzie 70 proc., zaś od podatku od nieruchomości pobierać się będzie 10 proc. dodatku komunalnego. Od podatku od uposażenia pobierać się będzie dodatek komunalny w wysokości 3 proc., od podatku dochodowego wynosić będzie dodatek od 2 do 4 proc. Uchwalono również opłaty jarmarczne w wysokości 42 gr za mtr. kwadr., od konia na 1,30 zł, od krowy 1 zł, za swinie 65 gr i za prosię 30 gr. Na wniosek Magistratu postanowiono powierzyć urzędowo oglądanie mięsa w rzeźni miejskiej lek. wet. p. Kolanusowi z Rogoźna. W końcu zebrania poruszono kilka drobniejszych interpelacji.

Osobiste. Kierownik tutejszego Państwowego Gimnazjum p. Abgarowicz powrócił na dawniejsze stanowisko w Poznaniu. Następcą jest p. Zalachowski. (aka)

Rawicz. (Zabawa.) W niedzielę 4 bm. urządziło tu Stow. Młodych Polek zabawę ludową w ogrodzie Strzelnicy — Koncert, gry tow. oraz różne niespodzianki przyczyniły się do urozmaicenia całej imprezy. Wieczorem zapalono wielkie ognisko, przy którym odśpiewano piękne pieśni. Zabawą tańczoną na sali zakończono dzień.

Z Zakrzewa. W pobliżu Zakrzewia odbył się w niedzielę 4 bm. odpust M. B. Pocieszenia, który zgromadził wielkie rzesze wiernych. Uroczyste nabożeństwo odprawił ks. dziekan Lipowicz z Niepartu, a piękne kazanie wygłosił ks. prob. Wolski z Ślupk.

Teatr. Teatr Wielkopolski, pod dyrekcją Brzeskiego, wystąpił 6 bm. w tut. Strzelnicy z 4-aktową krotochwilą A. Mazura p. t. „Ulani Księcia Józefa”. Tego samego dnia odbyły się dwa przedstawienia dla młodzieży tut. szkół. (rs)

Śmigiel. (Pielgrzymka.) W dniu 8 bm. wyrusza tradycyjna pielgrzymka parafii śmigielskiej do Górki Duchownej na wielki odpust Matki Boskiej Pocieszenia.

Z Tow. śpiewu „Harmonia”. W dniu 18 bm. organizuje tutejsze Tow. śpiewu „Harmonia” piękną imprezę żniwną, mianowicie dożynki.

Osobiste. W dniu 2 bm. minęło 15 lat od chwili, jak władze duchowne powołały na wikarjat w Śmiglu ks. Tadeusza Gronwalda, ówczesnego wikarego w Gostyniu. W życiu społecznym położył ks. Gronwald wielkie zasługi, w szczególności około rozwoju naszej parafii. W roku 1924 otrzymał ks. Gronwald tytuł profesora i odtąd jest prefektem przy tutejszej szkole wydziałowej. (mk)

Września. (Osobiste.) Naczelnikiem tut. urzędu pocztowego został p. Kot z Rogoźna. Naczelnika zaś z Wrześni p. Mitkowskiego przeznaczono do urzędu pocztowego w Gnieźnie.

Ochronka. W niedzielę, 11 bm. urządza ochronka wrzesińska swój tradycyjny kiermasz w ogrodzie Bractwa Kurkowego, z różnymi urozmaicheniami, aby ta drogą zbierać fundusze na cele ochronki. Imprezę tę winno społeczeństwo gorąco poprzeć.

Nowy rok szkolny. Szkoły tutejsze jak gimnazjum państwowe i szkoła powszechna rozpoczęły nowy rok szkolny nabożeństwem w kościele. Gimnazjum liczy obecnie około 220 uczniów, szkoła powszechna, rozdzielona na żeńską i męską, ma razem 1200 dzieci. Jako nowy profesor przybył do gimnazjum do lekcji matematyki p. prof. Wojciechowski.

Zerków. (Pożar.) W piątek, 9 bm. o godz. 3 rano podpalili ktoś na folwarku Zerkowskim (własność p. Wałkiewicza), tuż pod miastem stogi. Spaliły się jeden stóg koniczny, jeden łubinu i jeden pszenicy. Straty oblicza właściciel na 5000 zł, a nie był ubezpieczony. Władze wdrożyły śledztwo. (zl)

Znin. (Nowy duszpasterz.) Parafia żnińska otrzymała nowego duszpasterza w osobie ks. wikarego Spychalskiego, który przybył do Żnina z Inowrocławia.

Tow. hodowli drobiu. Staraniem tu, obywatelstwa zostało utworzone „Pałuckie Towarzystwo Hodowli Drobiu, Gołębi i Królików”. W skład zarządu weszli pp. Nagórski prezes, Wiland sekretarz, Malecki skarbnik. Celem towarzystwa jest popieranie wszelkiej hodowli drobiu rasowego, urządzanie wystaw drobiu, jak i udzielanie rady fachowej przy zakładaniu hodowli.

Poświęcenie sztandaru. W niedzielę dnia 4 bm. dokonał tutejszy Cech Stolarski poświęcenia pierwszego na terenie tut. miasta sztandaru cechowego. W rzadkiej tej uroczystości wzięły udział wszystkie miejscowe towarzystwa i przybyłe delegacje cechów, jak z Bydgoszczy, Inowrocławia, Nakła, Gniezna, Keyni, Gąsawy, Szubina, Wągrowca i t. d. Po nabożeństwie odbyło się na Strzelnicy zebranie, które zagal cełmistrz p. Dutkiewicz, Chrześniemi sztandarowi byli pp.: Prakseda Średnicka Żnin, Józef Piątkowski Żnin, Wanda Grajkowska Żnin, Roman Kozłowski Inowrocław, Joachimowska Żnin, Jan Wilhelm Żnin, Franciszka Szczepańska Bydgoszcz, Józef Jagodzki Żnin, Helena Goc Żnin, Sylwester Kuzma Żnin, Marja Krzyżka Żnin, Jan Szczepański Bydgoszcz, Bronistawa Goc Bydgoszcz, Jan Janas Gniezno. Po zebraniu odbył się wspólny obiad, który minął w niezmiernie miłym nastroju, poczem odbyła się na strzelnicy i w Domu Polskim zabawa, która przeciągnęła się do rana. (cg)

Z Pomorza

Gniew. (Zuchwał kradzieże.) Do mieszkanka właściciela ziemskiego Georga Zollenkopfa włamali się złodzieje, zabierając garderobę męską i damską oraz broń myśliwską. Wartość skradzionych rzeczy wynosi 2300 zł. — We Warlubiu okradli złodzieje kupca Lempego, któremu zabrali ze składu garderobę wartości 1500 zł. Sprawców dotychczas nie ujęto. (x)

Grudziądz. (Poświęcenie sierocińca.) Dnia 3 bm. odbyło się tymczasowe poświęcenie nowego sierocińca S. S. Elżbietanki, poczem ks. prob. Partyka w kaplicy nowego sierocińca odprawił pierwszą mszę św. W niedzielę odbył się w sierocińcu festyn ludowy. Dochód z tej imprezy służyć ma na koszty wykończenia gmachu. Budowa i urządzenie sierocińca ma kosztować ogółem 600 000 zł. Lwią część tej sumy zebrano dzięki ofiarności społeczeństwa. S. S. Elżbietanki utrzymują w swym zakładzie prócz siorót przedszkole dla dzieci. We wtorek rozpoczynają się w sierocińcu rekolekcje dla 40 siostr z całej diecezji.

Dur brzuszny. W ostatnich dniach stwierdzono w Grudziądzu w kilku wypadkach dur brzuszny (tyfus). Władze sanitarne zarządziły natychmiast odpowiednie środki ostrożności. Stwierdzono w dwóch wypadkach przywleczenie tej choroby z Nieżywiecia, gdzie dur brzusznym występuje epidemicznie.

Targi Pałuckie w Żninie

Ze Żnina donosi (cg):
Stolica Pałuk zorganizowała w dniach od 10 do 13 września br. Targi Pałuckie pod protektorem starosty p. Szczerbińskiego; targi mieszczą się na strzelnicy Bractwa Kurkowego. Inicjatorem ich jest znany obywatel i prezes Towarzystwa Ogrodniczego w Żninie p. Jan Średziński.
Uroczystego otwarcia targów dokonał w ub. sobotę w obecności przedstawicieli władz, rolnictwa, rzemiosła i licznie zebranej publiczności starosta p. Szczerbiński. W ramach targów mieści się: rolnictwo, ogrodnictwo i przemysł ziemi pałuckiej. Prócz tego odbywa się wystawa prac

(Zuchwał włamanie.) Niewykryci złoczyńcy włamali się w nocy do hurtowni tytoniowej Związku Inwalidów Wojennych przy ul. Wybickiego i skradli towary wartości 2000 złotych. Złodzieje wywiercili w drzwiach magazynu dziurę, przez którą dostali się do wnętrza.

Sprawa teatru miejskiego. Na wniosek komisji teatralnej magistrat m. Grudziądza postanowił oddać teatr miejski w dzierżawę Kołu Dziennikarzy w Grudziądzu. Nowi dzierżawcy zamierzają opierać się przeważnie na występach zespołów teatralnych w Toruniu i Bydgoszczy. Stałego teatru, jak w latach ubiegłych, w Grudziądzu ze względów oszczędnościowych nie będzie. Otwarcie sezonu teatralnego nastąpi w październiku.

Z Kaliskiego

Kalisz. (Samobójstwo.) Mieszkanka wsi Godziesze, pow. kaliskiego, 20-letnia Stefania Dudek w dniu 8 bm. przez zażycie większej porcji esencji ołtowej odebrała sobie życie. Jako powód rozpaczliwego kroku podają krytyczne warunki życia, powstałe z braku pracy. (mk)

Koniu. (Mściwy gospodarz.) W ub. środę Teofil Langwiński, właściciel domu przy ulicy Kaliskiej 9, zranił w głowę cegłą swego lokatora Jana Radzińskiego, rzucając cegłę przez okno i wybijając szybę. Langwiński dokonał tego z zemsty po przegranej z Radzińskim procesie o eksmisję.

Aresztowanie podejrzanego nauczyciela. W dniu 6 bm. miejsce władze aresztowały nauczyciela Antoniego Komarnickiego, lat 36, przybyłego z Francji. Komarnickiego poszukiwały listy gończe, jako podejrzanego o szpiegostwo. (fk)

Wieluń. (Kino dźwiękowe.) Przedsiębiorcy i energiczni państwo Bohdanostwo Hryniewiczscy uruchomili dźwiękowy teatr świetlny w dotychczasowej sali „Polonia”.

Napad rabunkowy pod Kościerzyną

Kościerzyna, 10 września.
W nocy 9 bm. około g. 1 po północy weszło do mieszkania p. Stefania Trzebiatowskiej w Trzebuniu, 2 zamaskowanych osobników, którzy zrabowali około 7000 zł. oraz szereg banknotów dolarowych. Sprawcy po dokonaniu rabunku zbiegli w kierunku miejscowości Płocice, a następnie do pobliskiego lasu, gdzie wszelki ślad za nimi zaginął.

Spalona na węgiel

Z Kalisza donosi (mk):
W nocy z 9 na 10 bm. we wsi Zamęty Górne, gm. Zbiersk, powstał ogień w zabudowaniach gospodarza Michałaka Kazimierza. Ogień strawił całe gospodarstwo, a więc dom mieszkalny, oborę i stodołę z tegorocznym sprzętem. W czasie ratowania dobytku spaliła się na węgiel Koziarska Józefa, lat 57, oraz uległa ciężkim porażeniom Górna Cecylja, którą odwieziono do szpitala w Stawiszynie. Spaliły się też: jedna krowa, dwie świni i 60 sztuk drobiu. Straty obliczone są na 9.000 zł.

Omial nie poważna katastrofa samochodowa

Z Obornik donosi (z):
Wczoraj po południu szosą obornicką jechał samochód półciężarowy, który zmylił kierunek i, zamiast do Szamotuł, jechał w stronę Obornik. W samochodzie jechało około 15 osób na pogrzb. Szofer samochodu, zauważywszy pomyłkę, chciał nawró-

cić, samochód jednak zsunął się po śliskiej szosie do rowu i wywrócił do góry kołami, przyczem wszyscy pasażerowie wypadli. Cięższych okoliczeń doznały na szczęście tylko dwie osoby, mianowicie p. Franciszka Gajewska z Bydgoszczy i Jarosława Lorenz.

Niebezpieczeństwo tyfusu na Pomorzu mija

Pod Toruniem zanotowano wypadek paraliżu dziecięcego
Toruń, 10 września.
Epidemia duru brzuszego w Toruniu nie przybrała na szczęście większych rozmiarów. Ogółem zaszły 4 wypadki zachorzenia na dur w samym miesiącu, oraz kilkanaście w okolicy. W Grembocinie jeden wypadek był śmiertelny.

Silne wrażenie wywołał tutaj fakt niepotkanego wypadku paraliżu dziecięcego t. zw. choroby Heine - Medina. Stan 2-letniego dziecka które na tę chorobę zapadło, nie jest na szczęście groźny. Przypuszcza się, że straszna ta choroba została przywleczona do Torunia z Niemiec.

Po 13 latach oddany w ręce sprawiedliwości

Zabójcę ujęto we Francji

W r. 1919 w Osieku w pow. lipnowskim policjant Leon Blochowicz dokonał zabójstwa ciotki swej żony, niejakiej Importowej. Po dokonaniu zbrodni Blochowicz przywiał do szty zamordowanej kamień, poczem trupa wrzucił do stawu.
Motywem zbrodni była chęć zysku, gdyż zamordowana krótko przedtem przybyła z Rosji, przywożąc z sobą duży majątek w postaci brylantów, złota itd. Podejrzanie padło odrazu na Blochowicza, który z obawy przed karą zbiegł z żoną do War-

szawy. Przy pomocy fałszywych dokumentów pełnił służbę w policji państw. w Białymstoku i na Górnym Śląsku. Ponieważ władze śledcze deptały mu w dalszym ciągu po piętach, Blochowicz zbiegł do Francji.

Na interwencję władz sądowych został on obecnie zaareztowany we Francji i oddany do szpitala w Lipnie. Zoną Blochowicza wypuszczono na wolność za kaucją 2 tys. zł

DZIAŁ GOSPODARCZY

Polski przemysł bekonowy w świetle wyników konferencji ottawskiej

Brytyjskie porozumienie gospodarcze nie uszczupli ekspansji polskiego bekonu

Nowe wytyczne angielskiej polityki gospodarczej, ustalone na konferencji imperialnej w Ottawie, mogą wzniesić obawy co do dalszego rozwoju eksportu polskich bekonów, który zdołał zająć jedno z przodujących miejsc w naszym wywozie. Oceny wyników konferencji ottawskiej z punktu widzenia interesów naszego przemysłu bekonowego udzielił dyrektor Polskiego Związku Bekonowego, p. inż. St. Gayny. Opinię tę podajemy poniżej:

Zorganizowany polski przemysł bekonowy zajmuje wobec uchwał konferencji w Ottawie postawę spokojną, nacechowaną znacznym optymizmem. Ewentualne kontyngentowanie importu bekonów przez Anglię nastąpi na podstawie dowozu z r. 1931. Liczbowo przedstawia się to następująco: w r. 1931 Wielka Brytania importowała z krajów kontynentalnych, a więc Danii, Polski, Holandji, Szwecji, Litwy, Estonji i innych — 11.088.274 cwt. bekonu, z Kanady — 49.555 cwt. Anglia z Irlandją wyprodukowała około 1.560.000 cwt. Łącznie zapotrzebowanie bekonowe Anglii wyraziło się w roku ubiegłym cyfrą — 12.697.829 cwt.

Konferencja ottawska zapewniła Kanadzie lokowanie na rynku angielskim 2.500.000 cwt. bekonu rocznie. Ponieważ istnieją również dążenia ze strony producentów angielskich w kierunku zwiększenia krajowej produkcji bekonu, przeto w pewnych sferach lansowany jest projekt, którego wprowadzenie w życie uszczupliłoby poważnie dotychczasowy stan posiadania bekonu europejskiego. Mianowicie, przyjmując spożycie bekonu przez ludność Anglii w wysokości z roku 1931, autorzy tego projektu spodziewają się je zaspokoić w sposób następujący: 2.500.000 cwt. bekonu dostarczyłaby Kanada, wewnętrzna produkcja Anglii i Irlandji rzuciłaby na rynek około 3.100.000 cwt., resztę zaś, t. zn. około 7.000.000 cwt. pokryłby dowóz bekonu kontynentalnego. Przy takim stanie rzeczy dostawy bekonu z krajów europejskich musiałyby być zredukowane co najmniej o 30 proc. Na szczęście jednak projekt powyższy jest, praktycznie biorąc, nieziszczalny. Przedewszystkiem nie jest rzeczą możliwą, aby Kanada zdołała w pełni wykorzystać przyznany jej kontyngent. Maksymalny dowóz bekonu kanadyjskiego do Anglii przypada na rok 1926. Wynosił on wówczas około — 500.000 cwt. W następnych latach eksport Kanady spada systematycznie aż do cyfry — 49.000 cwt. w roku ub. Jeżeli więc obecnie wyznaczono kontyngent pięciokrotnie wyższy, aniżeli maksymalne dostawy z roku 1926, to jasnym jest, że taka nadwyżka eksportowa Kanady nie jest realna. Pomijając dalej sprawę stanu pogłowia trzody w Kanadzie, zwiększenie przez nią dostaw byłoby tylko o tyle możliwe, o ile pozwoliłyby na to względy kalkulacyjne. Otóż według posiadanych przez nas informacji, koszt własny produkcji kanadyjskiego bekonu wynosi 72 sh. za 1 cwt., podczas gdy cena tego bekonu na rynku angielskim nie przekracza 61 do 62 sh. za 1 cwt. Wzrost zatem eksportu z Kanady musiałby poprzedzić zdecydowana wyższość cen bekonu na rynku angielskim, co nie leży w interesie polityki brytyjskiej. Dlatego też mimo zagwarantowania przez konferencję ottawską dużego kontyngentu dla Kanady, nie należy się spodziewać, aby mogła go ona w całości wykorzystać. Przy najbardziej sprzyjającej dla Kanady koniunkturze liczyliby się trzeba praktycznie z kontyngentem, odpowiadającym cyfrom dostaw z roku 1926.

Co się tyczy wzmocnienia angielskiej produkcji krajowej, to i tu przeszło 100 proc. zwiększenie wytwórczości również nie jest realne. Nie pozwoli bowiem na nie zarówno system angielskiej produkcji hodowlanej, jak i względ, że hodowcy posiadają możliwość znacznie intratniejszego spieniężenia swej produkcji w innej formie, aniżeli bekon, t. j. pod postacią mięsa świeżego i t. p.

Ze względów więc wyżej wyliczonych normalne zapotrzebowanie rynku musi być pokryte w decydującej mierze przez bekon europejski, co przemawia zatem, że w najbliższej przyszłości ilości bekonu dowożone z krajów kontynentalnych nie powinny ulec zmniejszeniu. Chodzi tu zresztą o splot tak ogromnej wagi zagadnień, wy-

magających wszechstronnego rozważenia, że obawy co do rychłego wprowadzenia ewentualnych restrykcji, wydają się pienne. Gdy mowa w szczególności o bekonie polskim, to z uwagi, że dzięki systematycznej pracy w kierunku nietyko zwiększenia dostaw, ale

również i dźwignia się na odpowiedni poziom pod względem jakości, znalazł on uznanie wśród najszybszych warstw konsumentów angielskich i jest należycie doceniany w całokształcie polityki aprowizacyjnej Anglii. Wniosek z tego taki, że bekonowi polskiemu nie powinny zagrażać specjalne niebezpieczeństwa. Z pewnością i nasze czyniki oficjalne poddadzą również bacznej obserwacji dalszy rozwój wypadków, aby uchylić możliwość jakiegokolwiek przykrej niespodzianki.

Tak więc trzeźwa ocena sytuacji skłania do przekonania, że rozpoczęte prace nad utrwaleniem podstaw polskiego przemysłu bekonowego i stałym podnoszeniem jakości produktu, należy prowadzić nadal z całą energią oraz świadomością znaczenia produkcji bekonowej dla gospodarki narodowej i bilansu handlowego państwa.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) Świadczenia przemysłowe od przedsiębiorstw budowlanych. Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie zwróciła się do ministra skarbu z prośbą o zmianę metod określania kategorii świadczeń przemysłowych dla przedsiębiorstw budowlanych w tym kierunku, aby za podstawę określenia kategorii świadczeń przemysłowych przyjąć nie jak dotychczas maksymalną ilość zatrudnionych robotników w danym przedsiębiorstwie, ale ilość przeciętną w danym roku. Prośbę Izba motywuje nadmiernym obciążeniem podatkiem i kryzysem przeżywanym obecnie przez przemysł budowlany.

Z KRAJU

(k) Wkłady i kredyty w spółdzielniach kredytowych. Wkłady i kredyty w spółdzielniach kredytowych, należących do Unii Związków Spółdzielczych w Polsce, w drugim kwartale 1932 r. przy ogólnej ilości 642 spółdzielni i 168 361 wkładców osiągnęły ogółem 120 030 tys. zł. Rachunki bieżące wyniosły 4 546 tys. zł, pożyczki — 57 336 tys. zł, pożyczki rolne wyniosły ogółem 47 proc. udzielonych kredytów.

(k) Kontyngenty dla masła polskiego do Belgii. Rząd belgijski przejął na stałe rozdział kontyngentów przywozowych masła do Belgii. Wywózowa komisja rozdzielnicza przestała wydawać miarodajne uchwały. Według informacji Państwowego Instytutu Eksportowego, belgijskie min. rolnictwa przewiduje podwyższenie kontyngentu przywozowego, począwszy od dnia 1 września r. b. Podwyższenie to dotyczy prawdopodobnie będzie i kontyngentu przyznawanego Polsce.

Z ZAGRANICY

(z) Rokowania o traktat handlowy czesko-niemiecki. W czasie odbywającej się obecnie konferencji gospodarczej w Stresa, podjęte zostaną rokowania traktatowe pomiędzy Niemcami a Czechosłowacją. Dotychczas bowiem stosunki gospodarcze między obu krajami regulowane były na podstawie prowizorycznego układu, opartego na zasadzie największego uprzywilejowania. Układ ten uzupełniony został następnie przez kilka porozumień taryfowych. W rokowaniach wstępnych Czesi wysuwają żądanie zmiany niemieckich rozporządzeń importowych w stosunku do drożdży czeskich oraz odnośnie całego szeregu produktów rolniczych.

(z) Odmłodzenie niemieckiej floty handlowej. W najbliższym czasie ma dojść do porozumienia układ między rządem niemieckim, a najważniejszymi towarzystwami żeglownymi co do zburzenia około 400 tys. tonn starych statków. Jako subwencję rząd niemiecki ma wypłacić zainteresowanym linjom około 12 milj. RM. Jak z powyższego wynika, niemieckie towarzystwa okrętowe otrzymają około 2-ch funtów szterli. Od każdej zdemontowanej tonny. Celem zdemontowania starych statków niemieckich jest polepszenie sytuacji na rynku frachtowym przez zmniejszenie podaży tonażu.

(z) Zmiany w stopie dyskontowej państw skandynawskich. W związku z redukcją stopy dyskontowej Banku Szwedzkiego z 4 na 3,5 proc. i Banku Norweskiego z 4,5 na 4 proc., spodziewana jest lada dzień obniżka stopy dyskontowej duńskiego banku emisyjnego, która od 30 maja rb. utrzymuje się na poziomie 4 proc. Sfery finansowe przypuszczają, że redukcja stopy nastąpi chociażby dlatego, że za 10 dni przypada termin płatności jednej z zagranicznych pożyczek państwowych, która ma być skonwertowana.

(z) Bawelna amerykańska w roku 1931. Z raportu giełdy bawelnianej w New Orleans wynika, że zbiory bawełny w sezonie 1931/192 osiągnęły cyfrę 14.898.271 bel wartości 456.936.553 dol. wobec 3.893.155 bel — wartości 692.749.255 dolarów z roku 1930/31. Liczby podane odnoszą się jedynie do bawełny na rynkach, a nie do ilości całkowitych zbiorów, które wynosiły 17.648.000 bel. Zbiory okazały się lepsze nietyko pod względem ilościowym, ale i jakości-

Inauguracyjny koncert symfoniczny

Polska twórczość wypełniła program pierwszego koncertu nowego sezonu symfonicznego, który z pomocą Opatrzności i dzięki ludziom dobrej woli (sc.: Rada Miejska, prezydent miasta i magistrat) ku chwale miasta i pożytkowi polskiej kultury muzycznej rozpoczęliśmy.

Pierwszym punktem programu była III. Symfonia Maliszewskiego. Jest to ten rodzaj i gatunek muzyki, którego — pomimo, że nie jest oryginalny ani indywidualny — bardzo szkoda, że nam dotychczas brakowało. W każdym normalnym rozwoju twórczości muzycznej narodów tego rodzaju literatura jest i też powinna być obfita.

Brak jej wskazuje, że coś jest nie w porządku, że są luki w poziomie i że rozwój muzyczny danego okresu czy narodu nie jest należycie ugruntowany. Tak właśnie było w naszym kapryśnym i zupełnie nieobliczalnym ruchu muzycznym. Cechą twórczości — jak już w związku z muzyką Maliszewskiego pisałem — jest akademizm, oparty przedewszystkiem na bardzo solidnych podstawach technicznych. Strona estetyczna akademizmu wyczerpuje się w stosowaniu ogólnie panujących w danym okresie zwrotów i chwytów stylistycznych, wystarczających danemu kompozytorowi w zupełności do wyrażenia jego napięcia uczuciowego i światopoglądu muzycznego.

Jeśli więc w tej muzyce odnajdujemy ślady Czajkowskiego i Rimskiego-Korsakowa, to widzimy zarazem, że śladami tych mistrzów kroczy świadomie uczeń zdolny i mający własną wolę twórczą, ograniczoną jedynie w wyrazie. Jeśliby jednak ten akademicki wyraz Maliszewskiego i jego technikę zestawimy np. z tak okrzykanym a pustką zięjącym Mahlerem — to wymowność tego zestawienia odrazu ułatwi nam umiejscowienie naszego akademika w odpowiednim i należnym mu punkcie naszej historii muzycznej.

III. Symfonia Maliszewskiego, w porównaniu ze znaną u nas już czwartą, wykazuje więcej zwartości i spójności. Ma rozmach i pomysłowość zarówno tematyczną jak rytmiczną i instrumentacyjną. Interesująca przedstawia się trzecia część, wypełniona krótkimi a dosyć trudnymi warcjami. Wykonano ją z tą starannością i uwagą, jakiej wymaga z powodu swych trudności i rozmiarów.

Drugim punktem programu był występ p. Wandy Piaseckiej, grającej koncert e-moll Chopina. Artystka, pomimo widocznej tremy i nieszczerzonego instrumentu, grała z dużą pewnością techniczną i tą sobie właściwą muzyczną wnikliwością, która jej produkcjom nadaje wyraz prawdziwego muzykowania i subtelny urok. Druga i trzecia część, zagrane w spokojnym tempie, miały właściwe wykończenie techniczne i ujmującą ekspresję. Odczuwać się jednak dawał brak dostatecznego wypróbowania z orkiestrą. Zagrany na bis mazurek uderzał szlachetnością ujęcia i jasnością rytmiczną. Przyjmowano artystkę z wielką sympatią i obdarzono ją mnóstwem kwiatów.

Po przerwie — zamiast „Switezianki” Morawskiego, której biblioteka opery warszawskiej nie mogła, czy też nie chciała pożyczyć — usłyszeliśmy piękne i w dodatku bardzo pięknie przez p. Latoszewskiego zadyrygowane „Odwieczne Pieśni” Karłowicza. Orkiestra grała je bardzo wyraziście i z przejęciem, zdobywając się chwilami na bardzo piękne brzmienia, tak indywidualne jak i zespolowe.

Program zakończył się „Polonezem Triumfalnym” Zarębskiego w bogatej i sutej instrumentacji Maklakiewicz. Utwór ma raczej charakter fantazji na rytmach poloneza opartej, niż tańca. Podkreśla to jeszcze więcej instrumentacja i te dodatki, w które Maklakiewicz utwór Zarębskiego wyposażył.

Przystąpiwszy po przerwie — dosyć długiej — do pracy zarówno orkiestra jak i dyrygent, p. Latoszewski, wywiązali się z zadania z całym poczuciem odpowiedzialności, pokonując z powodzeniem trudności, wynikające z samego programu jak i z nawiązywania przewracanej po tylu miesiącach łączności w zespole.

Na samym początku zebrana tłumnie publiczność na wezwanie p. wiceprezydenta dr. Kiedacza uczciła przez powstanie i wystuchanie marsza żałobnego pamięć tragicznie poległych por. Żwarki i inż. Wigury.

ST. WIECHOWICZ.

wym w porównaniu z trzema ostatnimi latami.

(z) Dostawy zbóż w Rosji zawodzą. Dostawy zbóż w ciągu sierpnia na sowieckiej Ukrainie ze strony gospodarstw rolnych wyniosły zaledwie 56 proc. określonego planu. W ciągu lipca i sierpnia r. b. roczny plan dostaw zbożowych został przeprowadzony na Ukrainie w 16,3 proc. Najlepiej wywiązują się z obowiązków dostaw gospodarstwa kolektywne, następnie t. zw. „sochwozy”, na końcu zaś prywatne gospodarstwa włościańskie.

(z) Starania dokoła ceny minimalnej dla wełny. Związki hodowców wełny w Australji zwróciły się do rządu z projektem ustalenia jednolitych cen minimalnych na surową wełnę. Akcja ta miałaby być zrealizowana przy współdziałaniu z rządami Afryki Południowej, Nowej Zelandji i Argentyny. Projekt ten jest jednym z objawów dążenia do wykorzystania pomyślniejszej koniunktury na światowych rynkach surowców włókienniczych w kierunku stabilizacji cen wełny. Akcja ta ma być poprzedzona pracami przygotowawczymi, podjętymi przez specjalną komisję fachowców, złożoną z przedstawicieli wymienionych krajów.

(z) Obrót akcjami na giełdzie nowojorskiej. Obroty akcjami na giełdzie nowojorskiej wykazały w sierpniu silny wzrost, wyniosły bowiem 82.649.000 sztuk wobec tylko 23.056.000 sztuk w lipcu r. b. Obrót ten jest największy od kwietnia 1930 r. Również obroty obligacjami były rekordowe; wartość nominalna obligacji, które miały zawarto tranżakcje, wyniosła ogółem 344.495.000 dol., co oznacza w stosunku do miesiąca poprzedniego wzrost o 100.857.000 dolarów.

(z) Konkurencja sowiecka na rynku mebli giętych. Nowozałożone fabryki sowieckie mebli giętych („Majkop, Tyflis”) zaczynają rzucać większe ilości mebli giętych po cenach dumpingowych na rynki zagraniczne. Narazie powodzenie tej akcji nie jest zbyt wielkie, a to wobec niskiej jakości wywożonego towaru.

(z) Międzynarodowa Izba Handlowa zajmuje się rewizją procentu od pożyczek z przed r. 1929. Na ostatnim posiedzeniu rady Międzynarodowej Izby Handlowej w Paryżu rozpatrywany był między innymi projekt angielskiego ekonomisty Coatesa w sprawie konieczności przystosowania stopy procentowej od pożyczek zaciągniętych przed r. 1929 do obecnego spadku cen, oraz związania na przyszłość tej stopy procentowej ze wskaźnikiem cen hurtowych. Dla bliższego rozpatrzenia tego projektu, wysunięto jako środek do zwalczania przeżywanego obecnie kryzysu gospodarczego, został powołany osobny komitet izbowy, który ma zebrać się w Paryżu z początkiem października br. W pracach tych ze strony Polskiego Komitetu Narodowego Międzynarodowej Izby Handlowej weźmie udział p. dr. W. Fajans. Sprawa dysproporcji cen postawiona została również na porządku dziennym najbliższego kongresu Międzynarodowej Izby Handlowej.

Z WYDAWNICTW

(w) B. Sikorski: Organizacja handlu wewnętrznego artykułami rolniczymi. Warszawska Izba Przemysłowo-Handlowa wydała obecnie drukiem powyższy referat dyr. Sikorskiego, wygłoszony na I Zjeździe samorządu gospodarczego w kwietniu r. b. Autor w sposób naogół przekonywujący broni roli handlu w Polsce i wysuwa szereg postulatów z zakresu prywatnego handlu ziemioplodami, zajmując b. krytyczne stanowisko wobec działalności Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych. Broszura zasługuje na uważne przeczytanie.

Bekony. 10. 9. Na rynku londyńskim w ciągu całego tygodnia bekony były w stałym poszukiwaniu, utrzymując się przy mocnych cenach. Zmiany w cenach dotyczyły tylko bekonu kanadyjskiego, którego cena podniosła się o 2 sh. — Bekon polski notowano po 59 sh za cwt. I klasy; duński 68 sh, holenderski, lotewski i estoński po 62; letewski 61 sh.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Porażki faworytów na froncie ligowym

„Warta“ przegrywa we Lwowie z „Czarnymi“ — Porażki „Cracovii“ i „Legji“

„Czarni“ — „Warta“ 2:0

Lwów. Goście poznańscy nieco zawiedli i nie zdołali pokonać ambitnie broniącej się drużyny „Czarnych“. W początkowych fazach gry lekko przeważa „Warta“, przeprowadzając kilka lotnych ataków, których nie umie jednak wykorzystać pod bramką. Niespodziewanie w 7 min. gospodarze uzyskują prowadzenie przez Drzymale z przeboju, a w cztery minuty później drugą bramkę strzela Dziwisz. Ten sukces „Czarnych“ deprymuje drużynę gości i zaczynają grać nieco chaotycznie. Po przerwie siły są wyrównane, przyczem „Czarni“ ograniczają się do obrony, grając wybitnie na czas. Mecz w tym okresie jest nieciekawym. Sędziował dobrze p. Stronczek, widzów 4.000. (Tel. wł. — ek)

„Garbarnia“ — „Cracovia“ 4:0

Kraków. „Cracovia“, krocząca od zwycięstwa do zwycięstwa, zdawałoby się pewny mistrz ligowy, odniosła wysoką i to zasłużoną porażkę od miejscowej „Garbarni“, która zupełnie zdecydowanie wygrała 4:0 (2:0). Dwie bramki strzelił Maurer, po jednej Smoczek i Pazurek. W drużynie „Cracovii“ na wyróżnienie zasługują jedynie Pająk i Lasota, podczas gdy reszta całkowicie zawodła, zwłaszcza atak. „Garbarnia“ nie miała żadnych słabych punktów. (Tel. wł. — ks)

„LKS“ — „Polonia“ 3:1

Łódź. Gra bardzo nieciekawa i stojąca przez cały niemal czas na niskim poziomie, zupełnie niegodnym czołowej klasy naszego piłkarstwa. Wyjątkowo słabo spisywała się „Polonia“, która zaraziła poniekąd tą słabością gospodarzy i „LKS“ po niezłym początku później grał coraz gorzej tak, że chwilami na boisku była tylko bezładna kopianina. Gospodarze zwyciężyli jedynie dzięki większej przytomności umysłu swych napastników, którzy potrafili wykorzystać kilka dogodnych sytuacji przed przerwą, po pauzie natomiast nie byli już zdolni do tego. Bramki zdobyli dla „LKS“: Król — dwie i Herbstreich —

jedną; dla „Polonii“ honorowy punkt uzyskał Pazurek. Sędziował dobrze p. Arzyński. (Tel. wł.)

„Wisła“ — „Legja“ 3:2

Warszawa. Niedzielny mecz należał do najładniejszych w sezonie. Gra stała na bardzo wysokim poziomie i była przez cały czas niezwykle interesująca. Przewagę miała „Legja“ zwłaszcza w drugiej połowie, atak jej jednak, chociaż dobry w polu, atakował pod bramką. W „Wisłę“ doskonale byli tyły, zwłaszcza Koźmin w bramce, który właściwie mecz wygrał. Bramkarz gospodarzy Nowacki natomiast — bardzo słaby. Pierwszą bramkę strzelił Czulak, drugą „Artur“ poczem dla „Legji“ Nawrot, który też po przerwie wyrównał. Zwycięski punkt zdobył „Artur“. W ostatniej minucie sędzia podkwitował karny strzelony przez Martynę, obroniony wszakże przez Koźminę. Widzów — 5.000. (Tel. wł. — ts)

Walki o wejście do ligi

„Legja“ poznańska zwycięża L. T. S. G. z Łodzi 2:1 — „Podgórze“ Kraków mistrzem grupy krakowsko-śląskiej

„Legja“ i „L. T. S. G.“ 2:1 (2:1)

Poznań. Mecz wywołał bardzo wielkie zainteresowanie wśród publiczności, która w liczbie około 5.000 zgromadziła się na stadionie miejskim. Goście byli bezsprzecznie słabsi; ustępowali oni technicznie a braki nadrabiali ostrą grą, w wyniku której czterech zawodników „Legji“ zostało poturbowanych. M. in. Dusika kopnięto dwukrotnie, a Sikorskiemu już w pierwszych minucach zraniono rękę. Jedynie dzięki dobremu prowadzeniu meczu przez sędziego p. Tomaszewskiego nie doszło do poważniejszych zaimprowizacji. W „L. T. S. G.“ najlepszym był bramkarz, który uchronił swą drużynę od większej przegranej, chwytając wszystkie „bomby“ Mazgaja. Dobrą była obrona, a najslabszą pomoc. „Legja“ gorowała przez cały czas. Przedstawiała drużynę bez słabszych punktów i o dużej ambicji. Obok Mazgaja wyróżnili się Dusik i Jezierski; Sikorski w

bramce naogół dobry, chociaż niezbyt pewny. Mecz toczył się w dosyć żywym tempie zwłaszcza w pierwszej połowie. Prowadzenie zdobywa w 15 min dla „Legji“ Górski, poczem wyrównuje Voigt a decydujący punkt uzyskuje pod koniec Zaremba główką. W drugiej części „Legja“ nie korzysta z szeregu doskonałych pozycji i mimo przewagi wynik pozostaje niezmiennym. Podczas jednego z niezliczonych zresztą wypadków, goście uzyskują bramkę wepchniętą ręką, której sędzia nie uznał. (wz)

„Podgórze“ i „IFC“ 2:1 (1:1)

Kraków. Zastępowane zwycięstwo gospodarzy, którzy tem samem zajęli pierwsze miejsce w swej grupie i stają do finałowych rozgrywek.

„Polonia“ i „Unja“ 4:2

Przemysł. Zawody wykazały zdecydowaną przewagę znajdującej się w dobrej formie „Polonii“, która w finale będzie groźnym przeciwnikiem. Zwycięstwo gospodarzy zupełnie zasłużone; „Unja“ nie była niebezpiecznym rywalem.

RADJO

Programy radiotelewizyjne:

Wtorek, dnia 13 września 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 12.10 (Warszawa); godz. 13.05 koncert gramof.; godz. 14.00 robotowania giełdy; godz. 17.00 (W); godz. 18.00 odczyt (tr. z Wilna); godz. 18.20 „Słów kilka o życiu zwierząt ogrodu zoologicznego w Poznaniu“ (wygl. red. p. Jerzy Rodziewicz); godz. 18.35 „Za kulismy polskiej wytwórczości filmowej“ (c. dalszy); godz. 18.50 płyty gramof.; godz. 19.00 świat książek; godz. 19.35 (W); godz. 19.45 płyty gramofonowe; godz. 19.58 sygnał czasu; godz. 20.00 koncert muzyki popularnej; wyk.: Orkiestra Bratniej Pomocy Pracowników Zakładów Miejskich światła i wody pod batutą p. Stefana Sternalnego, Wanda Krzyżanowska - Zakowska (sopran), Klara Kaulfusówna (skrzypce); godz. 21.50 (W); godz. 21.55 sygnał czasu — komunikaty; godz. 22.15 muzyka taneczna z kawiarni „Esplanada“.

Warszawa (1412 m) godz. 12.45 muzyka z płyt; godz. 13.35 muzyka z płyt; godz. 15.10 muzyka z płyt; godz. 15.30 „Chwilka lotnicza“; godz. 15.40 muzyka z płyt; godz. 16.40 odczyt sportowy; godz. 17.00 popularny koncert symfoniczny; godz. 18.00 „Karol Szymanowski jako pisarz“ — wygl. dyr. Witold Hulewicz (tr. z Wilna); godz. 18.20 muzyka lekka i taneczna; godz. 19.35 prasowy dziennik radiowy; godz. 19.45 „Bieżące wiadomości rolnicze“; godz. 20.00 koncert popularny — wyk.: orkiestra Filharmonii Warszawskiej pod dyr. Józefa Ozimieńskiego, Mieczysław Perkowicz (tenor); godz. 21.00 feljeton literacki; godz. 21.15 dalszy ciąg koncertu; godz. 22.00 muzyka taneczna; godz. 22.40 wiadomości sportowe; godz. 22.50 muzyka taneczna.

Programy zagraniczne: Koenigswusterhausen (1635 m) 20.00 koncert symfoniczny, 21.10 słuchowisko, 22.40 muzyka taneczna; **Budapeszt (550 m)** 20.00 słuchowisko, 23.00 muzyka taneczna; **Wiedeń (516 m)** 19.40 audycja ku uczczeniu 50 rocznicy urodzin Karola Szymanowskiego — Ork. symfoniczna pod dyr. Reichenbergera, L. Helletsgruber (sopran), R. Krottschak (czelo), 21.20 grający papier, 22.10 utwory J. Strassa; **Praga (488 m)** 19.35 muzyka rosyjska, 20.05 koncert solistów, 20.50 skecz, 21.00 koncert ork.; **Beromünster (459 m)** 20.00 audycja ku czci Fr. Schuberta; **Rzym (441 m)** 20.45 muzyka kameralna.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— Tow. Przemysłowców, Poznań — św. Łazarz. Zbranie plenarne odbędzie się 13 bm, o godz. 20 w salce posiedzeń przy ul. Marz. Focha 63

„Goplanja“ i „Sokół“ 10 : 6

W spotkaniu pięciarskiem o drużynowe mistrzostwo okręgu, wygrywa szczęśliwie „Goplanja“ Inowrocław

„Goplanja“ i „Sokół“ 10:6. Zawody o mistrzostwo drużynowe kl. A odbyły się w sali Parku Miejskiego w Inowrocławiu i przyniosły szczęśliwe zwycięstwo „Goplanji“, która zdobyła aż 4 punkty bez walki. Właściwy wynik spotkań brzmiał 8:8, jednakże z powodu nadwagi Pierarda (300 gr) w lekkiej „Sokół“ musiał oddać 2 punkty, przegrywając również w o. w wadze ciężkiej, gdyż nie miał tam zawodnika. Drużyna „Sokoła“ walczyła bardzo ambitnie i gdyby nie brak Holasza oraz Misiurewica, którzy nie mogli startować, wynik ogólny byłby co najmniej odwrotny. Po szczegółowe walki przyniosły następujące rezultaty: musza: Romański po zaciętej walce remisuje z Rogowskim (G.); kogucia: Wojnowski zwycięża na punkty Nicola (G.); piórkowa: Golak remisuje z agresywnym Walkowskim (G.); leśka: walkę towarzyską po ciekawym przebiegu wygrywa Pierard z Lelewskim (G.); półśrednia: Cholewiński przegrywa przez dyskwalifikację z Radomskim (G.) w 4 rundzie, przyczem decyzja ta była wątpliwa, gdyż zaw. „Goplanji“, walczący bardzo nieczysto, nie otrzymali napomnienia, podczas gdy „Sokół“ został zdyskwalifikowany. Średnia: Rogowski (S.) zwycięża z

powodu nieprzybycia przeciwnika: półciężka: Ulenziałka (S.) przegrywa z nieczysto walczącym Józkowiakiem (G.); ciężka: „Sokół“ oddał 2 punkty w o. Publiczności pełna sala. W ringu sędziował p. Ermanowicz, na punkty pp. Iwański i Suszczyński.

O mistrzostwo WOZB. „Polonia“ pokonała po nieciekawych walkach „Warszawiankę“ 16:0, zdobywając 6 punktów w ostatnich trzech wagaach w o.

Maraton

o mistrzostwo Polski

W maratonie o mistrzostwo Polski startowało 17 zawodników. Zwyciężył Saduła (Łódź) w czasie 3 g. 04:11.8, 2) Sitko („Pogoń“ Katowice) 3 g. 09:24.5, 3) Buczyński (Sarmata — War.) (Tel. wł.)

Gry sportowe

Koszykówka o mistrzostwo Polski: „AZS“ Poznań i „AZS“ Warszawa 14:10, „IKP“ Łódź i „AZS“ Warszawa 15:6. Mistrzostwo zdobyło „IKP“ 6 pkt., 2 „AZS“ Poznań 4 pkt. 3 „AZS“ Warszawa 2 pkt. (Tel. wł.)

Pływanie

Bieg długodystansowy Milanów—Warszawa 7 km wygrał Kratochwiła w czasie 1 g. 13:30, 2) Schreibmann I, 3) Makowski (Legja). Wśród pań pierwsza Chomiakówna 1 g. 26:05. Drużynowo 1) „Legja“, 2) „AZS“. Startowało 139 zawodników, bieg ukończyło 126, w tem 6 kobiet.

Lekka atletyka

W trójboju pań o mistrz. Polski zwyciężyła Sikorzanka (Stadion) 158 p., 2) Wojnarowska (AZS — War.) 125 p., 3) Wasilewska (Pogoń — Kat.) 117 p. Startowało 8 zawodniczek. Sikorzanka osiągnęła następujące wyniki: 100 m — 13.5, skok w wyż — 137, oszczep 30.88; Wojnarowska — 100 m — 14, skok w wyż — 123.5, oszczep — 30.63. (Tel. wł.)

We Lwowie odbyły się zawody międzyklubowe, które przyniosły następujące wyniki: 100 m — Łańcucki (Pogoń) 10.9, 200 m — Dziwisz (Pog.) 23.5, 110 p. — Niemiec 1.65, skok w wyż — Niemiec 1.80, skok w dal — Niemiec 6.60, 300 m — Szwarny 9:36. (Tel. wł.)

Sodalicja Marjańska Młodzieży i Uczniów Kupieckich. Sekcja Religijno-społeczna zwołuje zebranie na 13 bm, o godz. 20 w biurze Pozn. Okręgu „Caritas“ Nowy Rynek 13.

— Koło Absolwentek przy VI szkole wydziałowej. Zebranie sekcji towarzyskiej odbędzie się we wtorek, dnia 13 bm, o godz. 19.30.

— Koło Absolwentów Doksztalcającej Szkoły Kupieckiej w Poznaniu. Konstytucyjne zebranie odbędzie się w poniedziałek, 19 bm, o godz. 20 w auli M. S. H. przy ul. Śniadeckich 54-58. Warunek przyjęcia: świadectwo ukończenia Doksztalcającej Szkoły Kupieckiej.

— „Akorad“ Tow. Śpiew. Poznań - Jezycze. W dniu 12 bm, o godz. 20 w lokalu p. Tomkowskiego przy ul. Szamarskiego 18 odbędzie się zebranie plenarne. Ze względu na ważne sprawy przybycie wszystkich członków konieczne.

TEATRY

Z Teatru Nowego

Dzisiaj, oraz dni następne znakomita komedia L. Pirandella „Rozkosz uczciwości“ przyjmowana wręcz owacyjnie przez tłumnie zgromadzoną publiczność, która entuzjastycznie oklaskuje występującego gościnnie w głównej roli znakomitego artystę scen stołecznych, Antoniego Rózyckiego.

Świetna sztuka o głębokiej treści, opartej na psychologicznym podłożu i żywej, pełnej dramatycznego wyrazu akcji, interesuje ogromnie swym ciekawym problemem, a wymienita gra Rózyckiego, nazwanego przez prasę — mistrzem dialogu, porównawca wywołując ustawiczne burze oklasków.

„Rozkosz uczciwości“, pomimo ogromnego powodzenia, pozostanie na repertuarze tylko kilka dni.

Z Teatru Polskiego

Dzisiaj, w poniedziałek gra Teatr Polski „Lady Fredrick“ świetną komedię Somerset Maughama, z gościnnym występem niezrównanej artystki Ireny Solskiej. Rola tytułowa Lady Fredrick jest bezsprzecznie największym sukcesem artystycznym tej znakomitej artystki. Pozostałe role spoczywają w rękach Wierzyńskiej, Sawickiej i Sierskiej, oraz Tylczyńskiego, Kreczmar, Pichelskiego, Noskowskiego i innych.

„Nowa umowa małżeńska“ wraca na afisz Teatru Polskiego we wtorek. Sztuka ta zdobyła sobie zasłużony rozgłos i publiczność, która jeszcze nie widziała tej świetnej satyry genialnego kpiarza G. B. Shawa, będzie miała możliwość zobaczyć jedno z ostatnich przedstawień tej znakomitej komedii.

„Warta“ zwycięża w czwórmezu, przed „AZS“ Warsz. „Stadjonem“ i „Cracovią“

Niedzielny czwórmeż lekkoatletyczny, zorganizowany przez „Wartę“ z okazji jej 20-lecia, należał do rzędu wybitnie udanych pod każdym względem imprez, a specjalnie podkreślić trzeba wręcz wzorową organizację, dzięki której w niespełna 2½ godziny zdołano przeprowadzić całkowicie obszerny program, składający się z 15 konkurencji. Jest to przedewszystkiem zasługą kierownika zawodów, a zarazem wodza lekkoatletów „Warty“ p. Edmunda Szyca. Obok niego bez zarzutu wywiązała się wszyscy sędziowie i kierownicy poszczególnych działów, przyczyniając się tem samem walnie do udania się całego.

Zawody rozpoczęto od defilady i części oficjalnej, składającej się z powitania przybyłych na mecz zespołów gości przez zarząd „Warty“ z jego prezesem dyr. Kuczykiem na czele, na którego wezwanie uciesza publiczność przez powstanie i jednodominowe milczenie pamięć tragicznie zmarłych w niedziele naszych bohaterów skillarów por. Żwirki i inż. Wigurę. Następnie rozpoczęły się zawody od skoku o tyczce i odtąd przeszło dwie godziny panował ciągły ruch na boisku, a dosyć licznie zebrana publiczność przeżywała nielada emocje sportowe.

Ostatecznie zwyciężyła pewnie „Warta“ 57 pkt., wybijając się na czoło mniej więcej w połowie zawodów, chociaż wciąż gonili ją „AZS“ (drug, 47 pkt.) i „Stadjon“ (trzeci, 40 pkt.), natomiast „Cracovia“ była na szarym końcu, uzyskując ogółem 30 pkt. Z zawodników doskonale zaprezentował się Biniakowski, który bezkonkurencyjnie wygrał 200 m i 400 m, a ponadto dzięki niemu „Warta“ triumfowała w sztafecie olimpijskiej. Heljasz rzucił kulą równo, w granicach 15 metrów, przyczem ponad tę granicę miał dwa rzuty, z których jeden (15.20) przekroczony. Jeżeli się uwzględni, że jeszcze nie zdążył przecieć wypoćzać po podróży morskiej, to można uważać osiągnięty przez niego rezultat za dobry, oraz żywić nadzieję, że bodaj, czy znajdzie się kto w Europie, co byłby lepszy od niego w tej konkurencji. W dysku natomiast jest Heljasz znacznie słabszy i nie wykroczył poza poziom miernej przeciętności. Z innych lekkoatletów „Warty“ słabo spisał się Robiński, natomiast bardzo ambitnie walczył młody Hoffmann. Pozostali byli na swym zwykłym poziomie. — W „AZS“ przedewszystkiem imponował wszechstronnością Pławczyk, który też zdobył lwją część punktów dla swych barw, gdyż 15, zajmując dwa pierwsze miejsca. Doskonale popisał się w tymże, bijąc rutynowanego Adamczaka, co nie jest tak łatwą rzeczą; bodaj czy w

tej konkurencji Pławczyk wkrótce nie zagrozi poważnie rekordowi Polski! Natomiast w skoku w wyż nie mogli wykazać swych waleńców z powodu braku konkurencji. Duże wrażenie zrobił swym biegiem na 800 m Kuźmicki, który jednak słabiej szedł w sztafecie. — Z przedstawicieli „Stadjonu“ najlepiej zaprezentował się Hartlik i niewątpliwie w silniejszej stawce jeździe na 5 tys. m poniżej 15:50; miłą niespodziankę sprawił Sobik, natomiast zawiędli Czyż i Zajusz. — W „Cracovii“ Nowak nie wyszedł w skoku w dal poza przeciętność i jakoś nic mu się nie udało, a Nowosielski na 110 m pł. uzyskał nieszczerólny czas. Rezultaty techniczne przedstawiają się następująco:

100 m: 1) Czyst (St.) 11.5, 2) Łopacki (AZS) 11.7, 3) Stawiński (W.) 12, 4) Oszaś (C.); 400 m przez płotki: 1) Sobik (St.) 58.4, 2) Jezierski (W.) 62.4, 3) Gałęzowski (AZS) 63.8, 4) Drozdowski (C.) zdyskwalifikowany za rzucenie trzech płotków; 800 m: 1) Kuźmicki (AZS) 1:57, 2) Lesicki (W.) 2:02, 3) Kosiarsz (C.) 2:03, 4) Rojek (St.); kula: 1) Heljasz (W.) 15.14, 2) Zajusz (St.) 12.83, 3) Pławczyk (AZS) 12.42, 4) Buchała (C.) 11.64; 200 m: 1) Biniakowski (W.) 23.8, 2) Czyst 23.9, 3) Koźlicki (AZS) 24, 4) Oszaś; tyczka: 1) Pławczyk 3.50 i 2) Adamczak (W.) 3.50 (po rozgrywece), 3) Buchała 2.80, 4) Kremecke (St.) 2.70; dysk: 1) Heljasz 41.62, 2) Zajusz 36.96, 3) Pławczyk 33.40, 4) Buchała 35.35; 400 m: 1) Biniakowski 52.4, 2) Drozdowski 53, 3) Miller (AZS) 55.5, 4) Hadamik (St.); oszczep: 1) Mikrut (W.) 53.73, 2) Pławczyk 53.90, 3) Chmiel (C.) 52.50, 4) Goj (St.) 39.86; 1500 m: 1) Pruszkowski (AZS) 4:21.2, 2) Kędzia (W.) 4:27.20, 3) Skolik (St.) 4:35; skok w wyż: 1) Pławczyk 1.75, 2) Kremecke 1.70 i 3) Hoffmann (W.) 1.70 (po rozgrywece), 4) Chmiel 1.60; 5 000 m: 1) Hartlik (St.) 15:56.4, 2) Fiatka (C.) 16.08, 3) Robiński (W.) 16.24, 4) Derwiszyński (AZS); 110 m przez pł.: 1) Nowosielski (C.) 16.8, 2) Trojanowski (AZS) 17, 3) Zajusz 17.9, 4) Thamm (W.); skok w dal: 1) Nowak 6.77, 2) Hoffmann 6.54, 3) Goj 6.28, 4) Twardowski (AZS); sztafeta olimpijska: 1) „Warta“ (Lesicki, Biniakowski, Stawiński, Wojtkowiak) 3:29.2, 2) „AZS“ (Kuźmicki, Miller, Koźlicki, Łopacki), 3) „Cracovia“, 4) „Stadjon“.

Kolarstwo

Bieg na przełaj o mistrzostwo Polski, rozegrany we Lwowie na trasie 30 km, przyniósł zwycięstwo Głowackiemu (AKS — War.) w czasie 1 g. 11:13, 2) Opial (Lwów) 1 g. 11:28, 3. Drezer (Lwów) 1 g. 12:11. (Tel. wł. — ts)

Raj zwierzęcy w kraterze wulkanu

W odległości 200 km na zachód od najwyższej góry Afryki, Kilimandżaro, na terytorjum dawniejszej kolonii niemieckiej wschodnio-afrykańskiej, znajduje się wygasły wulkan, zwany „Ngorongoro“ o największym kraterze na świecie. Pod względem rozmiarów swych krater ten porównywać się daje jedynie z kraterami wulkanów księżycowych. Średnica jego wynosi przeszło 20 km, obwód wewnętrzny blisko 60 km, wysokość ponad powierzchnię morza 1768 mtr. Dno krateru położone jest 600 mtr. poniżej górnego brzegu obramowania krateru.

Ngorongoro wznosi się z rozległego płaskowzgórza i otoczony jest wieńcem po części czynnych jeszcze mniejszych wulkanów. Krater jego, jak zapewnia znany podróżnik angielski Thomas Alexander Barns, robi wręcz przynajmniej wrażenie, dorównuje mu pod tym względem jedynie wielki Canyon w Colorado, w Północnej Ameryce.

Kotlina krateru Ngorongoro wypełniona ongi lawą, jest dzisiaj pokryta nadzwyczaj bujną roślinnością. Nie mniej ciekawe są tam zjawiska atmosferyczne, w wyniku których w ciągu dnia tworzą się co chwila chmury, wydławające się w burzach z błyskawicami. Flora dna krateru jest bardzo osobliwa. Rośnie tam jedynie biała i czerwona koniczyna, lecz tak obficie, jak gdyby zasiana i pielęgnowana była przez rękę ludzką. W niektórych miejscach koniczyna sięga człowiekowi powyżej kolan.

Tem się tłumaczy, że w kotle krateru nagromadziło się mnóstwo grubej zwierzyny. Obliczono, że przed wojną światową chowało się tu około 55.000 sztuk zwierzyny. Podczas wojny jednakże część zwierzyny posłużyła do zaprowiantowania wojska niemieckiego w Afryce. Najczęściej zachodzące gatunki zwierząt są: gnu, antylopa, zebra i gazela. Zwierzęta te nie opuszczają kotła krateru mimo niewielkiego w stosunku do ich liczby arealu, dzika koniczyna żywi je wszystkie doskonale.

W północnej części kotliny krateru znajduje się dość duże otoczone bagnami jezioro zwane Magad. Tam trzymają się hipopotamy, krokodyle, słonie i bawoły. Slonie i bawoły rzadko kiedy odwiedzają dolinę, gdyż wołą trzymać się w lasach, które dają im więcej schronienia. Jest tam także mnóstwo zwierząt drapieżnych. Przeważającym żyją tam lwy o olbrzymich grzywach, wypaszone i dzięki obfitości pożywienia mało zaczepne. Wbrew nawykniom, właściwym gatunkowi łup swój dobywają za dnia. Szakale i hieny również za dnia zdobywają sobie pożywienie. Świat ptaków reprezentują strusie, przepiórki, kury, jastrzębie.

Wegetacja okalających krater wzgórz jest ta sama co w reszcie Afryki wschodniej. W pierwszym rzędzie zwracają uwagę olbrzymie krzewy eufornji i gęste lasy akacje.

W i P.

Walka byków jakiej jeszcze dotąd nie było

W Almagro, w pobliżu Madrytu odbyła się w ub. niedzielę niesamowita walka byków. Z okazji uroczystego święta patrona miasta, towarzystwo lokalne, będące właścicielem „plaza de toros“, zorganizowało nadzwyczajną walkę byków, w której mieli wystąpić najświetniejsi espadas. Ortega, nowa gwiazda tauromachji El Estudiante i Maravillas. Trzeba jednak wiedzieć, że toreadorzy, nie mając zbytniego zaufania do miejscowego przedsiębiorstwa, przed wejściem na arenę, zażądali wypłaty ustalonego honorarium zgóry. Ponieważ jednak pewien sprytny wierzyciel, mając pretensje finansowe do przedsiębiorstwa, uzyskał areszt na kasę przedsprzedaży, dyrektorka nie mogła się wywiązać wobec toreadorów.

O godz. 16 — kiedy miały się rozpocząć igrzyska, bramy areny były jeszcze zamknięte. Publiczność tłumnie oblegająca kasy, zaczęła protestować, i wreszcie zburzyła drzwi wejściowe, wpadając na arenę. Po godzinnym wyczekiwaniu, doprowadzone do wściekłości tłumy rozpoczęły systematyczne rozbijanie ławek i drewnianych trybun otaczających arenę, wyrzucając szczątki na piasek. W pewnej chwili, wśród ogólnego zamieszania, kilku wyrostków zapalono stos gazet i plakatów reklamowych. Płomienie błyskawicznie ogarnęły cały bylinek. Publiczność, w zrozumieniu groźącego jej niebezpieczeństwa, rzuciła się ku wyjściu, gdy tymczasem ogień rozszerzał się ku „corrales“ t. j. stajniom, w których trzymano osiem byków ze słynnej stadniny Tovar, przeznaczonych na majację się odbyć tego dnia walki. Zwierzęta rozjuszone ogniem i hałasem, pozywały łańcuchy i usiłowały uciec. Troje z nich ubito w fantastycznym kwadracie płonącej areny, przez żołnierzy straży miejskiej, reszta natomiast wydostała się na pobliskie pola, wywołując śmiertelną panikę wśród mieszkańców. Toreadorzy oddalili się przezornie przed nastaniem rozruchów i pożaru, nie godząc się na pośrednictwo burmistrza, który się do nich zwrócił, prosząc ich, by odstąpili od zapłaty zgóry. Wkrótce jednak nadeszły posiłki ze stolicy, i przywrócono porządek. Niesumienne przedsiębiorców aresztowano — i odpowiadać będą przed sądem za spowodowanie porażenia kilkudziesięciu osób. S. F.

Muszle—giganty

W gablotkach muzeów zdarza się widzieć olbrzymie skorupy muszlowe długości od półtora do dwóch metrów; zaś w kościele Saint Sulpice w Paryżu dwie gigantyczne konchy, będące darem republik Weneckiej dla cesarza Franciszka I, są po dziś dzień w użyciu jako kropielnice.

Jak wynika z literatury greckiej muszle — olbrzymie znane już były w starożytności i podczas wyprawy Aleksandra Wielkiego do Persji, ogromne „ostrygi“ poławiane i spożywane były przez jego żołnierzy. — Jednak o zwierzętach zamieszkujących tę niesamowitą skorupę, dotąd mało co było wiadomem. Dopiero kiedy wyprawa Towarzystwa Morsko-Biologicznego w Londynie, przedsięwzięta do zatoki Barrier-Riff, powróciła do Anglii, dowiedzieliśmy się z referatu zoologa E. G. Boulenger'a o niektórych ciekawych szczegółach bytowania tych tajemniczych mieszkańców wód morskich.

Istnieją dwie grupy gigantycznych skorupców, z których jedna przebywa w ga-

szkach koralowych, druga zaś, zakotwiczona na mocnej linii z jedwabnych nitki, unosi się na powierzchni morza. Wielkość tych muszli dochodzi do dwóch metrów, zaś obie skorupy konchy ważą kilka set funtów. W wypadku gdy noga człowieka dostanie się pomiędzy zlekka rozchylone połowy muszli, te zaś się zawrą, to nieszczęsny osobnik jest stracony, gdyż rozszczepienie muszli dokonane może tylko siłą mechaniczną. Na tem tle zdarzały się niejednokrotnie tragedje u poławiaczy koralu, którzy pracując pod wodą, nie mają możliwości wydostania się ze strasznej opresji.

Opowiadają o przygodzie pewnego chłopca, który w czasie odpływu morza, pochwycony został przez muszlę-giganta, a ponieważ łona żelaznego nie było pod ręką więc pod skorupnika podłożono ogień, który w końcu zmusił potwora do rozwarcia kleszczy.

Należy jednak zaznaczyć, że owo chwytanie ludzi i zwierząt przez muszle, nie ma na celu zaspokojenie głodu ślimaka, lecz odbywa się całkiem automatycznie. Pokarmem konchy są ziola wodne, zwłaszcza algi, które zapomocą ledwo dostrzegalnych włosków-macków napedzane są do wnętrza muszli, przenikając przez gardziel do żołądka zwierzęcia. Ponieważ zaś ziola te pojawiają się w rafach koralowych w ograniczonych ilościach, więc przyroda wzięła się na wiele oryginalnych sposobów rozwiązania problemu: Oto na „plaszczu“ ślimaka, czyli dwóch mięsistych powłokach nader grubych i otulających zwierzę całkowicie, osadzają się i następnie rozmnażają ziola wodne które mieszkańcy muszli dostarczają dostatecznego stałego pożywienia. Muszla-gigant jest zatem w rzeczy samej — samowystarczalną, hodując żywność na swym własnym „gruncie“. Pomimo swej imponującej wielkości, jest ona jednak wystawiana na ataki licznych, małych wrogów jak raki i pokrewne twory wodne które korzystając z chwilowego rozwarcia konchy, wślizgują się do wnętrza i w końcu jej gospodarza doszczętnie pożerają. Kr.

Utarte szlaki ptaków wędrownych

Stwierdzono, że istnieją trzy wielkie szlaki, którymi posługują się nasze ptaki, wędrowne od niepamiętnych czasów. Gdy rozpoczyna się u nas jesień, ptaki tracą możliwości odżywcze i ciągną na południe, gdzie wita je „stół nakryty“.

Przez dłuższy czas badano tajemnicę ptaków wędrownych, aż wreszcie po mozolnych studiach udało się tę tajemnicę odkryć. Weźmy do ręki mapę Europy i według poniżej podanych danych przestudujmy drogi naszych ptaków.

1. Zachodni szlak nadbrzeżny. Prowadzi on wzdłuż wybrzeży mórz Wschodniego i Północnego, następnie zwraca się na zachodniem wybrzeżu Francji ku południowi, przechodzi przez Portugalję i Hiszpanję, przez Gibraltarię do Afryki. Szlak ten używany jest wyłącznie przez szpaki, czajki, mowy, jaskółki morskie, drozdy.

2. Włosko-hiszpański szlak. Wiedzie on przez Niemcy, Austrię, Węgry, Włochy, wzdłuż wybrzeży południowych, przez Hiszpanję do Afryki. Szlak ten używany jest wyłącznie przez ptaki drapieżne.

3. Adriatycko-tuniski szlak. Ciągnie się on przez Węgry, Bałkany, Włochy, Sycylię — do Afryki. Szlak ten używany jest przez mewy, bekasy, czaple i wszystkie prawie nasze ptaki śpiewające.

Bociany i jaskółki mają swoje specjal-

Japoński lotnik Seji Yostiwara zamierza przebyć bez lądowania Pacyfik z Tokio do San Francisco

ne szlaki. Bocian używa dwóch szlaków. Pierwszy idzie przez Niemcy, rzekę Wezere, Francję, Hiszpanję, Gibraltarię — do Afryki. Drugi też idzie od rzeki Wezery, przez Austrię, Węgry, Bałkany, Konstantynopol, Azję, kanał Suezki — do Afryki. Tym szlakiem odlatują również bociany z Pomorza, Prus Wschodnich i Zachodnich.

Jaskółki zaś używają wielu szlaków. „Angielskie“ jaskółki odlatują przez Belgię, Francję, Hiszpanję, Gibraltarię — do Afryki. „Niemieckie“ lecą przez Szwajcarię, wzdłuż rzeki Rodanu, nad morzem Śródziemnym do Afryki. „Polskie“ — przez Austrię, Węgry, Bałkany, Grecję — do Afryki.

Szybkość lotu jest najrozmaitsza, zależnie od gatunku i wielkości ptaków. Bociany przelatują dziennie od 120 do 200 kilometrów. Mniejsze ptaki, specjalnie ptaki śpiewające, przelatują dziennie najwyżej 30—60 klm. Godnie uwagi jest to, że wyczynny wiosenne przewyższają pod względem szybkości dwukrotnie wyczynny jesiennie.

Pierwszy odlatuje od nas bocian. Jeszcze ostatnie snopy stoją na polach, a on już się szykuje do drogi na południe. Następnie wyruszają bekasy, które udają się do dziewiczych lasów afrykańskich. Dni stają się coraz krótsze, a więc i czaple żegnają nas, aby odwiedzić pełne ryb wody Afryki. Następnie wyruszają dzikie gęsi, zórawie, łabędzie, ptaki śpiewające, jaskółki i kaczki.

Ptaki drapieżne kierują się pogodą. Gdy jest jeszcze ciepło i można złapać coś do jedzenia — czekają, dopiero mróz zmusza je do udania się na południe.

A na wiosnę, gdy zaświeci słońce, znów wracają do nas.

Sprawiedliwość niemiecka

Sędzia do podsądnego robotnika: — Nieszczęsny! Czy zdajesz sobie sprawę z całej ohydy swej zbrodni? Oto przed chwilą świadek — hitlerowiec zeznał pod przysięgą, iż tak okrutnie broniliś się zębami i tłupek kijem napastników, że ci nie mogli w żaden sposób sprzątnąć cie z tego świata... (G. Lu', Paryż)

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

125.793 częściowo zatrudnionych w Polsce

Według ostatnich danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy na dzień 31 bm. liczba częściowo zatrudnionych wynosi na terenie całej Polski 125.723 osób. Z ogólnej liczby częściowo zatrudnionych 2731 osób pracowało przez 1 dzień w tygodniu, 15.796 przez 2 dni, 37.409 przez 3 dni, 37.891 przez 4 dni, oraz 31.896 przez 5 dni w tygodniu.

Sto tysięcy pielgrzymów na Jasnej Górze

Z okazji uroczystości jubileuszowych na Jasnej Górze, OO. Paulini otrzymali od Stolicy Apostolskiej reskrypt nadający klasztorowi Jasnogórskiemu przywilej t. zw. „Anno Santo“. W dniu 8 września, mimo zniesienia święta Narodzenia Najświę-

Z wystawy „Dziecko i pies“ w Moabitie. Wdzięczny fragment, wyobrażający malenię „stróża nocnego“ z wilkiem, trzymającym w pysku latarnię.

szej Marji Panny, przybyło na Jasną Górę około stu tysięcy pielgrzymów z różnych stron kraju.

Po wprowadzeniu nowych przepisów egzekucyjnych

Niedawno dopiero wyszło rozporządzenie o nowych sposobach dokonywania egzekucyj, a oto mamy już „plony“ w swoistym naszym stylu.

Do mieszkańca wsi Grady, pow. węgrowskiego, Władysława Filipa, wracającego z Warszawy, na stacji kolejowej Treblinka, podszedł st. posterunkowy policji Witkowski z Prostyni wraz z sekwestratorem urzędu skarbowego z Węgrowca.

Wciągnęli oni właścianina do budki kolejowej następnie przetrząsnęli mu wszystkie kieszenie i zabrali 514,48 zł., oświadczając, iż kwota ta zabrana mu została, a na poczet należnych podatków skarbowych.

Ogłosił w ten sposób z pieniędzy obywatel tłumaczył się, że gotówka ta nie jest jego własnością, gdyż 100 zł. należy do niejakiego Stanisława Szerszenia ze wsi Wólka, 250 zł. do Feliksa Gawłowskiego, wreszcie 150 zł. do Lucjana Ślebraka z Kosowa. Tłumaczenia te nie nie pomogły, a sekwestrator pieniądze zabrał.

O niezwykły teror w więzieniu

Jednocześnie z procesem „Szpicbródki i towarzyszy, w innej sali warszawskiego sądu okręgowego toczył się niezwykły proces o teror w więzieniu centra'lem.

Głównym oskarżonym w tej sprawie był Ela Rozensztajn, który odsiadując w więzieniu karę, zorganizował akcję terrorystyczną; posłuszni mu musieli być wszyscy więźniowie, odsiadujący karę w ogólnej celi nr. 45. Do pomocy Rozensztajna dobrał sobie Matysa Gruenberga, Feliksa Buchackiego i Kazimierza Książka.

Wszyscy więźniowie musieli ślepo wykonywać rozkazy bandy, w przeciwnym bowiem razie bito ich i katowano w straszliwy sposób. Aresztantom zabrano ubranie, pożywienie, nie pozwalano im dochodzić do okna, myć się, wychodzić do ubikacji; za wszystko to trzeba było opłacać się bandzie.

W razie oporu, następstwa były tragiczne; jeden z więźniów przyspłacił swój opór życiem.

Podjęrzany był o współudział w tej akcji także dozorca więzienny St. Kozłowski, który jednakże został uniewinniony. Sąd skazał oskarżonych Rozensztajna, Grinberga i Buchackiego każdego na rok więzienia.

Kości mamuta w Płocku

W tych dniach prof. K. Gelinek, zachowując odpowiednią ostrożność wydobyl we wsi Grabiu nad rzeczką Soną powiatu płońskiego cały kompleks świetnie zachowanych kości miednicowym mamuta i przewiózł je do Muzeum im. Prezydenta Mościckiego w Płocku. Jednocześnie dział historyczny Muzeum powiększył się o stary moździerz-armatkę przewiezioną z Płoska.

Nieboszczyk, który powstał od pioruna

We wsi Zablotniki na Polesiu umarł rybak Piotr Szaciłło.

Zona ułożyła go na katafalku własnego pomysłu, zapaliła świece i udała się do kościoła w celu załatwienia formalności pogrzebowych.

W drodze powrotnej spotkała ją burza. Pioruny huczały jak opętane. Szaciłłowa pędem przebyła parę kilometrów, dzieląc ją od domu, w którym oczekiwał na ostatnią posługę mąż.

Na dziedzińcu domostwa uderzył ją niespodziany widok. Okna powybijane, drzwi wysadzone z zawias, komin rozwalony, wielki żóraw przy studni roztrzaskany na wióry. Szaciłłowa aż zataczała się ze zdumienia. Nie mogła zrozumieć, co się stało. Ale to była drobnostka wobec tego, co czekało ją we wnętrzu chaty.

Kiedy weszła do izby, w której znajdowały się zwłoki rybaka, nieboszczyk siedział na katafalku z groźnie wyciągniętymi przed siebie rękoma. Jego zamarta twarz wykrzywiła się w przedziwny grymas. Szaciłłowa cofnęła się i, krzyżując, jak obłąkana, wybiegła na ulicę.

Zeszli się ludzie i całą gromadą zaczęli doszukiwać się powodu tych okropnych zjawisk.

W czasie burzy wpadł do domu piorun i ugodził w nieboszczyka. Trup raz po raz zmieniał pozycję aż usadowił się na katafalku z rękami zastygniętymi w geście upiornego groźby. Piorun rozprawił się następnie ze sprzętami, wykonał straszliwy taniec między oknami i wreszcie przeskoczył na żóraw, po którym spłynął w głęb studni.

Tak przedstawia się zagadka siedzącego na katafalku nieboszczyka.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony

Marja Podżerkowa z d. Matuszewska, 53 l. Jan Badurski 2 l. 3 mies. Marja Kurzyńska z d. Heinówna 78 l. Krystyna Sobkowiakówna 2 l. Bronisława Przepińska, bez zawodu, 32 l. Walenty Nowak, stolarz, 51 l. Karol Pusch, inw. kol., 33 lata.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: Ia z pewną prośbą 2 zł.; — M B 5 zł.; — A. Z. Potasz 2 zł.; — razem z poprzednio pokwitowaniami 240 zł.

25-ta Loteria Państwowa (Nieurzędowa).

W trzecim dniu ciągnięcia 5-tej klasy
wylosowano wygrane następujące:
25.000 zł. na nr. 2828.
15.000 zł. na nr. 63242.
10.000 zł. na nr. 87973.
Po 5.000 zł. na nr. nr.: 55597 137318 139333
139681 152602.
Po 3.000 zł. na nr. nr.: 14963 58235 151393.
Po 2.000 zł. na nr. nr.: 2393 4242 5606
0505 16955 22351 30910 33444 38597 43156
58 726 73880 77074 85246 106740 116465 117393
157244.
Po 1.000 zł. na nr. nr.: 2616 5524 7770
8092 11149 15868 29789 35771 39008 49544 50353
51064 63668 65644 65848 70727 74137 75527
77312 78081 78702 79185 89546 91171 93231
96074 98140 103401 104713 106148 124843
120895 135115 136116 140518 141392 146366
148253 157644 159275.

Po 250 zł. na numery:
3 189 211 24 58 312 452 551 85 698 721 54
58 934 1152 71 74 89 330 37 474 76 533 625 37
58 69 746 911 46 2003 86 242 88 306 16 84 465
559 049 649 714 59 66 83 984 3034 55 63 641
729 79 901 76 4012 22 118 85 216 388 435 50 58
515 35 613 836 50 982 5082 185 269 307 19 584
965 6040 48 67 82 126 258 59 497 528 63 626 75
717 36 626 75 717 36 49 56 86 800 22 903 66
7038 196 224 53 350 85 93 573 618 71 736 814
76 973 8045 69 137 226 313 461 87 88 532 658
88 706 986 9074 200 20 39 81 313 43 72 87 487
96 519 20 50 633 38 707 15 74 94 99 829 92
10018 109 44 223 66 371 439 91 708 838 993
11005 31 175 225 38 490 524 46 628 36 753 826
12218 341 82 563 23 50 909 13057 89 123 212
38 388 90 427 576 651 92 888 940 73 90 14001
20 24 93 98 172 378 461 80 587 627 917 63
98 15049 70 73 145 255 372 83 425 513 52 631
736 876 16021 314 441 622 34 737 38 811 960
74 75 17124 200 347 408 27 73 554 55 59 619 45
62 844 944 54 85 87 18116 67 73 244 318 447 527
654 870 19055 78 116 91 566 67 630 78 900 20114
62 98 341 405 501 610 59 67 72 711 38 817 89
935 67 85 21048 453 559 720 39 82 950 22007
40 64 128 34 68 78 238 40 390 497 585 612 28
55 918 23093 160 62 243 388 409 519 69 933 70
24018 83 124 31 69 207 396 485 88 523 59 80
617 59 77 705 96 826 51 922 25048 115 35 214
423 512 56 607 32 776 813 30 36 72 954 26004
271 93 427 517 19 613 23 88 768 97 927 60 84
27030 73 382 84 423 32 35 74 82 526 73 613
59 708 52 68 812 42 77 95 924 97 28000 40 88 89
106 15 297 544 79 789 802 59 904 62 29070 77
85 112 60 98 202 44 58 76 89 306 12 582 635 31
886 73 994.
30060 166 250 342 96 477 539 665 60 727
59 85 88 843 934 31013 145 575 644 95 32044 49
84 158 222 81 413 501 713 941 98 33011 34 63
296 327 523 30 36 56 74 605 26 57 734 40 71
900 2 63 34065 95 101 85 330 48 461 83 85 852
72 78 35037 49 54 66 104 39 58 329 400 540 775

851 88 38033 36 54 104 89 72 200 49 86 619 22
711 77 800 55 92 900 37008 35 109 295 301 44
400 535 642 73 725 55 86 861 927 86 861 927 86
38080 81 131 71 253 341 47 493 609 828 32 76
971 94 39069 151 57 80 215 53 96 362 81 82 97
417 519 58 627 68 91 739 75 847 53 98 957 65
84 85 40001 73 82 100 72 202 314 20 22 742 53
41012 19 96 129 43 68 237 55 83 353 486 547
674 748 816 62 992 42182 232 341 419 40 680
703 833 61 990 95 43135 54 91 247 391 95 529
38 633 93 773 842 83 96 97 902 9 91 44058 68
85 89 457 516 26 80 605 46 50 715 21 56 980
45131 40 566 68 742 77 88 89 854 63 77 46062 63
88 200 308 45 69 833 84 703 86 950 99 47145
218 54 309 37 449 75 586 667 80 93 97 798 820
52 61 87 88 906 17 48043 130 290 500 38 676
778 800 9 49063 163 208 34 346 88 447 58 563
806 82 50084 120 88 341 456 603 51 716 68 865
921 49 85 51066 80 126 268 97 465 79 660 65 69
709 40 88 826 936 78 100 89 342 72 408 23 25
68 503 625 42 58 782 832 963 53000 8 27 57 109
19 28 282 326 432 65 674 79 81 727 814 958 83
84 54107 63 68 77 96 240 72 512 22 26 606 25
41 788 803 963 94 55045 59 113 45 30 39 49 306
40 413 86 602 3 77 91 705 16 55 88 836 932 37
70 56054 321 27 405 68 519 65 92 612 71 825
937 39 54 96 57007 211 29 37 46 82 307 34 418
34 522 29 82 807 38 81 97 913 43 58036 194 240
302 432 7 0547 65 78 758 845 916 50 94 59026
29 116 44 202 84 301 29 584 706 13 875 949 90.
60068 69 90 125 61 282 97 561 75 626 37
748 96 951 61029 196 208 52 57 86 315 54 76
611 45 762 829 77 938 76 84 62032 67 98 215 94
324 57 421 513 56 645 795 864 99 936 64 63136
203 19 425 29 548 67 99 633 39 62 769 76 864
94 96 924 73 64046 260 80 311 94 450 504 73
621 791 821 66 903 65165 204 25 37 81 304 507
49 681 785 828 914 17 54 66099 157 76 331 75
79 92 452 524 75 674 95 707 58 889 981 67026
36 130 59 208 15 300 31 493 547 51 608 69 796
842 58 972 68008 75 101 13 82 579 675 81 868
925 69021 52 55 69 86 131 48 64 87 209 64 321
30 43 409 12 13 20 94 533 76 678 731 823 972
70068 83 119 202 04 63 80 96 378 401 11 13 35
39 77 692 740 59 806 61 65 67 966 71026 29 215
27 80 370 90 446 68 643 778 86 99 801 80 83
929 59 72030 128 267 324 50 87 400 585 784
858 76 93 99 903 73004 31 52 70 102 26 656 86
836 52 66 73 74046 142 288 325 29 54 76 513
619 947 75127 238 60 349 629 849 50 985 76095
219 379 436 525 79 88 620 50 707 48 66 952
77056 101 50 90 91 96 315 17 73 411 646 58
726 851 62 936 78005 30 87 120 25 30 379 415
67 610 13 57 81 816 79010 19 26 122 69 209 64
336 42 52 557 644 47 81 740 900 29 98 80089
118 33 214 77 98 339 530 600 14 39 43 717 18
20 856 83 86 98 962 81015 67 106 21 201 417 88
90 514 63 918 82094 126 377 540 830 52 62 954
87 83089 130 42 44 57 419 39 57 98 518 53 644
92 96 731 892 909 84010 50 77 260 324 34 90
486 698 760 88 811 85087 324 73 89 400 04 87
817 913 86022 70 164 242 65 94 354 424 38 56
84 560 608 27 764 80 818 38 75 99 963 87114 53
95 208 14 304 08 473 99 578 646 707 60 801 50
968 88042 184 288 92 462 99 560 649 832 0 972

88212 32 67 322 28 48 49 471 579 630 45 706 11
996.
90000 11 27 40 207 312 72 76 454 505 35
53 98 607 81 85 706 811 46 60 63 77 940 82
91066 179 299 356 65 85 476 590 638 87 770
800 29 81 934 58 64 93 92000 33 143 66 263
349 584 673 90 768 849 936 80 93151 86 277
420 33 697 912 26 66 84174 208 81 379 481
515 35 70 612 19 64 744 91 852 53 983 95061
181 223 27 55 322 83 79 88 433 66 505 11 23
62 82 643 779 850 57 83 98070 95 135 81 99
205 335 406 74 504 33 787 818 47 60 71 73
939 69 97028 41 100 11 252 486 500 33 59 685
766 807 62 913 46 55 98043 52 60 78 152 64
240 64 313 491 650 90 770 896 99059 290 306
09 21 524 55 609 26 82 740 44 933 50 100212
90 314 39 96 437 77 568 606 47 59 762 83 858
982 97 101068 124 56 74 256 80 370 77 98
666 67 810 73 902 75 102002 139 40 237 61
66 340 474 590 627 41 83 725 43 822 978
103049 51 101 299 334 656 71 86 719 26 53
88 811 955 64 104023 72 371 87 408 589 632
36 51 718 43 54 82 84 835 105039 96 123 30
313 32 73 74 84 406 48 503 57 97 99 644 725
38 83 85 813 106070 174 209 36 321 34 571
88 980 107045 142 54 214 19 32 348 406 41
69 556 66 931 66 108051 53 113 24 29 362 67
77 416 17 32 57 63 521 79 85 637 63 81, 84
903 13 109923 50 93 104 259 580 653 95 702
834 908 35 99 110090 157 80 86 215 31 45 46
95 311 30 405 09 533 719 44 73 90 839 53
905 111068 224 72 365 97 441 64 572 618 47
56 75 797 827 34 112071 219 63 99 484 653
716 48 873 947 71 113013 33 102 293 98 317
442 98 681 723 90 800 43 44 114031 58 117
74 254 330 488 579 641 53 96 740 837 44 956
60 115030 86 121 62 91 217 38 306 85 491 643
74 778 79 920 116058 197 232 300 08 442 655
796 835 910 59 117086 147 206 64 82 387 95
492 97 514 71 639 95 828 118014 205 56 63
328 93 437 80 548 98 628 733 67 72 81' 51
61 932 41 58 119023 53 92 137 75 247 49 60
315 43 533 38 621 783 944 58 86.
120125 257 390 448 518 19 63 82 614 83
775 804 121034 48 132 90 238 41 302 406 63
65 803 49 122070 79 238 39 71 352 74 566
619 82 786 837 61 63 81 91 936 123016 66 82
86 227 85 374 402 18 525 784 848 984124099
151 53 241 397 483 522 33 69 78 715 53 85
820 904 125191 295 303 18 64 563 692 721 70
813 40 994 126007 72 137 210 42 51 300 37
439 530 36 658 792 127045 184 221 26 323 54
426 601 19 35 738 54 836 87 94 907 34 128160
95 359 80 562 609 21 892 911 58 129109 13
206 09 44 60 99 550 74 604 56 94 776 79
965 130136 215 44 66 307 69 430 59 99 519
66 47 71 792 862 923 131106 62 225 91 391
434 83 515 70 600 16 728 997 132084 141 262
319 63 402 51 56 99 531 65 630 62 95 743 99
845 60 944 59 133002 19 91 125 215 49 92
316 30 74 405 22 37 507 87 664 89 99 857
938 88 134009 107 25 74 84 343 57 60 464
98 532 36 83 696 763 870 80 96 940 73 97
135020 53 54 75 176 83 95 237 43 358 495

508 604 60 78 909 138018 50 69 108 40 84
226 49 345 46 55 75 474 87 543 764 819 65
921 92 137089 130 263 92 337 56 86 426 81
674 903 08 30 138019 337 85 426 73 529 49
139016 87 181 216 30 302 35 426 37 40 49
570 783 858 913 93 140134 60 221 48 59 371
459 516 48 605 62 817 58 917 99 141003 127
266 309 446 74 642 67 860 74 901 62 87
142009 39 185 232 78 349 429 76 78 555 66
611 30 57 91 825 964 97 143022 117 54 73
261 828 71 144080 130 54 71 82 280 338 455
83 503 44 61 77 262 708 05 813 924 145011
40 119 23 377 530 37 626 64 711 820 55
146043 78 113 30 44 612 65 324 87 99 468
634 69 812 29 33 926 147000 60 68 76 142
46 93 219 339 475 567 685 90 94 877 85
148018 212 14 63 94 338 96 571 697 753 93
807 38 925 149005 98 120 207 331 455 654 56
711 813 919.
150012 67 86 1022 33 321 62 402 04 37
45 583 85 651 64 797 877 983 151102 64 242
76 88 319 602 834 958 152071 98 100 25 218
40 56 622 68 720 946 72 153056 116 25 34 50
252 64 326 95 463 510 42 47 58 608 42 44
58 72 88 94 96 708 39 154014 309 46 65 448
85 513 14 715 841 98 155009 41 72 180 93
96 223 306 45 407 11 69 515 50 52 96 600 17
24 707 46 156014 69 123 66 70 256 72 84
89 334 467 69 96 535 82 713 87 843 84 953
70 83 157000 26 413 555 83 600 96 713 23
76 825 32 935 158025 34 41 116 51 60 211 51
388 401 542 684 714 49 84 935 88 159064 210
403 51 611 88 706 827 32 61 997.

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

— A. G. 46. Podlega waloryzacji w wy-
sokości 18% — 100 procentów równowa-
rności. Wysokość waloryzacji zależy od u-
gody wzgl. od okoliczności, któreby usta-
lono w postępowaniu sądowym przez sza-
cowanie nieruchomości. (OK.)
— L. S., Poznań. Ustawowa stawka
wynosi 39,40 zł. Może Pan tyle płacić,
lecz nie radzimy potrącać kwot nadpłaco-
nych, gdyż mógłby Pan się narazić osta-
tecznie na eksmisję. (OK.)
— M. T., 29 lutego. (K.)
— 105 J. K. Wypadku podobnego nie
znamy. Radzimy zwrócić się do Ubezpie-
czalni Krajowej w Poznaniu, ul. Mickie-
wicza 2 i przedstawić sprawę. Zasadniczo
zwrot składek nie przysługują. (K.)
— Wacław 100. Jest to nieruchomości
w Pradze czechkiej przy ul. Ilowany pod
nr. 18. Czy jest to więzienie, czy co inne-
go, nie możemy poinformować. (K.)

Za ogłoszenia i reklamy odpo-
wiada administracja w osobie Antoniego
Leśniewicza w Poznaniu.

Dnia 11 września 1932 r., o godz. 6.45 wiecz.,
zmarł po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, ś. p.
Władysław Gawiński
członek Komunalnej Kasy Oszczędności
m. Gdyni
przeżywszy lat 51. W ś. p. Zmarłym tracimy
światłego Przełożonego i zacnego Kolegę. Pam-
ięć o Nim pozostanie na zawsze w naszych
sercach. dw 1 142
Pracownicy Komunalnej Kasy Oszczędności m. Gdyni.

Dnia 11 września 1932 r., o godz. 6.45 wieczorem, zmarł po Krót-
kich, lecz ciężkich cierpieniach, ś. p.
Władysław Gawiński
członek zarządu Komunalnej Kasy Oszczędności m. Gdyni
przeżywszy lat 51. W Zmarłym instytucja nasza straciła współpracow-
nika o niespożytej energii i wielkich zaletach ducha i umysłu. Zmarły
pracował dla naszej instytucji bez wytchnienia i przyczynił się wiele
do jej rozwoju. Ekspozycja zwłok z Zakładu Sióstr Miłosierdzia na
cmentarz Witamiński nastąpi we wtorek, dnia 13 b. m., o godz. 16-tej.
Nabożeństwo żałobne za spokój duszy Zmarłego odprawione zostanie
w środę, dnia 14 b. m., o godz. 9 rano, w kościele Najśw. Panny Marii.
Cześć Jego pamięci!
Rada i Zarząd
Komunalnej Kasy Oszczędności m. Gdyni.
dw 1 143

**Czas największy
wyremontować
KOTŁY**
przed zimą.
W. i St. Hedinger
Inżynierowie
POZNAN
ul. św. Marcina 26.
Tel. 20-68 — 20-71
dw 1 079

W piątek, 9 września 1932 r., o godz. 15.30,
zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpie-
niach, opatrzona Sakramentami św., nasza naj-
droższa córka, siostra i wnuczka, ś. p.
Wanda Musiałówna
przeżywszy lat 18. Pogrzeb odbędzie się w po-
nedziałek, dnia 12 b. m., o godz. 17.30, z domu
żałoby przy ul. Szydłowskiej 23 (Winiary).
Ciężko strapiona
rodzina.
zw 15 874/5

Za duszę, ś. p.
Jarogniewa Drwęskiego
prezydenta miasta Poznania
odbędzie się
msza św.
dnia 14 b. m. o godzinie 8,30 w kościele Farnym w Poznaniu.
zw 15880
Zona i synowie.

**Kancelaria
adwokacka**
na prowincji od zaraz do
objęcia. Kto udzieli infor-
macji, wskaże administracja
Kurjera Pozn. zw 15 837

W niedzielę, dnia 11 września 1932 r., o go-
dzinie 3.30 rano, zmarła po długich i ciężkich
cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., na-
sza ukochana siostra, szwagierka i ciocia, ś. p.
Zofja Kostańska
przeżywszy lat 58. Pogrzeb odbędzie się w środę,
14 września, o godz. 5.30, z domu żałoby w Ko-
ścielnie przy ulicy Rolnej 2.
W ciężkim smutku pogrążona
rodzina.
zw 15 871
Osobnych wiadomości nie wysyła się.

W niedzielę, dnia 11 września 1932 r., o godz. 0.30,
zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach,
opatrzony Olejami św., mój kochany mąż, nasz ko-
chany ojciec, brat i szwagier, ś. p.
Karol Romanowski
przeżywszy lat 38. Pogrzeb odbędzie się w środę,
dnia 14 b. m., o godz. 15-tej, z kostnicy cmentarnej
w Górczynie, nabożeństwo żałobne tegoż dnia o go-
dzinie 8-mej w kościele św. Marcina.
W smutku pogrążeni
żona z synami, siostra i rodzina.
zw 15 876

Prof. N. Padlewska
rozpoczyna lekcje gry na fortepianie
15. IX. 32 r. Kursy: wyższy, średni i niższy.
Wpisy codziennie od 2 — 4. Wrocławska 28/9.
zw 15 879
Rządca-administrator
lat 35, z wyższym wykształceniem, z 16-letnią praktyką
w intensywnych majątkach, rutynowana siła, powołując
się na najlepsze rekomendacje, poszukuje od 1.

Poważne przedsiębiorstwo reflektuje na **młodsze pomocnika** rutynowanego fachowca, branży zbożowo-nasiennej. Tyko siła pierwszorzędna z l-a referencjami ze chce zgłosić swoją ofertę z podaniem wynagrodzenia pod **dw 1140** do eksped. Kurjera Poznańskiego.

Tanio do sprzedania

- 2 silniki elektryczne fy. A. E. G. Union, typ W. D. 1242 na prąd stały 110 V. 113 1/2 Amp. 640 obr./min., 10,5 K. W. w stanie nieużywanym.
- 1 silnik fy. Siemens Schuckert, typ L. G. M. 174 na prąd stały 110 V. 310 Amp. 1040 obr./min., 35 K. W. w stanie używanym.
- 1 silnik elektryczny fy. Siemens Schuckert typ H. G. M. 5 na prąd stały 110 V. 7,36 K. W. w stanie używanym.
- 13 wiertarek ręcznych elektrycznych na prąd stały 110 V., typ N. N. 27, obrotów 550 w stanie używanym.

Zgłoszenia pod „Silniki-wiertarki“ do Tow. Reklamy Międzynarodowej, Kraków, Zyblikiewicza 16. Tw 312

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

TAPETY Szkoło

Ceraty
Linoleum
sprzedaje bardzo korzystnie
Zb. Waligórski
Pocztowa 31, naprzeciw poczty.
Pw 4 176/7 35.83/4

okienne, ogrodowe, katodralne, surowe, druciane, ornamentowe, kołowa diamenty, kit szklarski itp., lustra i szyby wystawowe poleca
Polskie Biuro Sprzedaży Szkoła
Spółka Akcyjna Poznań
Małe Garbary 7a, telefon 28-63.
Oddział w Łodzi, ul. Pusta 15/17

RZĄDCA-ADMINISTRATOR
z 15-letnią praktyką, obecnie w niewypowiedzianej posiadce, **pragnie ją zmienić.** Referencje poważne. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod **zw 15 873**

UCHWAŁA. W sprawie zapobiegawczej nad majątkiem firmy „Tri“ w Poznaniu uchyla się postępowanie zapobiegawcze z powodu prawomocnego zawarcia układu zapobiegawczego. Pozań, dnia 8 września 1932 r. Sąd Grodzki, **nw 5 106**

W sprawie zapobiegawczej nad majątkiem firmy „Granit“ w Poznaniu, ul. Wjazdowa 8, po myśli art. 60 rozp. Prez. Rzp. z dnia 3 marca 1928 r., zatwierdza się układ zapobiegawczy, przyjęty na ogólnym zgromadzeniu wierzycieli w dniu 7 września 1932 r. Pozań, dnia 7 września 1932 roku. Sąd Grodzki. **nw 5 105**

LICYTACJA ZASTAWU
W środę, 14 września b. r., od godz. 10-tej począwszy, sprzedawać będe w firmie C. Hartwig, ul. Towarowa 15/20, na odpowiedzialność zainteresowanych najwięcej dającym za gotówkę:
fortepian, kompl. pokój męski, pokój jadalny, sy-pialny, dywan, buduar damski, maszynę do szycia, różne sprzęty domowe i gospodarze oraz używana odzież. **Pw 4 392/3-37,12/13**
Obejrzać można pół godziny przed licytacją.
Brunon Trzeciak
zaprzysięż. i ustanowiony rzeczoznawca i aukcjonator na Województwo Poznańskie, ul. Wroniecka 4, tel. 2126 i 3175.

Spis zapowiedzi Nr. 21/32.
ZAPOWIEDZ.
Podaje się do ogólnej wiadomości, że: 1) **nauczyciel Stefan Paskiewicz**, stanu wolnego, zamieszkały w Wysoce, powiat Rosenberg O/S. (Niemcy), syn żyjących rodziców rolnika Józefa i Kazimierzy z Gaczkowskich — Paskiewiczów, zamieszkałych w Kcyni, powiat Szubin, 2) bez zawodu **Zofja Kinastowska**, stanu wolnego, zamieszkała w Zninie, córka żyjącego kapitalisty Franciszka i zmarłej żony jego Marii z Laudowiczów — Kinastowskich, zamieszkałego w Sulmierzycach, powiat Odolanów, chcą zawrzeć związek małżeński.
Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Zninie, w Wysoce (Niemcy) i w Młędzylesiu, powiat Wągrowiec, poczta Dąbrowa. **dw 1141**
Znin, dnia 10 września 1932 r.
Urządник stanu cywilnego w zast. (—) Rybczyński.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Lokomobile
firmy Wolf gruntownie wyremontowana z kondensacją, o mocy normalnej 95 K. M. sprzedana natychmiast. Elektrownia. Pleśszew Wlkp. **dw 1126**

Ogród
pod willę, ozdobny, owocowy, wartości 30 000 złotych na sprzedaż lub zamianę na inny obiekt. Zgłoszenia „Par“ Poznań, pod 36,78. **Pw 4 360 36,78**

Sprzedam
szafę debową, leżankę, Prusa 2, mieszkanie 7. **zdw 98 441**

K. Zieleński architekt
Poznań, ul. 27 Grudnia nr. 10, m. 2, telefon 59-79. Wykonuje wszelkie projekty budowlane. Kosztorysy i obliczenia statyczne. Obejmuje kierownictwo budowy. Udziela porad technicznych. **zdw 98 332**

Zegarek
złoty kryty tanio. Pl. Wolności 3. m. 19. **zdw 98 234**

41 osobowy autobus
„Büssing“ na bardzo dogodnych warunkach do sprzedania. Kasa Pożyczkowa. Ostrów Poznański, **dw 1 017**

Willa
pieciodobikacyjna 4 ogrody sprzedać spiesznie właściciel Wiciak, Puszczykówo. **rw 3 089**

Gniotownik
makuchu kitu, Rynek Śródecki 12, parter. **rw 3 086**

Pianino
sprzedam 700 zł (Wolkenhauer). Poznańska 27. 5. **zdw 97 693**

Zbiór
monet, figurki artystyczne z brązu sprzedam tanio. Matejki 55, lewo. **zdw 97 727**

„Antyki“
meble używane sprzedaje kupuje. Wielkie Garbary 39. **Pw 4171-56.452**

Radjoaparart
prąd zmienny bardzo tanio. Piekary 12, mieszkanie 5. **zdw 97 173**

Zakład dentystyczny
na Śląsku sprzedam lub wynajmę. Szafer Orzesze. **zdw 97 850**

Gramofony-Mechanizmy Reparacje
najtaniej F. Baloń Woźna 12. — nowe od 95 groszy. **Pw 4 164 36.9**

Dom
w Ryuku nadający się na piekarnię zamienię lub sprzedam. Wartość 20 000 zł. Oferty Kurjer Poznański. **zdw 95 270**

Kantówka
40 laty 16 gr mtr. Rynek Łazarski 17. **zdw 90 022**

Rower
najlepszej jakości tanio poleca Otto Mix, Poznań, Kantaka 6a. **Pw 3137-27.87**

Sprzedam
zakład cukierków Oferty Kurjer Poznański. **zdw 98 508**

Duży
koszykowy wózek. Gajowa 4, mieszkanie 10. **zdw 97 843**

Willa
z komfortem na sprzedaż cała wolna. Dębiec, Lipowa 17. **zdw 98 479**

Skład kolonjalny
z przyległym pokojem zaraz sprzedam. Adres Kurjer Poznański. **zdw 98 489**

Dom

Poznań, nowobudowany, składem 25 000 wplaty 15 000 złotych, dochód 3 240 rocznie. Bloch, Poznań, Długa 5. **zdw 98 569**

Sypialnie
debowe materacami 380; jadalnia debowe 390; kuchnie 100. Gwarancja. Fabryka Mebli, Rynek Śródecki, telefon 19-59. **zdw 94 257/8**

Sypialnie
sprzedaje najtaniej — Stolarnia Rybaki 15. **nw 4 147/8**

Sypialnia
i jadalnia okazjynie na sprzedaż Wielkie Garbary 8, mieszkanie 11. **zdw 98 390/81**

Dom

dwie składy, dochód roczny 2 900, 15 000. Września, Dzieci Wrzesińskich 5. **rw 3106**

Salon Mód
dobrze zaprowadzony (centrum) oddam. Oferty Kurjer Poznański. **zdw 98 759**

Pianino
w dobrym stanie na sprzedaż. Poznańska 58, m. 6. **jw 1615**

Repozytorjum
do sprzedania Wroniecka 3, m. 10. **rw 3129**

Wiertarkę
nożna do żelaza tanio. Kraszewskiego 8 „Torero“ **rw 3124**

Dom handlowy
piętrowy w dobrym położeniu w mieście powiatowym ze składem towarów kolonialnych oraz olejarnia kaszarna i palarnia kawy zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia przyjmują Agencja Kurjera Poznańskiego. Wolsztyn. **nw 5 348**

Stół
rzeźnicki, Rynek Wilecki, płachta, cały komplet tanio sprzedam. Chwaliszewo 34. **rw 3113**

Jadalnia
maszynowa, jasnobłowa, zegarem okazjynie. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 98 801**

Kolonjalkę
towarem, mieszkaniem sprzedam Wielkie Garbary 42. **zdw 98 799**

Nowy

dom 2 pokoje kuchnia morga ogrodu na sprzedaż Junikowie, Baranowski. **zdw 98 819**

Skrzypce
z pudłem sprzedam tanio Paryżanka, Półwiejska 90. **zdw 98 631**

Pościel
spodek tanio Słowackiego 48, mieszkanie 6. **rw 3122**

Magiel
domowa tanio, Słowackiego 48, mieszkanie 6. **rw 3121**

Alpakę
Alpakę
Alpakę
najlepsze gatunki — Porcelanę Szkoło — Sioje — Aparaty (Wecka) — Wyprawy — Prezenty kupujące tylko wprost Wroniecka 24 Hurtowni Porcelany. **zdw 98 833**

Willa Puszczykowo
ogród 6 pokoi, 14500 sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański. **zdw 98 766**

Kolonjalkę
z towarem i mieszkaniem bardzo dobre położenie (Lazarz) sprzedam tanio Adres wskaże Kurjer Poznański. **zdw 98 711 tel. 71-13. Zgłoszenia od 3—6.**

Granitowe płyty
120 szerokie 80 sztuk. Podgórnka 13, Niklas. **zdw 98 721**

Skład
kolonialny centrum Gniezna, tytoniem towarem, ładnym urządzeniem, przyległe cztery pokoje, kuchnia, elektryczność, gaz, utrzymanie pewne spiesznie sprzedać 1500 Noska, Gniezno, Rynek 13. **zdw 98 792**

Samochód
ciężarowy na nowych oponach i w dobrym stanie za zł 1500. — sprzedam z powodu wyjazdu. — Staszica 3, m. 4, narożnik Dąbrowskiego. **zdw 98 785**

Kupię

parcele, dom lub mniejsze gospodarstwo Oferty Kurjer Poznański. **zdw 98 678**

Motocykl
350—500 cm w najlepszym stanie kupię. Szczegółowy opis i cenę ostateczną Nowak Jarocin Rynek 4. **nw 5 350**

Dom
z ogrodem kupię w Poznaniu lub na przedmieściu wprost od gospodarza. Wpłace 17 000 zł. Amortyzacja niewyłączona. Oferty do Agencji Kurjera Poznańskiego. Września. **nw 5 351**

Drogerję
dobrze prosperującą za gotówkę kupię. Oferty Kurjer Poznański. **zdw 98 649**

Maszynę
pisząca małą kuferek kupię. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 98 811**

Emaljonana
wannę kąpielową w dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Poznański. **zdw 98 723**

Pianino
kupię. Cena Kurjer Pozn. **zdw 98 771**

Poszukuje

pożyczki 2 500—3 000 na I. hipotekę. Oferty Kurjer Poznański. **zdw 98 501**

2 000 zł
poszukuje pod zastaw lub na hipotekę. Zgłoszenia Kurjer Poznański. **zdw 98 625**

Pożyczki
1 000 zł na krótki czas, wysoki procent poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Poznański. **zdw 98 761**

Do
7 000 zł na pierwszą hipotekę za wysokim procentem poszukuje. Oferty do Kurjera Poznańskiego. **zdw 98 796**

6 KAMIENICE

Wille
komfortowa przy tramwaju — sprzedam za 50 000 zł. Oferty Kurjer Poznański. **zdw 98 448**

Kamienice
czteropiętrowa sprzedam. Dochód 20 000, cena 180 000 Oferty Kurjer Poznański. **zdw 98 047**

Dom
nowy z placem pod budowę w Poznaniu sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański. **zdw 98 770**

Kamienice
komfortowa dochód roczny 20 000 wplaty 35 000 sprzedam. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański. **zdw 98 694**

Kamienica
komfortowa blisko śródmieścia, mieszkaniami 12 i cztery pokoje, dochód ustawowy 24 000, cena 170 000, wplaty 100 000, nożem wiele innych poleca „Krakus“, Poznań, Pocztowa 30. **zdw 98 060**

Willa
przy tramwaju, mieszkanie wolne 32 000 wplata ugodowa. Matejki, Rybaki 20a. **zdw 98 612**

Kamienice
na prowincji w rynku, 10 pokoi, skład korzystnie sprzedam zaraz za gotówkę z powodu wyjazdu. Adres wskaże Kurjer Pozn. **zdw 98 793**

Kamienice
Lazarz, 2 składy dochód 7 000 zł sprzedam 48 000 wplaty 25 000, hipoteka amortyzacyjna, Kossakow, Fredry 6. **zdw 98 830**

Kamienice
IV piętra 19 000 dochodu sprzedam 152 000. Czarnecki, Marcina 62, 11. **zdw 98 818**

3 DO WYNAJĘCIA

Mieszkanie
5-pokojowe I. piętro do wynajęcia od października Oferty Kurjer Poznański. **zdw 95 313**

5-pokojowe
wyremontowane, I. piętro, Długa 3, m. 9. **dw 1123**

Dwa garaże i warsztat
z kanałami wydzierzawie korzystnie, Garaże Polonia, Drużbackiej 2, park Wilsona. **zdw 98 194**

Mieszkanie
5-pokojowe komfortowe na III. piętrze w śródmieściu od zaraz do wynajęcia. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański. **zdw 98 288**

3 pokojowe
odstąpię. Matejki 39 miesz. 8. **zdw 98 499**

Od gospodarza
mieszkanie trzy pokojowe parterowe frontowe kuchnia leżanka, wygodny szaf do wynajęcia. Matejki 48/49 portier pokazo. **zdw 98 517**

Matejki 58
7-pokojowe próżne naprzeciw Parku Wilsona centralne ogrzewanie czynne od zaraz. Zgłoszenia telefon 7161 względnie portier domowy. **zdw 98 486**

3 000
poszukuje właściciel jako procent da pokój i kuchnię. Oferty Kurjer Poznański. **zdw 98 543**

Mieszkanie
5 pokoi do odstąpienia. Wielkie Garbary 18, m. 11. **zdw 98 529**

Willa
dwa duże południowe pokoje, kuchnia wanny balkon piwnica ogródki 1 X. Zgłoszenia Szafer Mazowiecka 8. **zdw 98 625**

Trzypokojowe
mieszkanie z przynależnościami przy ulicy Kochanowskiego za czyszeniem zgóry załug do wynajęcia. Oferty do Kurjera Poznańskiego. **zdw 98 613**

Mieszkanie komfortowe
4-pokojowe z meblami do odstąpienia. Adres wskaże Kurjer Poznański. **zdw 98 606**

3—4
pokojowe, komfortowe, tramwaj, piękny ogród, willa wynajmę Oferty Kurjer Poznański. **zdw 98 757**

6
pokoi, III piętro, 230 miesięcznie. Zgłoszenia Działvińskich 7, m. 7. **zdw 98 741**

Trzy
pokoje kuchnia wygodny ciepły, słoneczny ogródem ozdobny owocym przy parku Wilsona 120 miesięcznie półtora roku zgór, Drużbackiej 4. **zdw 98 809**

Dwa
pokoje kuchnia, 75 miesięcznie. Wiadomość: Aleja Hatmańska 13. **zdw 98 806**

7 PIENIADZ

Antyki
kupuję, sprzedaje. Pocztowa 22. **zdw 96 899**

Wannę
emaljonaną do kąpiei dobrze utrzymaną kupię. Oferty Kurjer Poznański. **zdw 97 903**

Cegłę
drzewo okna drzwi z rozbiórki kupię. Adres Kurjer Poznański. **zdw 98 509**

Kupię
szafę do rzeczy umywalnie, nocny stołek, kilka krzesel używane. Kurjer Poznański. **zdw 98 513**

Nasiadówkę
wanienkę używaną dobrą kupię. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 98 498**

Opone
kupię białą 750×130. Zgłoszenia Kurjer Poznański. **zdw 98 573**

Samochód
limuzynę używaną typu nowsze kupię. Oferty Kurjer Pozn. **jw 1616**

Lodówkę
małą kupię Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. **Pw 4 384 37.4**

Maszynę
do pisania „Underwood“ w bardzo dobrym stanie kupię za gotówkę. Oferty Kurjer Poznański. **zdw 98 835**

Kupię
kompletne używane okno wystawowe w dobrym stanie. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego. **zdw 98 825**

2 SPRZEDAŻE

Dom
Poznań, nowobudowany, składem 25 000 wplaty 15 000 złotych, dochód 3 240 rocznie. Bloch, Poznań, Długa 5. **zdw 98 569**

Sypialnie
debowe materacami 380; jadalnia debowe 390; kuchnie 100. Gwarancja. Fabryka Mebli, Rynek Śródecki, telefon 19-59. **zdw 94 257/8**

Sypialnie
sprzedaje najtaniej — Stolarnia Rybaki 15. **nw 4 147/8**

Sypialnia
i jadalnia okazjynie na sprzedaż Wielkie Garbary 8, mieszkanie 11. **zdw 98 390/81**

Sporćkę
sprzedam tanio. Ul. Dąbrowskiego 30. **zdw 98 587**

Plótna Inlety
dreliszki, ręczniki, żefiry, popeliny na koszulki, wierzchnie basty, flanely, bielizniane, far tuchowe oraz plótna na bieliznawzędowa poleca w wielkim wyborze po cenach najniższych Dom Plóci i Fabryka Bielizny J. Szubert, Wrocławska 3. Specjalność: Wyprawy gotowe, na zamówienie, i z metra. **Pw 4 167-36.12**

Szafę
rozkładaną 160 cm ciemno poleowaną, nowa, tanio sprzedam. Stolarnia Jaskiewicz, Małe Garbary 1. **zdw 98 696**

Zakład fryzjerski
tanio sprzedam za 1.300. Adres wskaże Kurjer Poznański. **zdw 98 709**

Wóz
piekarski (reklamówką) tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 98 754/5**

Samochód
4-osobowy gotowy do jazdy sprzedam za bezcen. Strzałkowski, Ostrówek 10. **zdw 98 532**

Od 25 groszy
Największy wybór parcel. Kredyt. Budowa. DEKAHA, Marcinkowskiego 16. **zdw 98 635**

Parcela - domek
mieszkalny pokój kuchnia 10 minut tramwaj sprzedam zamienię kolonialką. Filipiak Zalcza wylocie Grunwaldzkiej. **zdw 98 703**

Dobry żwir
przy szosie tanio do oddania. — Zgłoszenia Szyszczyński, Ławica 3 p. lotn. Koszarzy. **zdw 98 602**

Akwarjum
złote rybki, korzystnie. Półwiejska 22 m. 1. **zdw 98 595**

Klubowy
garnitur, eleganci, jak nowy sprzedam 180.—. Grobla 4 m. 2. **zdw 98 583**

Parcele
na Lazarzu 3 000 kw. mtr. tanio sprzedam. Nowakowski, Półwiejska 25. **zdw 98 674**

Samochód
2 osobowy sprzedam. Mikołajewski, Wierzbicice 46. **zdw 98 666**

Kolonjalkę
sprzedam przyległym mieszkaniem. Adres Kurjer Poznański. **zdw 98 762**

Uwaga!
Dobrze prosperujący sklep delikatesowo-spożywczy przy bardzo ruchliwej ulicy z powodu zmiany branży korzystnie do oddania. Oferty do Kurjera Pozn. **zdw 98 797**

Salonik mahoniowy
13 części bardzo ładny, dobrze utrzymany lustrami okazjynie Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. **Pw 4 386-37.8**

5 KUPNA

Restauracje
tanio sprzedam. Adres Kurjer Poznański. **zdw 98 732**

Restauracje
sprzedam tanio. Adres Kurjer Poznański. **zdw 98 735**

Sprzedam
110 mórg piśsenno buraczanej ziemi w powiecie wągrowieckim, prywatnie bez długu, 180 zł za morgę. Zgłoszenia Kurjer Poznański. **zdw 98 740**

4 zegary - regulatory
zegar Beckera, stojący nowocześnie, obudowanie do zegara orzechowe. Poznański Dom Komisowy Dominikańska 5. **Pw 4 381-37.1**

Kuchnia nowoczesna
biała okazjynie, Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3. **Pw 4 382-37.2**

Uwaga! Okazja!
Gabinet mahoniowy Biedermayera
15 części bardzo dobrze utrzymany pokryty niebieskim adamaszkiem tanio Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3 telefon 2442. **Pw 4 383-37.)**

Gotownia luksusowa
biała oraz debowa tanio Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3. **Pw 4 385-37.5**

Stoły rozciągane
debowe do jadalni bardzo tanio, Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. **Pw 4 386-37.6**

Szafy do garderoby
jasnobłowe lustrami 1,80 mtr., rozkładane okazjynie Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. **Pw 4 387-37.7**

Puszczykówo
1) willa 7 pokoi, kuchnia 2) dom mieszkalny 2) pokoje kuchnia 3) budynek gospodarski ogród owocowy, oplozony, tamże parcele budowlane pięć minut od dworca na sprzedaż. Zgłoszenia Skarbowa 15 Breza rano od 9—11-ej, **dw 1137**

Mieszkanie komfortowe

na 1. piętrze 6 pokoi, kuchnia, łazienka, w. wprost od gospodarki do wynajęcia Dzierżawa 320 do mieszkająco za pół roku zgóry. Zgłoszenia do "Par" A. Marcina, Kowalskiego, 11 pod nr. 37.16. Pw 4 301 37.16

Centrum

2 pokojowe meble 2200 i dzierżawa rok. Wskaże Kurjer Poznański zdw 98 807

Mieszkanie

pokój kuchnia za częstotwem wrotem kosztów budowy. Czynsz 40 miesięcznie. Za Grobla 6 mieszkanie 11. zdw 98 713

Wynajmę

2 pokojowe komfort. Dąbrowskiego 105, Rumpelwicz. rw 3121

Próżny

pokoi, niekrepujący, czynsz zgóry Chwaliszewo 21, m. 10. zdw 98 783

Małżeństwu

próżny pokój frontowy, balkon. używanej kuchni zaraz wynajmie. Wybickiego 2 mieszk. 17. zdw 98 728

0 SZUKA MIESZK.

Mieszkania

1-2 pokojowe z kuchnią od gospodarza poszukuje młodsze, spokojne małżeństwo za czynszem miesięcznym. Punktualnie płacący lepsza stała posada. — Płatności oferty pod zdw 97 776 do ekspedycji Kurjera Poznańskiego. Pośrednicy bezwzgl. wyluczeni.

Jeden

lub dwa pokoje kuchnia śródmieściu, urzędnik poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 97 089

Oficer

poszukuje 3-4 pokojowego mieszkania z wygodami, w okolicy Jeżyca-Lazarza za czynszem miesięcznym wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdw 97 612

Poszukuje

1-2 pokoi ewentl. zamienie moje 6 pokojowe mieszkanie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 551

Poszukuje

mieszkanie jednego pokoju i kuchni okolicą obiekta Pośrednicy wyluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 480

Poszukuje

większego mieszkania lub wille z ogrodem w Poznaniu albo na przedmieściu nie wygórowana cena. — Zgłoszenia Wejherowo skrzyżka poczty 10. zdw 97 692

Urzędnik

państwowy bezdzietny, poszukuje 3-pokojowego mieszkania z przynależnościami od zaraz lub 4-pokojowego wprost od gospodarza. Czynsz do 90 złotych. Zapłacone ewentl. za rok zgóry. Możliwie bliżej śródmieścia. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 497

2-3

pokojowe mieszkanie poszukuje wprost od gospodarza urzędnik państwowy, bezdzietny. Oferty do Kurjera Pozn. zdw 97 565

Poszukuje

pokoju z kuchnią lub pokoju, czynsz, roczny zgóry. Zgłoszenia Czasyk Za Bramką 10 mieszk. 10. zdw 98 514

Mieszkania

4-pokojowe z komfortem słonecznym, w dobrej okolicy za czynszem miesięcznym poszukuje się na 1. 10. Szpieżskie Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 767

Mieszkania

małego w Dębcu poszukuje za miesięczny czynsz urzędnik banku państwowego. Oferty z ceną Kurjer Pozn. zdw 98 729

Dwupokojowego

mieszkania centrum miasta szuka bezdzietne małżeństwo (wojskowy zawodowy) wprost od gospodarza Czynsz zapewniony. Oferty Kurjer Pozn. zdw 97 973/4

Poszukuje

4-5 pokoj. mieszkania, najwyżej I. pr. Solacz, Jeżyce, park Wilsona, Marynarska. Oferty z ceną Kurjer Pozn. zdw 98 539

Parter

lub I. piętro 2 pokoje łącznie od gospodarza z ewentualnym umeblowaniem, tylko w centrum. — Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 98 700

Małżeństwo

bezdzietne (emeryt) poszukuje 1 do 2 pokoi kuchni wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 596

Pokoju

dwóch na biuro adwokatkie. Śródmieście poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 590

1

lub 2 pokoje kuchnia od gospodarza w śródmieściu. Osoba pewna. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 668

Potrzebne mieszkanie

4-5 pokojowe, wprost od gospodarza zapłacone za rok zgóry. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 98 522

Dr. med.

szuka mieszkanie 5-7 pokojowe, nie wyżej II piętro. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 756

Szukam

mieszkania 2 pokoi kuchnia, łazienka czynsz zgóry kaucja, przedmieście zgłoszenie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 98 793

Mieszkania

3 pokojowego z przynależnościami poszukuje najchętniej w nowym domu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 97 980

Wyższy

urzędnik państwowy poszukuje mieszkania 3-4 pokojowego wygodami. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 820

Szukam

6 pokojowego mieszkania centrum ewentualnie zamiana 5 pokojowego. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 812

Urzędnicza

państwowa poszukuje 2-3 pokoi kuchnia, wygodami od gospodarza mieszkaniem, czynszem nie wyżej 2 pięt. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 98 787

Poszukuje

portjerstwa, najchętniej z centr. ogrzewaniem. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 98 786

Bezdzietne

młode małżeństwo poszukuje pokoju z kuchnią od gospodarza. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 556

Świętokrzyski

3 mieszkanie 12. dwuosobowy po-koi solidnym oraz klatki biuro. zdw 98 558

Dwuosobowy

z utrzymaniem 8 Maja 3 a. m. 15. parter. zdw 98 558

Pokój

pani Wroclawska 13. Werwiński. zdw 98 552

Tani

panienkom lub solidnemu panu. Mostowa 29, mieszkanie 3. zdw 98 531

Korzystnie

1-2 eleganckich 1-3 osób. dobrem utrzymaniem bez Matejki 1. mieszkanie 4. zdw 98 545

Dwa

łącznie na biuro, małżeństwu, utrzymaniem kuchni 3-4 młodziży. Wielkie Garbary 18 m. 11. zdw 98 523

Śródmieście

frontowy, dwom, trzem studentom niedrogo. Aleje Marcinkowskiego 17 a. m. 7. zdw 98 576

Elegancki

utrzymaniem lub bez. Drużbickiej 7. m. 8. zdw 98 590

Dwom

panom. Poplińskich 5 m. 9. zdw 98 599

Dwuosobowy

utrzymaniem, bez Romana Szymańskiego 8 m. 8. zdw 98 588

Pokoik

z 35. — panu. Waly Jana III 12. mieszkanie 6. zdw 98 586

Pokój

1-2 osobowy frontowy zaraz. — Wielkie Garbary 5 m. 7. zdw 98 681

Rzeczypospolitej

9 m. 8. zdw 98 562

Niekrepujący

elektryczność, Górna Wilda 15. mieszkanie 6. zdw 98 581

Pokoje

umeblowane osobne wejście, elektryczność, Plac Nowomiejski 5. wejście 3 ogrodowe, mieszka. 30. zdw 98 827

Pokój

dwuosobowy, Szewska 14 m. 4. rw 3126

Jedno

dwuosobowy wolny, Dominańska 7. m. 8. rw 3125

Mały

pokoik. Wodna 17/18 m. 7. rw 3111

Balkonowy

elektryczność, czytaniem kuchni pani 12. panu. 1 października. Wybickiego 2. II. m. 9. zdw 98 805

Dwuosobowy

elektryka, telefon, balkon, utrzymaniem wynajmie Bruzdzińska, Wielka 18. zdw 98 804

Dwuosobowy

jeden (utrzymaniem) pianino. — Półwiejska 2. m. 6. zdw 98 796

Śniadeckich

28. — 8. dwuosobowy, centralne ogrzewanie. zdw 98 784

Romana

Szymańskiego 3. III. prawo. zdw 98 826

Dobrze

umeblowany u samotnej, Piekary 8 a. mieszkanie 34. zdw 98 817

Przy Kaponierze

pokój dla 1 lub 2 panów osobne wejście. Bukowska 9 m. 1. zdw 98 653

Elegancki

duży i mały. Słowackiego 33. mieszkanie 17. zdw 98 646

Pokój

św. Marcin 18 m. 3. zdw 98 644

Wspólny

Łąkowa 16. III. prawo 10. zdw 98 636

Pokój

frontowy. Strzelecka 13 m. 10. zdw 98 635

Jeden - dwuosobowy

komfortowy utrzymanie Matejki 39 m. 7. zdw 97 717

Na

wspólny szukam koleżanki porządnej rodziny. Maszalska 5 a. mieszkanie 12. zdw 97 902

Pokój

wolny. Jeżycka 45. mieszkanie 9. zdw 98 810

Solidnemu

do 15. 9. św. Marcin 54. mieszka nie 3. zdw 98 705

Pokój

Matejki 2. mieszka. 6. zdw 98 706

Pokój

frontowy. Szewska 9. mieszka nie 8. zdw 98 707

Pokój

pokoik utrzymaniem lub obiady. Czesława 15. II. prawo. zdw 98 719

12 SZUKA POKOJU

2 pokoi

w nowoczesnej kamienicy słonecznych niekrepujących z całodziennym dobrem utrzymaniem, chętnie w centrum poszukuje dwóch panów od 15. 9. Oferty z podaniem warunków pod adresem: Majetność Manieckiego pow. śremski. dzw 1116

Pani

poszukuje niekrepującego pokoju z utrzymaniem kuchni u samotnej osoby do 30. Oferty z ceną Kurjer Pozn. zdw 98 730

Pokoju

umeblowanego z utrzymaniem telefon na biuro od 15. b. m. w śródmieściu. Zgłoszenia z podaniem ceny do Kurjera Pozn. zdw 98 503

Bezdzietne

młode małżeństwo poszukuje próżnego pokoju z utrzymaniem kuchni. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 555

Pokoju

1. 10. dwie urzędniczki Warunki: kulturalny, spokojny dom, wszelkie wygod, centrum (forte pian). Cena Kurjer Pozn. zdw 98 554

Chiromantka

poszukuje pokoju niedrogo. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 702

Pokój

Którę z państwa odstąpi małżeństwu pokój w zamian obejmie żona posadę służącą. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 702

Małżeństwo

bezdzietne poszukuje taniego pokoju. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdw 98 828

Pokoju

taniego jednoosobowego w śródmieściu lub pociątek Jeżyce poszukuje z podaniem ceny do Kurjera Pozn. zdw 98 591

Małżeństwo

poszukuje umeblowanego pokoju centrum z utrzymaniem kuchni u samotnej osoby. Oferty z ceną upraszam Kurjer Pozn. zdw 97 641

Pokoju

lub dwóch z dobrem utrzymaniem poszukuje dwóch panów. Zgłoszenia z podaniem ceny Kurjer Pozn. zdw 98 831

Pani

poszukuje pokoju z niekrepującym wejściem w śródmieściu od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 514

Futra

gotowe i na miarę spodty pod futra i skóry wszelkiego rodzaju poleca najtaniej Józef Dawid, Poznań, ul. Nowa 11. — Firma Chrześcijańska. Przyjmuje asygnaty Tow. "Kredyt". Pw 4 172-36.86

Solacz

poszukuje 1 10 dwóch pokoi umeblowanych. Oferty Kurjer Pozn. zdw 97 780

Student

poszukuje mieszkania za korepetycje łaciny i francuskiego. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 481

Pokoju

próżnego szukam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 607

13 LOKALE

Skład

z mieszkaniem na rzeźnictwo od gospodarza. Długa 3. dw 1122

Poszukuje

większego pokoju z telefonem na biuro. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 512

Warsztat

wydzierżawi gospodarz Piekary 18. zdw 98 737

Na cele szkolne

większe ilości lokali i sal do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdw 1138

Poszukuje

ubikacyj na zakład fryzjerski z mieszkaniem ewentualnie bez. — Oferty do Kurjera Pozn. zdw 98 652

Ubikacje

suterenne zaraz do wynajęcia wprost od gospodarza. Kwiatowa 2 — 5. Zgłoszenia od 6 — 8 wieczorem. zdw 98 724

14 DZIERŻAWY

Warsztatu

ślazarskiego z składem lub bez na prowincji poszukuje się celem wydzierżawienia. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 585

Dzierżawy

150-250 m² morg poszukuje z inwentarzem lub bez. Warunek dobra ziemia dobrze zabudowana. Oferty z podaniem ceny Agencja Kurjera Pozn. Bojanowo. nw 5 349

Wydzierżawie

lub kupię młyn wodny przemianu 60 do 200 cetr. gotówka zapewniona. Oferty Kurjer Pozn. zdw 98 816

16. OSOBISTE

Oszczercstwo

wypowiedziane na p. Regine Brzezińska odwołuje i przeproszam Zofia Aftowicz. Górczyńska 17. zdw 98 720

Szan. Paniom

podaje do łaskawej wiadomości, iż z dniem 13. 9. 32 pracuję w zakładzie fryzjerskim u p. M. Śmiechowskiego przy ul. Dąbrowskiego 38. telefon 61-48. Z poważaniem Irena Samlerówna. zdw 98 802

Unieważniam

skradzione mi dnia 5. 9. 32 legitymacje osobista i komwiwojażerska oraz upoważnienie do inkasa z 30 6. 32 Bolesław Kasprzak. Poznań. Poplińskich 10. zdw 98 769

21 ZGUBY

Zgubiono

zapasówkę samochodową „Przewodnik” 820x120 obreza Prose znalazł zwrot za wynagrodzeniem. Więckowski. Zabikowo. Lipowa. rw 3108/9

Unieważniam

zgubiony weksel na 90. — z daty 20 listopada 1932 r. wystawiony przez Halinę Kielczewska, Strzelecka 6. Józef Gronikowski, Tytne Chwaliszewo 15. zdw 98 651

22 ROZMAITE

Piwo Grodzkie

oddeża do 45 groszy polska restauracja. Górna Wilda 160. zdw 98 740

Lokatorzy

obniżające komorne od mieszkań, ubikacyj handlowych. Informacji bezpłatnie udziela „Obrona”. św. Marcin 14. zdw 98 673

Ubrania

plaszcz, futra wykonuje eleganc. ko. szybko. tania z własnych i powierzonych materiałów. Kinał, Górna Wilda 58. zdw 98 776

Krawcowa</

Oblady
kresowe smaczne. Kantaśka 8/9.
brama, prawo III. Zdw 98 311

Skórki
na obsady i kapelusze damskie najtańszej u P. Szczańskiej S-ka, Woźna 1. Przyjmujemy asystantów Kredytu.
Pw 4 161/2-35.967

Tanio
i dobrze pierze bieliszna, Pralnia, Prasowalnia, Woźna 14a.
Zdw 98 542

Dziewczynkę
4 miesięczną oddam na własną. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 567

Manekiny
do okna wystawowego kupię. Zgłoszenia Prusa 20. Skład czapek.
Zdw 1620

Koncesji
na wyszynk wódek szukam. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 641

Futra
Pracownia futer wszelkiego rodzaju modernizowanie, poszywanie wszelkie naprawy kołnierze, obsady. Jankowski Kreta 23.
Zdw 98 287

Telefon 1560
Listy, paczki i bagaże załatwiają Polscy Między, biuro ul. Rzeczypospolitej 3.
Pw 4 389-37.9

Krawcowa
wykonuje najnowsze fafony, suknie od 5 zł. Łakowa 15, m. 6 II, front.
Zdw 98 624

Przepisuję
maszyną terminowo i najtaniej. Szamarzewskiego 20/22 m. 16.
Zdw 98 604

23 OZENKI

Amerikanin
trzydziestodwuletni kawaler kupiec posiadający gotówki 15 000 dolarów poszukuje właścicielkę obiektu lub majątku. Zgłoszenia (możliwie rodzeństwa) Kurjer Poznański Zdw 98 458

Kawaler
29 lat inteligent, dobrze wychowany z gotówką poszukuje wspólniczki do założenia przedsiębiorstwa handlowego lub przystąpi do już istniejącego. Cel matrymonialny. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego Zdw 98 518

Dla panny
po trzydzieste inteligentnej muzykalnej gospodarniej posiadającej dobrą wyprawę i cośkolwiek gotówki poszukuje się w celu matrymonialnym — znajomości starszego pana na stanowisku. Oferty Kurjer Pozn. Zdw 98 684

Dla kawalera lat 31, ziemianina, przystojnego, zdrowego, posiadającego 100 morgów gospodarstwo poszukujemy żony. Panny, wdówki, zainteresowane otrzymają informacje od Kowalczyków, Poznań, ul. Karwowskiego 24.

Panna średni wiek, religijna, niebledna (interes) zapozna kupca lub urzędnika na stałej posadzie. Cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 597

TEATRY

Teatr Polski: Dziś — „Lady Frederick”.

Teatr Nowy: Dziś — „Rozkosz uczciwości”, występ A. Rózyckiego.

Wtorek, 13. 9. — „Rozkosz uczciwości”, występ A. Rózyckiego.

Sroda, 14. 9. — „Rozkosz uczciwości”, występ A. Rózyckiego.

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Przedziwna sprawa Klary Deane”.

Aurora: „Djabelski Pazur”.

Corso: „Niewinny morderca” i „Wstydź się, Ossi”.

Calosseum: „Gdy północ wybiję...”

Metropolis: „Żona na jedną noc”.

Muza: „Wiatr od morza”.

Odeon: „Złota Pantera”.

Orzeł: „Złota kontrabanda”.

Rox: „Księżniczka Jazzbandu”.

Renaissance: „Pat i Patychon jako gazeciarze”.

Sfraks: „Mała niewolnica” oraz „Harold Lloyd prezydentem”.

Słońce: „Błękitna Rapsodia”.

Tęcza: „Trujący kwiat”.

Wilsona: „Pocałunek”.

24 NAUKA

Kursy handlowe
Czaprowskiego — jednoroczne i półroczne rozpoczynają się 5 września. Zgłoszenia Postępn. ul. Sapieżyński 2a. Zdw 87 111/2

R. de Brugiere
lektor U. P. udziela lekcji języka francuskiego. Ul. Matejki 59, m. 8. Zdw 96 326

Włoskiego
francuskiego udziela rutynowana nauczycielka. Wały Królowej Jadwigi 7a, m. 10. Zastać można od 9 do 11 oraz od 19 do 21. Zdw 96 865

Kursy
stenoграфии polskiej niemieckiej, pisania maszyną, książkowości. Kromczyńska Ogrodowa 16, II. Zdw 97 797

Udziele
lekcji do IV. gimn., względnie przygotowywać codziennie do 3 godzin wzamian pokój, obiady, wynagrodzenie. Oferty Kurjer Poznański Zdw 97 848

PP. Ziemianniel
Student U. P. energiczny, przy gotujecie skutecznie do IV. kl. gimn., włącznie. Może równocześnie pracować w administracji majątku, ma 2 letnia praktykę. Polecenia bardzo dobre. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. Zdw 93 902

Angielskiego
konwersacji korespondencji handlowej, gruntownie i fachowo udzielam. Wymowa londyńska. Łatwa postępująca metoda dla początkujących — po cenach przystępnych. — Adres Skarbowa 5, m. 7. Zdw 97 591

Lekcyj gry na fortepianie
stenoграфии oraz korepetycyj w zakresie 3 klas wstępnych, I. gimnazjalnej lub licealnej (spec. matematyka), gruntownie i sumiennie udziela Aniela Czechowska ul. Wysoka 11, I, prawo. Zdw 98 495

Lekcyj
gramatyki polskiej poprawnego pisania i francuskiego udzielam. Piekary 4 I, mieszkanie 2. Zdw 98 629

Studentka
udziela francuskiego i innych przedmiotów. Godzina 80 groszy. Kwiatowa 9, m. 8. Zdw 98 751

Szkoła tańców Jarosława Średzińskiego
nowy kurs rozpoczyna 13. Zgłoszenia Strzelecka 3. Zdw 98 695

Za obiady
udziela korepetycji. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdw 98 715

25 MUZYKA

Absolwentka
konserwatorium udziela lekcji muzyki i fortepian. Dolna Włda 71 m. 2. Zdw 97 251

Kontrabasista
dużon, saksofon wolny. Bartz. Prady 21. Nw 5 342

Lekcyj gry na fortepianie
udziela Halina Malinowska, b. prof. Państwowego Konserwatorium w Poznaniu i Konserwatorium Wrocławskiego. Zgłoszenia ul. Sew. Mielżyńskiego 1 III. Zdw 91 531

26 ROZRYWKA

Kino „Orzeł”
„Złota kontrabanda”, Leo Malowey.

Miły
pobyt poleca „Paryżanka”, Półwiejska 30. Koncert. Zdw 98 690

Kino „Corso”
„Niewinny morderca” i „Wstydź się, Ossi”. Zdw 98 632

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy o. jednej trzeciej cenie drobnych

Drogerzysty dyplom.
po wojskowej, obeznany w dziedzi: perfumeryjnym, technicznym, nowoczesnej fotografii i dekorator. Znajomość niemieckiego. — poszukuje posady, miejscowości obojętne. Adres: Nowakowski radca. Poznań, Reya 4. Zdw 98 302

Wychowawczyni
(bona) muzykalna, francuskie, niemieckie znająca szyć i robotki poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. Zdw 97 530

Gospodyni - kucharka
lat 29, doskonała znajomości kuchni oraz wszystkiego wchodzącego w zakres gospodarstwa poszukuje posady zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod Zdw 98 791

Kucharka
młodsza samodzielna szuka posady do dworu od 15 lub później. Oferty Kurjer Pozn. Zdw 98 714

Fryzjerka
dobra siła poszukuje posady od zaraz tylko na prowincję. Oferty z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego Zdw 97 933

Gorzelnicy
(ślazak) z dobrymi świadectwami poszukuje posady. Miejscowości obojętne — Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański Zdw 98 077

Emerytowany
urzędnik skarbowy, lat 50, samotny, obecnie urzędnik gospodarczy poszukuje zaraz posady na folwarku jako urzędnik lub wiodary (z powodu wzdierzenia wia folwarku) za skromnym wynagrodzeniem. Adres wskazuje Kurjer Poznański Zdw 97 778

Panienia
siłna poszukuje posady ciałodzienną lub przed południem do wszelkiej pracy domowej szyć, praniem i prasowaniem wszelkiej bielizny. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego Zdw 98 488

Gospodyni - kucharka
szuka posady zaraz lub od 15. Oferty Kurjer Pozn. Zdw 98 507

Panienia
do składu i obsługi gości przyjmie posade od zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego Zdw 98 516

Freblanka
kochająca dzieci poszukuje posady. Miejscowości obojętne. — Cukrownia Wierzbosławice pow. Inowrocław K. D. — dw 1104

Posługaczka
z dobrimi poleceniami poszukuje posady przed południem Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 560

Dentysta
samodzielny, pierwszorzędna siła poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 575

Panienia
z kaucją 200 zł poszukuje posady do składu lub lekkich prac domowych. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdw 98 659

Ślązaczka
chętna do pracy poszukuje posady lub posługi. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 657

Ślązaczka
z gotowaniem szuka posady od 15. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdw 98 540

Posługaczka
poszukuje posady na popołudnia. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 536

Uczciwa
dziewczyna poszukuje posady z dobrimi świadectwami od 15. 9. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 524

Gospodyni
poszukuje posady do wszelkiej pracy domowej do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 686

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem, z poleceniem poszukuje posady od piętnastego. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 622

Dziewczyna
uczciwa, pracowita poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 620

Przyjmuje
prywatnie wszelką bieliznę do prania i prasowania zarazem wyprzedzam i ceruje. Adres Kurjer Poznański Zdw 98 611

Inteligentna
paniienia która prowadziła bufet na rachunek z dobrimi świadectwami poszukuje jakiejkolwiek posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego Zdw 98 609

Posługaczka
poszukuje posługi z szyćmiem lub bez. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 605

Ślązaczka
gotowaniem dobrimi świadectwami poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 608

Dziewczyna
gospoia, zafawana z dobrimi świadectwami przyjmie posade najchętniej do samotnej osoby. — Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 598

Gospodyni
kucharka sumienna szuka posady u ksejda lub samotnego pana. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego Zdw 98 593

Poszukuje
posługi lub prania. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 589

Ślązaczka
z dłuższymi świadectwami szuka posady w lepszym domu. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 682

Kucharka
z dobrym gotowaniem do wszystkich prac domowych poszukuje posady od 15. 9. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdw 98 679

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 815

Osoba
inteligentna sumienna, pracowita szuka posady w charakterze gospodyni na probostwo wiejskie lub majątek od zaraz — Oferty Kurjer Poznański Zdw 97 295

Krawcowa
domowa szyć dobrze, tanio, szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdw 98 671

Bona
z dobrimi świadectwami pomaga w lekcjach, cokolwiek szyć poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 670

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 664

Krawcowa
domowa, dzielna szuka pracy. — Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 660

Pomocnik
z branży kolonialno-deliatesowej z wyszynkiem z długoletnią praktyką szuka posady. Na życzenie złoży kaucję. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 753

Poszukuje
posady do wszystkiego, dobrem gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 752

Krawcowa
szyć ubranka chłopiece, płaszczki, mundurki szkolne Garncarska 1, m. 8. Zdw 98 751

Kucharka
poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 749

Książkowa
maszynista poszukuje posady wynagrodzenie skromne. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 747

Posady
samodzielnej poszukuje bardzo zdolna, inteligentna ekspedientka. lat 33, w piekarni wzdł składowie spożywczym z kaucją 500 zł, od 1.10. Oferty Kurjer Pozn. Zdw 98 743

Krawcowa
z kilkoletnią praktyką szuka pracy, dziennie 3.50 Oferty Kurjer Poznański Br 3114

Rzadca gospodarczy
Pomorzanin, lat 40, 15 lat praktyki w bardzo wzorowych majątkach przyjmie posade rzadcy pod dyspozycję lub samodzielnie zaraz, ewet później. Warunki skromne. Okolica obojętna. Świadectwa bardzo dobre. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański Zdw 98 794

Szukam
posady jako gospoia. Ukończony kurs Szkoły Gospodarczy posiad. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 677

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 655

Osoba
w średnim wieku, znająca gospodarstwo wiejskie i wiejskie szuka posady do samotnej osoby za skromnym wynagrodzeniem. — Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdw 98 650

Małopolanka
czysta, uczciwa, pracowita, kochająca małe dzieci poszukuje posady w dobrym domu lub u samotnej osoby od 15. 9. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 648

Osoba
czysta, uczciwa poszukuje prania lub posługi. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 647

Dziewczyna
samodzielna dobrimi świadectwami szuka posady od 15. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 643

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 642

Ekspedjentka
kolonialna, dzielna w swym zawodzie szuka posady, również piekarnia lub cukiernia. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 639

Prasowaczka
na wszelką bieliznę poza dom wolna. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 638

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 637

Młodsza
dziewczyna z gotowaniem, szyćmiem dobrze polecona poszukuje posady 15-1. Oferty do Kurjera Poznańskiego Zdw 98 634

Ślązaczka
dobrimi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 633

Starsza
osoba poszukuje posady do samotnej pani lub pana albo starszych państwa (dwie osoby) za utrzymanie. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 610

Dziewczyna
wiejska poszukuje posady do wszelkiej pracy cokolwiek gotowania. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 704

Dziewczyna
czysta i uczciwa szuka posady z gotowaniem długoletnie świadectwa do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 712

Do
składu wyrobów mięsnych poszukuje od 15 bm, błęgi ekspedientki. Zgłoszenia z podaniem odpisów świadectw do „Par”, pod 56.473 Pw 4 390 56.473

Dziewczyna
wiejska, uczciwa poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 716

Osoba
samodzielna przyjmie posade w lepszym domu 1-3 osób. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdw 98 778

28 WOLNE MIEJSCA

Dziewczyna
czyta, pracowita z dobrimi świadectwami do lat 30 potrzebna zaraz, Zgłoszenia Grobla 6, m. 3. Zdw 98 662

Potrzebna
gospodyni, Zgłoszenia do restauracji Boulevard plac Nowomiejski 5. Zdw 98 645

Ślązaczka
zupelnie samodzielna z dobrem gotowaniem do wszystkiego potrzebna. Poznań Wierzbosławice 13, mieszkanie 6. Zdw 98 717

Ślązaczka
do wszystkiego z dobrem gotowaniem do 5 osób potrzebna od 15. Stroma 26 m. 11. Zdw 98 733

Uczeń
kupiecki do składu rowerów, gramofonów itd. potrzebny. Piśmienne zgłoszenia z życzyrsem do Kurjera Pozn. Zdw 98 482

Majster kamieniarski
obeznany z prowadzeniem kamieniomiu przy wapienniku o mechanicznym sposobie wiercenia, posiadający świadectwa z odbytego egzaminu, jako majster strzelniczy, poszukiwany zaraz. Oferty wraz z podaniem warunków i odpisami świadectw pod adresem Kraków, „Ruch” Szczepańska, „Majster Kamieniarski”, nr 5 336

Zastępstwo
najpoważniejszego Browaru zagranicznego na Pozańskie i Pomorze jest do oddania. Piśmienne zgłoszenia tylko poważnych fachowych reflektantów z podaniem referencji przyjmie Kurjer Pozn. Zdw 98 130

Krawcowa
pierwszorzędne, praktyką miarowa, z szyćmiem potrzebne. — Świadectwa przynieść. „Femina” Fredry 3. Zdw 98 372

Dziewczyna
czysta, uczciwa chętna z dobrem gotowaniem i rekomendacjami potrzebna do wszelkich prac domowych od 15. Maleckiego 26, mieszkanie 2. Zdw 98 521

Potrzebny
operator Leiki. — Adres wskazać Kurjer Poznański Zdw 97 654

Pokojówka
dobrze polecona z prasowaniem i troszkę szyćmiem od 15. Chełmońskiego 14, mieszkanie 4. Zgłoszenia 8-12 i 3-6. Zdw 98 806

Uczennice
do bufetu, Restauracja Kwiatowa 12. Zdw 98 725

Kucharki
dobrem gotowaniem, Restauracja Kwiatowa 12. Zdw 98 726

Potrzebny
zaraz młody urzędnik podwórzo w 2 lub 3-letnią praktyką za utrzymanie i niskie wynagrodzenie. Oferty z kopiami świadectw i referencjami pod Zdw 98 788 do Kurjera Poznańskiego

Bona freblanka
potrzebna do dwojga dzieci w wieku 4 i 2½ lat. Zależy na paniie dobrze wychowanej, kochającej dzieci, milej, skromnej, b. czystej z cerowaniem i szyćmiem. Zgłoszenia z odpisem świadectw, życzyrsem, fotografią (która się zwraca) podaniem zadanej posady do Kurjera Pozn. pod Zdw 98 769

Malarz kościelny
pracownik samodzielny dobry figurzysta biegły w modnej ornamentacji opartej o gotyk jako pierwsza siła potrzebny zaraz na Śląsk. Oferty z własnoręcznymi szkicami i projektami świadectwami oraz wymaganym wynagrodzeniem nadesłać pod dw 1144 do Kurjera Poznańskiego.

Mistrz
frzyzjerski jako współnik do interesu frzyzjerskiego. Oferty Kurjer Poznański Zdw 98 626

Humor zagraniczny

W luksusowym hotelu.
Portjer (do strażaków): — Nie tedy — wejście! Dla służby wejście z podwórza!
(Humorist, Londyn). S. F.

W luksusowym hotelu. Portjer (do strażaków): — Nie tedy — wejście! Dla służby wejście z podwórza!
(Humorist, Londyn). S. F.

Przedpłata
na wrzesień 1932 r za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Poznaniu 4 40, w odnośnym em kwartalnie 14 80 pod opaską miesięcznie w Polsce zł 9 00 W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą przeszkód w wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piśmie, a abonenci się niedostarczeń numerów lub odeskodowania

Ogłoszenia
na stronie 6-1amowej 25 gr na stronie 4-1amowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr na stronie czwartej 100 gr na stronie drugiej 120 gr przed wiadomościami potocznych: 200 gr od 1-1amowego m. i m. aia porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża: wydania wieczornego drobne” do godz. 11 w soboty: dni przedświąteczne tylko do godz. 10: większe dłużej według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek): słowo nagłówek (tuste) 25 gr., każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada. część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości noca tylko 1476, 3524 i 4072. filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149

W wydaniach wielkościawiecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i